PUNK U YU

1980-90.

priredili

DRAGAN PAVLOV

DEJAN ŠUNJKA

Izdavač
IGP "Dedalus"

Edicija
Crveni Feniks

urednik edicije:
Dragan Pavlov

Recezent:
Dragan Ambrozić

Dizajn korica:
Zoran Penevski

PANK
U
JUGOSLAVIJI

1980 - 1990

priredili i ponešto zapisali:
DEJAN ŠUNJKA
DRAGAN PAVLOV

BITI PUNK-ZNAČI BITI SVOJ ILI NEŠTO KAO UVOD

Pred vama se nalazi plod višemesečnih (a u izvesnom smislu, svakako višegodišnjih) sakupljanja/odabira pristiglog materijala, prebiranja po ličnim kolekcijama/arhivama... Zašto baš period od 1980-90.?

Smatrali smo da je "prvi talas" PANKA u nas bio prilično medijski eksponiran i lako dostupan javnosti-početkom osamdesetih lagano se gubi interes medija za dalje (de)evoluiranje punk muzike, te ta scena biva tek sporadično i letimično eksponirana u javnosti. Svedoci smo sadašnjeg naglog bujanja nezavisnih izdavača, odjednom se izdaje gomila ploča kaseta... Svi ti izdavači bili su deo getoizirane scene, na njoj praveći prve nevešte korake. Nije nam cilj bio analizirati-to je period i našeg ličnog odrastanja-nažalost, mnogi su se ljudi u medjuvremenu zagubili, nošeni nekim posve drugim životnim tokovima, dosta je materijala zatureno, uništeno, zauvek nestalo, dosta je toga jednostavno sačuvano kao užasno loša fotokopija (što se u knjigu staviti nije dalo), a valjda je i zbog aktuelne političke /razjedinjene situacije jedan deo ljudi odbio da učestvuje u izradi ove knjige (njima neka je čast-razne nacionalističke itsl poruke da ne pominjemo-bespotrebno je i uzaludno/suvišno), ali se uprkos pobrojanim teškoćama nadamo da je ovo štivo ispunilo svoju osnovnu namenu-sačuvati duh jednog vremena,stvoriti samosvojan dokument pisan rukom neposrednih učesnika/ stvaralaca. Nadamo se takodje da niko neće ovo shvatiti tek kao prikaz jednog "minornog muzičkog pravca", te da će nakon iščitavanja knjige moći da sagleda i onu drugu, skriveniju dimenziju ove publikacije-krik jedne sputane generacije-opšteljudski vapaj za komunikacijom...

No, da za kraj završimo vedrijom konstatacijom-mi doista jesmo zadovoljni učinjenim-na svakom je čitaocu ponaosob da odluči da li želi ili ne sa nama da podeli tu radost.

Dragan B. Pavlov
Dejan S. Šunjka

NEGDE NAPOLJU

Teško je pogoditi u kojoj se zemlji zaista dogadjalo sve opisano u ovoj knjizi. "Komunistički underground" (termin: Janja Bobić) je svuda isti. Ono što varira su samo nove i nove individualne priče o izgubljenosti u okvirima istog.

Daleko od očiju javnosti očito je u osamdesetim u ovoj zemlji postojao čitav paralelan svet grupa i ljudi koji su na već tradicionalan punk način tražili oslonce tamo gde ih nije bilo, a trebalo ih je biti. Naime, svi koji još uvek možemo da se setimo sredine sedamdesetih, složićemo se da je lažnost zbivanja bila glavno obeležje atmosfere.

Ono što je postojalo u atmosferi sedamdesetih kao definitivno obeležje tog vremena beše baš to osećanje nepodnošljive nemoći da se bilo šta STVARNO uradi ili da se bilo šta STVARNO doživi - osećanje lažnosti svega što se stvarno odigrava.Kapsula u kojoj su se našli zatvoreni oni koji su sredinom sedamdesetih došli u "godine tinejdžerske ozbiljnosti" bila je neprobojna utoliko što zidove nije imala - ona je bila u svemu što se zbivalo, u samoj prirodi stvari i načinu na koji su se one dogadjale. Probiti ograde svakodnevne besmislenosti zato je bilo isto tako neophodno kao i disati. Ovde smo negde na psihološkom prapočetku punk-rocka, kad se jedna novodolazeća generacija koja je čula za mnoge legende, ali nijednu nije poštovala, jer one više nisu ništa realno označavale, počela u gradovima da pronalazi način da se izrazi na njoj prihvatljiv način. Donekle slična stvar se dešavala, i u kasnijim naraštajima.

No, pričati o punku u Jugoslaviji 1980-90. znači vezati se za jednu drugu istoriju, koja do sad nije zabeležena. Prvobitna generacija punk sastava u ovoj zemlji, ona iz kasnih sedamdesetih još je stigla do novina, radija, televizije, potonja je ostala zatrpana drugim vestima, pošto sa stanovišta medija nije predstavljala dogadjaj. A upravo u tom periodu punk je ušao u sve ovdašnje domove kao maltene svakodnevna pojava. Osnovno sredstvo za ovo beše hardcore punk, jedno novo zbivanje koje i u svetu počinje sa početkom osamdesetih.

Prvo treba ispraviti jednu nepravdu: Sve ono što se u osamdesetim zbivalo sa pretakanjem punka u hardcore punk /kod nas stiže negde 83-84/ predstavljalo je po savremenicima tog zbivanja "dalju getoizaciju punka" , dalje deljenje unutar jednog malog kruga istomišljenika. Posmatrano iz 1990. činjenice govore upravo suprotno.

Hardcore punk zapravo je do žanrovskih naznaka sveden punk, oslobodjen početne doze bespoštednog nihilizma. Kao takav, sveden na obrasce ponašanja, izgledanja i razmišljanja on je učinio i ono što sam rock'n 'roll pedigre za tako nešto. Jednostavna poruka o potrebi društvene i lične osvešćenosti /u okviru hardcore fanzina i kod nas možete čitati sistematska zalaganja za vegetarijanstvo, nesečenje jelki za Novu godinu, nekorišćenje teških droga i alkohola, ismevanje muškog šovinizma i nacionalne zaslepljenosti itd./uz isto tako jednostavnu, glasnu i brzu muziku kojoj je primarni cilj oslobodjenje energije u neposredovanom, čistom obliku, zajedno su novim generacijama, već duboko u osamdesetim, bili inicijacija u svet ozbiljnosti, prava suvisla pobuna i prvi, sopstveni glas u ovom svetu, prava sopstvenost. Ima li ili nema

sve to veze sa rock'n 'rollom kao takvim dosta često je isticano kao dilema - no, ako biste na nekom hardcore koncertu za tren uspeli da u svojoj glavi isključite zvuk, ono što biste videli bilo bi par momaka / i, sve češće devojaka/ sa elektrifikovanim instrumentima kako pokušavaju da izgledaju drastično, te izraze nešto iz stomaka. Hoću reći, ceo koncept je preuzet iz starijeg sloja društvenog nasledja bez obzira da li je odnos prema njemu bio negativan ili pozitivan, ili kao što je najčešće, bio ambivalentan. Ne bi ni postojao da mu rock'n 'roll nije prethodio.Hardcore je branša za sebe koja je negovala ambivalentan odnos prema nasledju, selekcionirajući po svojim merilima ono iz istorije što je smelo da bude prihvaćeno/iz istorije punka takodje/.Upravo jedna od najznačajnijih karakteristika hardcorea je da se radi o strogom sistemu vrednosti,čija je jednostavnost i krutost takodje pogodovala njegovom brzom i lakom širenju. i kasnijem deljenju na podžanre. U taj sistem je ulazila i spomenuta spontanost izražavanja ali sa pomalo promenjenim smislom - dok su nekadašnji rockeri često pokušavali da daju viši smisao onom što su izražavali, u hardcoreu se sam čin izražavanja vrednovao kao jedna od najviših vrednosti po sebi - svaki urlik na pravom mestu bio je vredan kao i bilo kako dobar stih. Bio je uspostavljen nov svet mladalačke pobune koji se vladao po svojim samokreiranim zakonima i živeo svoj život nezavisno od intervencija spolja, iz sveta odraslih iliti sveta gradjanske kulture.

Nekom se možda neće dopasti ovo svodjenje punka osamdesetih na dimenziju tinejdžerskog neslaganja sa svetom, ali ako pogledamo najširi broj likova koji su realno činili scene po gradovima, i to u različitim vremenima, shvatićemo da , prelomljen kroz individualne sudbine, on i ne može biti drugačije tumačen. I to je više nego OK.

Naime, nijedan autor koji je pokušavao da napiše nešto ambiciozniji tekst o smislu društvenog postojanja rock'n 'rolla nije propustio da primeti da je njegovo postojanje utemeljeno u životu raznih omladinskih potkultura, da je njegova društvena funkcija definisana većim delom potrebama pripadnika tih potkultura. U odredjenim trenucima delatnost najtalentovanijih možda je u čudnovatom svetu pop glazbe mogla i da dobije dublji, univerzalni smisao, ali to je pre bio eksces, izuzetak a ne pravilo. Činjenica je da je punk bio pobuna protiv odvajanja rock muzike od njenih korena u realnom životu, udarac onome što su svi sredinom sedamdesetih shvatili kao konačno odrastanje rock'n 'rolla i konačnu afirmaciju istog kao "zakonite" umetnosti. Sve se to desilo zato što više medju samom decom velegrada nije bilo načina da komuniciraju na samo njima razumljiv način. Punk je bio revitalizacija ovog principa koji je nekada davno stajao i u osnovi rock'n'rolla. Pobuna je, ustvari tek indirektno i skoro ritualno bila usmerena na svet odraslih, sadržavajući duboku kritiku činjenice da je on zasnovan na manipulisanju sa osnovnim ljudskim porivima. Rekoh, ovo je bilo usput - suština je bila u činu oslobodjenja svog glasa i nalaženje razumevanja sa samim sobom, pa onda i sa sebi bližnjima.

Kakvo god bilo stanje duhova 1990. problem spontanosti i lične integrisanosti ostaje i sad jedan od ključnih problema pred kojim se nalazi tinejdžer, prinuden da prihvati

mnoge društvene norme, čiji smisao ne oseća ili ne prihvata /a pitanje je da li ih i jedan zaista noramalan čovek u potpunosti i doslovce prihvata ili se pre radi o tome da ih odrasli sa više distance sprovode, sa distancom koja mladjima nije dopuštena, ili oni za nju nisu sposobni/. Sada, kao i pre, suština je u individualnom činu mladog čoveka kojim on uspostavlja bar za trenutak jedinstvo sa samim sobom kroz uživljavanje sa nečijim "govorom iz stomaka", ili nešto drugo što spada u rock'n 'roll čin, delo, zbivanje. Van tog, najličnijeg polja, on menja svoj smisao, brzo, lako i neopozivo se pretvarajući u svoju suprotnost - postajući, potencijalno, moćno sredstvo manipulisanja, sredstvo umirenja konflikata radje nego iznošenja unutrašnje frustracije napolje.

Postaje pop muzika, tržišni produkt par excellance.

Stoga i činjenica da je hardcore punk skoro isključivo vezan za mlade godine mnogih koji se pominju u ovoj publikaciji, nije ništa loše- to je upravo dokaz da je cela stvar bila duboko ispravna i duboko smislena.

Takva je stvar i sa ovom knjigom iz koje se može saznati sve ono što čovek mora da zna o prvim danima punka u Bečeju, Vršcu, Skoplju ili Celju. Ona je pisana, za razliku od dozlaboga pretencioznog predgovora, na fanzinski način, kao serija izveštaja /reporta/ sa raznih scena. Njena suština je, na stari dobar punk način, u samom činu. Negde napolju, nešto se još uvek STVARNO dogadja.

Dragan Ambrozić

FANZINI

JUGOSLOVENSKI FANZINI ILI "TO JE UMETNOST! TO JE UMETNOST!"

Naglo bujanje fanzinskih izdanja na Zapadu, sredinom sedamdesetih godina, bilo je u neposrednoj sprezi sa dešavanjima na rock sceni, tačnije rečeno-sa prevratničkim žarom punka i novog talasa.

Rubni izdanci nezavisnog izdavaštva medju prvima su bili zaraženi entuzijastičkim poletom provobitnog punka i željom za promenama unutar uparloženih medijskih sistema, kojima je carovala bilo estradna nedotupavnost, bilo post-hipijevska megalomanska pretencioznost. Gotovo preko noći pojavilo se na desetine novih fanzina, koji su tokom vremena evoluirali i postajali sve raznovrsniji, prilagodjavajući se promenama na rock sceni, ili prelazeći na tematiku koja više nikakve veze sa rock muzikom nije imala. Krajem sedamdesetih broj naslova ovakvih izdanja mogao se meriti hiljadama, a punk fanzini su činili tek delić ukupne produkcije.U vreme prvog naleta punka (1976-1977) naša sredina još uvek nije izgradila dovoljnu svest o dešavanjima unutar popularne muzike, dok je underground izdavaštvo bilo prava nepoznanica. Prvi jugoslovenski fanzini nastali su na samom početku osamdesetih godina, a njihovi autori su verovatno bili inspirisani ogromnošću i raznovrsnošću svetske produkcije sličnih izdanja.

Samizdat produkcija R.Milinkovića iz Rume (Indigo, Autopsia, Rrose Selavy i dr), beogradski Pank, kao i pančevački Kreten i Kvazimodo, predstavljaju najranije takve pokušaje.

Nekolicina entuzijasta koji su (manje-više istovremeno, pa ipak nezavisno jedan od drugog) pokrenuli ova pionirska izdanja, imali su da se suoče sa nekoliko problema. Prvi je tehnološke prirode: naime, tada su fotokopirnice predstavljale pravu retkost, da i ne pominjemo visoke cene i mizeran kvalitet samih kopija.

Osim toga, bavljenje nekakvim privatnim novinama izazivalo je sumnju. Dugo se prepričavala anegdota o jednom od prvih autora fanzina, kojem je milicija ušla u trag, i pronašla čitav svežanj sveže iskopiranih primeraka.

"To je umetnost! To je umetnost!", vikao je autor.

Nadležni su shvatili da ta malotiražna i bez-profitna izdanja, čak i ukoliko nisu umetnost-sigurno nisu ni politički pamfleti. Nesporazum je izgladen i podozrenje je nestalo.

Ali u zemlji kao što je naša, gde su mediji preplavljeni političkim temama i politikanstvom najrazličitijih nijansi, prirodno je da fanzini (koji u neku ruku predstavljaju medijsku opoziciju) budu naklonjeni potpuno drugačijoj tematici. U početku su jugoslovenski fanzini promovisali kreativne ali nedovoljno poznate grupe

iz inostranstva, kao i domaće postave kojima štampa tada nije posvećivala dovoljno pažnje (prvi intervju prvobitnog Električnog orgazma pojavio se prepolovljen u dve celine, u Kvazimodu i Kretenu), a treba spomenuti i kraće i duže autorske tekstove pomerene u odnosu na vizuru velikih novinara. Tu spadaju apokaliptična pisanija Kretena, radovi R. Milinkovića i dr. ("Podići se protiv rdjave umetnosti i zahtevati bolju, i kuditi narod što ima loš ukus - kakva korist? Umesto toga trebalo bi se zapitati: zašto je narodu potreban opijum?" Indigo 1980).

Istovremeno Pank je bio prototip onoga što će kasnije prerasti u brojnu hardcore produkciju ("Pankeri su na prvoj frontalnoj liniji - šok grupe koje objavljuju samrtni grč mita potrošačkog društva, smrt civilizacije koju ubija strah od smrti", Pank 1980.).

Kad je led konačno probijen, pojavljuju se nova izdanja - Zagrebački trubač je, premda grafički skromno opremljen (s obzirom da je umnožavanje vršeno tehnikom šapirografa), imao tiraž od zavidnih 400 primeraka. Uz slogan ZAGREBAČKI TRUBAČ JE STVOREN DA BI BIO REKLAMIRAN , ovaj je fanzin uključio i agitaciju povodom iznalaženja novih grupa sa drukčijim idejama, jednako kao i novih prostorija za okupljanje i svirku; sve u skladu sa novotalasnim entuzijazmom: "Svaku novu grupu koja to zaslužuje podsticati će reski zvuk trube. U već tradicionalno mrtvom Zagrebu prostora za akciju ima i previše, i Trubač je tu da podrži svakoga ko se odvaži uzeti instrument u ruke i pokuša učiniti nešto dobro. Puste praonice, podrumi garaže i tavani, čekaju vas i mame na svirku" (Zagrebački trubač Br. 2).

Pančevački Iznad je medju prvima objavio kompletnu epizodu originalnog stripa (Debilko), i nakon drugog broja u potpunosti prestao da objavljuje priloge o rock muzici, opredelivši se za zapise snova, prenošenja članaka o bizarnim dogodovštinama koji su se pojavili u domaćoj štampi, i sl.

Godine 1981. beogradski SKC počinje da saradjuje sa autorima fanzina: kao rezultat toga pojavljuje se Urbana gerila, uz još neka (manje značajna) izdanja, a juna meseca pod pokroviteljstvom galerije Srećna Nova Umetnost izlazi prvi slovenački rock fanzin grupe Laibach.

Do polovine osamdesetih godina nova izdanja će niknuti u mnogim sredinama, bilo da su u pitanju veliki centri ili uparložena provincija; praktična strana ovog medija je da zahteva samo dobru volju entuzijasta i - fotokopir mašinu (neko drugo sredstvo za umnožavanje će takodje poslužiti svrsi) Fanzini su postali uobičajena stvar ako ne i delić nazovi alternativne ikonografije. U suštini to je zgodan način za iskazivanje drukčijeg mišljenja pa i jednostavnog pružanja informacija o temama i autorima koja zvanični mediji iz ovog ili onog razloga (otkačeno, marginalno, underground...) zaobilaze ili nipodaštavaju. Na ovom stupnju je već postalo nemoguće pratiti sva izdanja koja su se pojavljivala i nestajala - od neveštih dečačkih škrabotina,do samizdata kao što je pulski D.Moscheni Calzolajo (i njegov kasniji nastavak Flash),sa kontinuiranim izlaskom i originalnim prilozima velikog broja saradnika.
Svakako je zanimljiv izniмni slučaj riječkog Kulta, koji je za pokrovitelja imao SSO, i tako bio u prilici da jedno vreme redovno izlazi, okupivši izvestan broj autora koji

su mogli da prilože ozbiljne članke (kao što bi to radili u nekom zvaničnom omladinskom listu), ali i da se ludiraju onoliko koliko to dozvoljava fleksibilna i nekonvencionalna forma fanzina.

Poslednjih godina, zahvaljujući - izmedju ostalog - boljoj opremljenosti fotokopirnica, došlo je do daljnje evolucije fanzina. Mogućnost umanjenja i uvećanja ilustracija putem kvalitenih kseroks mašlna kopiranja na papiru u boji i sl.,doprinose zanimljivijem i maštovitijem grafičkom uredjenju samizdata.

Hardcore fanzini spadaju u najbrojniju podkategoriju, ali se sadržijski veoma malo razlikuju jedan od drugog, retko uspevajući da prevazidju sledbeničku isključivost i odanost inostranim uzorima. Izdanja poput Dvadeset 4 časa (Beograd), Corpus Delicti (Karlovac) Predskazanje (Beograd),Indepedence (Zagreb), Epitaf (Sarajevo) i nebrojena druga - mogu se smatrati korisnim s obzirom da afirmišu nedovoljno poznate grupe koje pripadaju ovom muzičkom pravcu, doprinose zdravom protoku informacija - pa čak i napretku fanzina kao medija. S druge strane, shematičnost i ponavljanje određenog broja ikonografskih šablona, notorna isključivost - sve to čini ova izdanja prilično preinačenim i skučenim.

U svakom slučaju je neophodno izdvojiti ljubljanski Vrnitev otpisanih, koji odskače kako u tehničkom pogledu (kartonske korice, ofset štampa, efikasna distribucija) tako i koncepcijski (kvalitet pisanog materijala) kao i novosadski Bolji život, oko kojeg je okupljena čitava mala redakcija,te veliki broj saradnika iz drugih gradova, uz veoma dobru grafičku uobličenost.

Dokaz da neki od hardcore fanzina ipak mogu evoluirati je zagrebački "600 000 razloga da odustanete". Uz naglašenu dozu humora na vlastiti račun, što je već netipično za ovakva izdanja, "600 000 razloga ..." parodira celokupan folklor povezan sa hardcore sledbeništvom.

"Na osnovu svega što se dešava na HC koncertima, odlučio sam da više ne posećujem iste. Zašto? Klasična scena: Pjevač urla. Dakako, ne čuje se jer su mu trojica odnijela mikrofon za šank i mijenjaju ga za fuzz. Farc spaja kablove gitaristi usred pjesme. Gitarista s jednom svira, s drugom telofonira doma da bu došel after midnajt. Basista je zaboravio doći. Ziher gol slemuje u lavabou wc-a, što drugi popračaju udarcima glavom o zid.Pankerice stavljaju filmove u aparate... Poslije koncerta svi idu gledati plakat da vide tko je svirao. Majko moja..." (600 000 razloga da odustanete, numero 46, 1988.)

Kad već govorimo o specijalizovanim edicijama svakako treba spomenuti i mail-art informatore, kao što je beogradski Open World autora Dobrice Kamperelića (do sada se pojavilo 40 brojeva), i Proboscidea und Superstition Sun koji izlazi u Šapcu. Ovi informatori donose pozive za učestvovanje na mail-art internacionale.

Nakon što se samizdat ugnjezdio na margini našeg medijskog prostora, može se smatrati prirodnom (ali i poželjnom) tendencijom ka iznalaženju nekih novih puteva i mogućnosti. Prvi broj beogradske Pop-lave izašao je u obliku velikog formata, dok

je drugi (i poslednji) broj, sa koricama u boji i kvalitetnim grafičkim rešenjima, štampan u formi magazina. Uz sve pohvale izgledu i grafičkom uredjenju lista, tekstualni deo-opterećen je ne samo gomilom citata preuzetih iz strane štampe, već i ozbiljnim faktografskim greškama,što baca senku na čitav projekt, naročito ukoliko imamo na umu visok standard ove iznimne produkcije.
Kao interno glasilo DID Koper pojavio se Wah Wah, kompilirajući članke o (uglavnom) nezavisnoj rok sceni, i nakon dva broja (1986. i 1987. god.) prestao da postoji.
Medju izdanja koja su trenutno u opticaju, i poseduju kakav-takav kontinuitet izlaženja, spada osječka Papprat - mozaik sažetih komentara kulturnih dešavanja, i kraćih autorskih tekstova različitog dometa, dok zagrebački Šmrklj pokušava da iznadje ravnotežu izmedju originalnog materijala i članka i stripova preuzetih iz stranih izvora, negujući senzibilitet koji se može povezati sa ovdašnjom garage rock scenom.

Veoma zanimljiv je i hvale vredan poduhvat grupe Napred u prošlost iz Banatskog Novog Sela kraj Pančeva, koja je štampala knjižicu — izbor originalnih radova (poezije, proze, crteža,fotografija, kolaža...) objavljenih u petnaest brojeva njihovog fanzina. Subotičko-Pančevački mesečnik "Ples slomljenog dupeta na vetru" konačno uspeva da sjedini svo šarenilo samizdat literature, objavljujući ne samo recenzije i intervjue, već i priče , pesme, originalne fotografije i stripove, i sl Ozbiljnost i značaj njihovog rada mogu se procenjivati već na osnovu napora za iznalaženjem bizarnih, novih tema: od stripa dvojice Albanaca sa Kosova, do razgovora sa Homodi Ferencom - slikarom koji je igrom sudbine čitav život proživeo u Domu za mentalno retardirane; od izveštaja sa koncerta i intervjua petrovgradske trash (!) grupe Most do prevoda narodne poezije Eskima, i tako redom.
"Interesovanja Plesa su široka, jedino što ga ne interesuje je - POLITIKANSTVO!
Crtate li stripove, pišete li o muzici, stripu... crtaćima,uzgoju domaćih životinja, dresuri divljih; prevodite li sa engleskog, albanskog, ruskog, španskog - javite nam se. Možda ste upoznali neku zanimljivu ličnost (ili bar pola ličnosti), možda ste bili na onom svetu, možda ste pesnička duša, majstor kratke priče (bar majstorski kandidat) - javite se Možda vam baba živi u džungli i učestvuje u mail-art akcijama... Možda vam je rodjeni brat skidao Isusa sa krsta; možda vam je majka imala punk bend... Možda vam je otac emigrirao na Mesec? Raspitajte se - javite nam. Ako imate ideja, a ne znate ŠTA s njima - obratite nam se; ako nemate ideja - NABAVITE PLES! (PLES SLOMLJENOG DUPETA NA VETRU, BR 9. 1988).

Završavajući letimičan pregled razvoja fanzinske scene u Jugoslaviji, moram reći da prostor nije dozvoljavao nabrajanje svih izdanja koja su mi došla pod ruku, a verovatno da veliki broj sličnih produkata iz cele zemlje, zbog nedostatka kakve-takve distribucione mreže, nikada i ne stigne do recenzenata.
Naš samizdat nalazi se na pragu zrelosti, izvesno iskustvo je stečeno, a daljnji napredak je pitanje dobre volje, tvrde glave i sveže inspiracije.
Pravi izazov za entuzijaste.

Saša Rakezić (preneto iz pulskog omladinskog časopisa "Pet" od aprila 1989., uz odborenje i toplu preporuku autora.)

U MOJIM OČIMA

Prvi UMO (a broj 1. nikada nije izašao) je svetlost dana ugledao početkom 1986. Do sada je izašlo 6 brojeva. Skroman broj, ali nije se moglo više uzmemo li u obzir lenjost dole potpisanog. Fanzin sam radio, radim i radiću (hah, ovo je parafraza texta sa zidnih novina iz osnovne škole: "Lenjin je živeo, Lenjin je živ, Lenjin će živ biti", oh bože...) zbog sebe. Inspiracija iz "music, swet music" u rasponu od Lee Hazelwooda i Nancy Sinatre, preko GG Allina do Killdozera (izuzimajući korporacijski rok + ljige, naravno), "tečnosti hladne, boje zlatne", u rasponu od BIP-a, preko Nikšićkog do Ginisa (izuzimajući splačine tipa Ožujsko, Favorit, sva vojvodjanska - posebno Old gold fuj) , dela velikih majstora-Henri Milera, Selindžera, Selbija, Simaka..., a takodje i iz ostalih fanzina, Raising Hell-a pre svih.
Hvala Draganu + Dejanu (ihaj, domaćine!), pozdrav svima i da znate; "It's in my eyes, and it doesn't look that way to me, in my eyes!"

Oliver Paunović, Kragujevac

ZAČETEK PO KONCU

Mnogi bi pomislili da je život u Celju raj za underground. Ali nije. Koncerti su večinom loše posečivani a i retki su. Muziku kreiraju dvojica, trojica ljudi po kojima se svi drže.Ako nisi s njima nisi nigde! Stravično ali istinito. Dok se to ne promjeni scena u Celju će stagnirati i polako padati.
Kod organiziranja koncerata najviše mi smeta što su jugo-bendovi u manjini. U biti prevladaju misao da YU bendovi ne vrede mnogo. Ako ste slušali komp.Z.P.K. uvjerili ste se da je mnogo dobrih (a ponešto i odličnih) bendova - APATRIDI,ABERACIJA MOZGA, SALEM, POLSKA MALCA, IT'S NOT FOR SALE, OVERDOSE, BRAINSTORM, E.H.E.,GAME OVER, VI7.K,EPIDEMIC ZONE... Puno a u istu ruku i malo.
Za koga?!
Što se tiče rada na fanzinu, poticalo me to da se o YU - sceni malo zna i kod nas a kamoli izvana. Na ideju sam došao u avgustu 1989, kada sam i počeo ozbiljniji rad na tom projektu. "Stvar" sam svršio (odnosno smo svršili) u maju 1990. godine. Razlog što se tako dugo radilo na ' zinu je taj da vlada medju bendovima prevelika neozbiljnost.A i sam rad na designu je oduzeo mnogo vremena. Usput, ja sam više radio na kontaktu sa bendovima a Simon je usavršavao design. Par"komada" je več "išlo" van i kritike su večinom pozitivne. Sa bratom smo se držali pravila da pošaljemo ' zine samo onima koji znaju za što se ide u toj sceni. Takoda je ona cifra od 100 komada preterivanje.
Zbog toga je trebalo uraditi nešto novo jer je zaista previše "klasičnih" 'zinova koji se ponavljaju iz broja u broj, samo što menjaju textove i intervjue a na design malo

ko obrača pažnju. Žalosno!!
Scena u Celju postoji i ne postoji. Pre par mjeseci postojale su dve perspektivne grupe: "BABY ZDRAVO" i "VATOMICA".BZ "pale" se na HC a VATOMICA na thrash-metal. Poslednji bend se raspao u januaru '90, a BZ imaju poteškoča sa članovima tako da je sudbina neizvjesna.Inače kod nas rade "STRELNIKOFF", "PHONEBOX VANDALS", IT'S NOT FOR SALE",i "EPIDEMIC ZONE". Svi osim E.Z. več su izišli na vinilu a E.Z. to još očekuje.

Od 'zinova dominuje PLATFUZZ koji je odličan 'zine samo im design više ne ide. Drugi 'zine je UNITED koji ima več jubilarnu cifru 10, a bavi se najboljim. A tu je i 'zine ZAČETEK PO KONCU. Zasad je samo tu prvi broj u kojem su predstavljeni Yugo-demo bendovi. Doduše ne svi ali nema ko nema.

Andrej Vodenik

Vasa Radovanović rodjen je u Beogradu. Svira bas - gitaru u grupi Grešnici, sa kojima je objavio kasetu za MML (Slov. Bistrica) krajem 1987.
Sledeća 1988. objavljuje knjigu poezije "Blesav grad" za nezavisnu "Atlantidu".
Od 1986. izdaje fanzin, prvobitno "Metal", a od broja 25. menja mu ime u "Opremdobro". Fanzin se bavi alternativnom muzikom (pank, hc...) i scenom uopšte (poezija, strip, film i dr.) Za "Atlantidu" je izašla i zbirka pesama ljudi sa scene - "YU PUNK HC ALTERNATIVA"

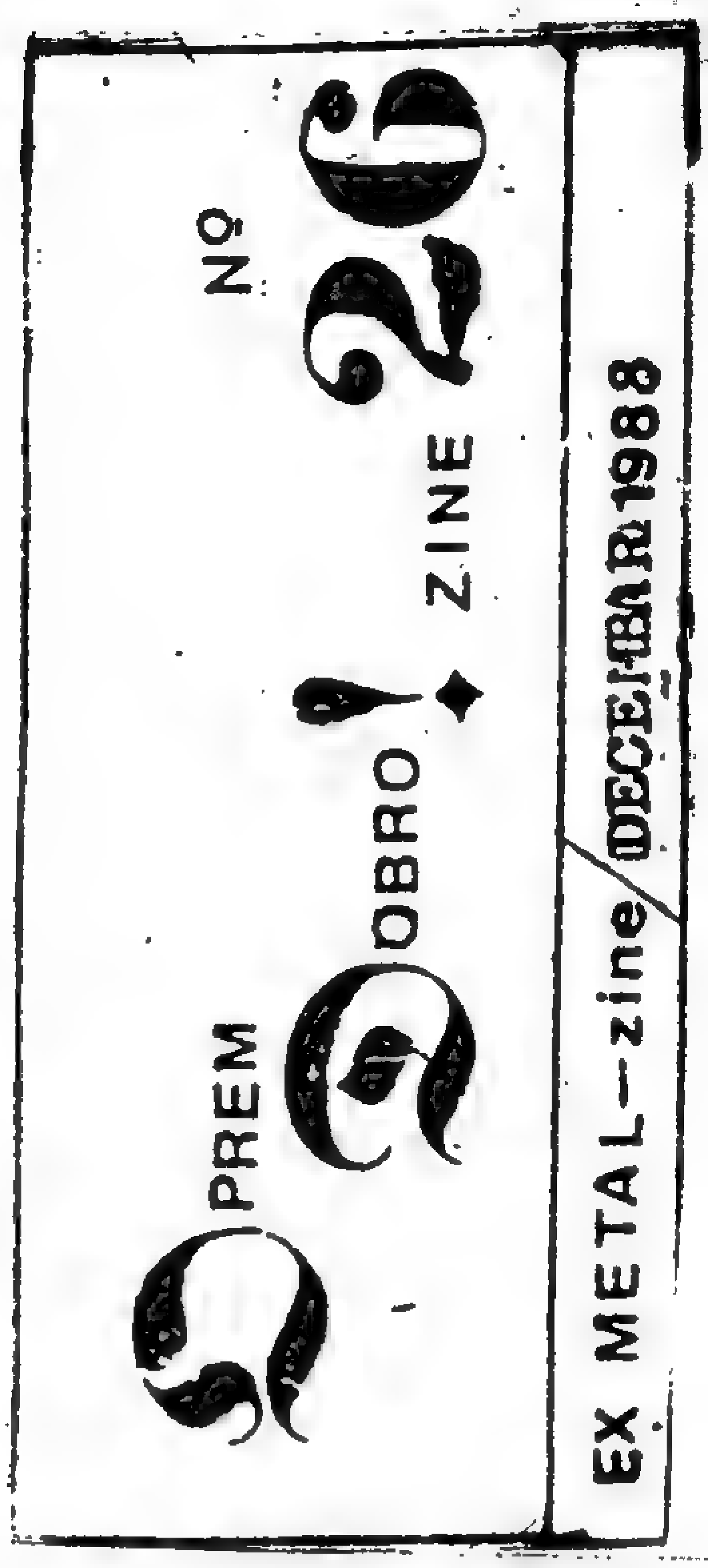
Vasa Radovanović

PUNK HC ALTERNATIVA

ANTOLOGIJA JUGOSLOVENSKE ALTERNATIVNE POEZIJE

Levi in Desni s celjskim fanzinom

Začetek po koncu

Potem, ko je v Celju in okolici tako rekoč že zaživela podzemska glasbena sceña (trije uveljavljeni bendi), je končno izšel tudi fanzine, publikacija, ki je Celju vsaj dobrodošla, če že ne potrebna. Fanta, ki sta združila pogum, umetniška nagnjenja, entuziazem in predvsem denar, sta **Andrej in Simon Vodenik**, doma z Lave v Celju. Ker sta dvojčka in sta si podobna kot jajce jajcu, sta znana tudi kot Levi in Desni.

»Ah«, boste rekli, »pač še en fotokopijski cajtng.« Pa ni tako, kajti brata se nista zadovoljila s publikacijo. Fanzine je zamišljen kot informacija k dvema kasetama, Beginnin' after End pa v celoti vsebuje: dve 60-minutni kaseti, skoraj 100 strani obsegajočo knjižico, dva plakata, nalepko in dve reklamni škatlici vžigalic, vse v PVC in papirnem ovitku. Kar dosti za 100 dinarjev, mar ne? Pa še zelo okusen design krasi vse skupaj.

Kaj pa vsebina? Kot je vidno že iz uvoda, predstavitev podzemske glasbene scene. V prvem delu so predstavljeni slovenski bendi, med njimi trije iz Celje, dva iz Laškega in eden iz Žalca, v drugem delu hrvaški, srbski in bosanski-hercegovski, čisto na koncu pa je kratek avtorski hommage.

Seveda ne manjkajo kontaktni naslovi vseh predstavljenih bendov. Skratka, Začetek po koncu je kompletna ponudba in predstavitev tako imenovane podzemske, ali kot se bolj učeno sliši, marginalne glasbene scene (slovenske in jugoslovanske). Fanzine bi moral imeti vsakdo, ki se ukvarja z organizacijo koncertov, je blizu te zvrsti glasbe ali pa bi jo rad spoznal.

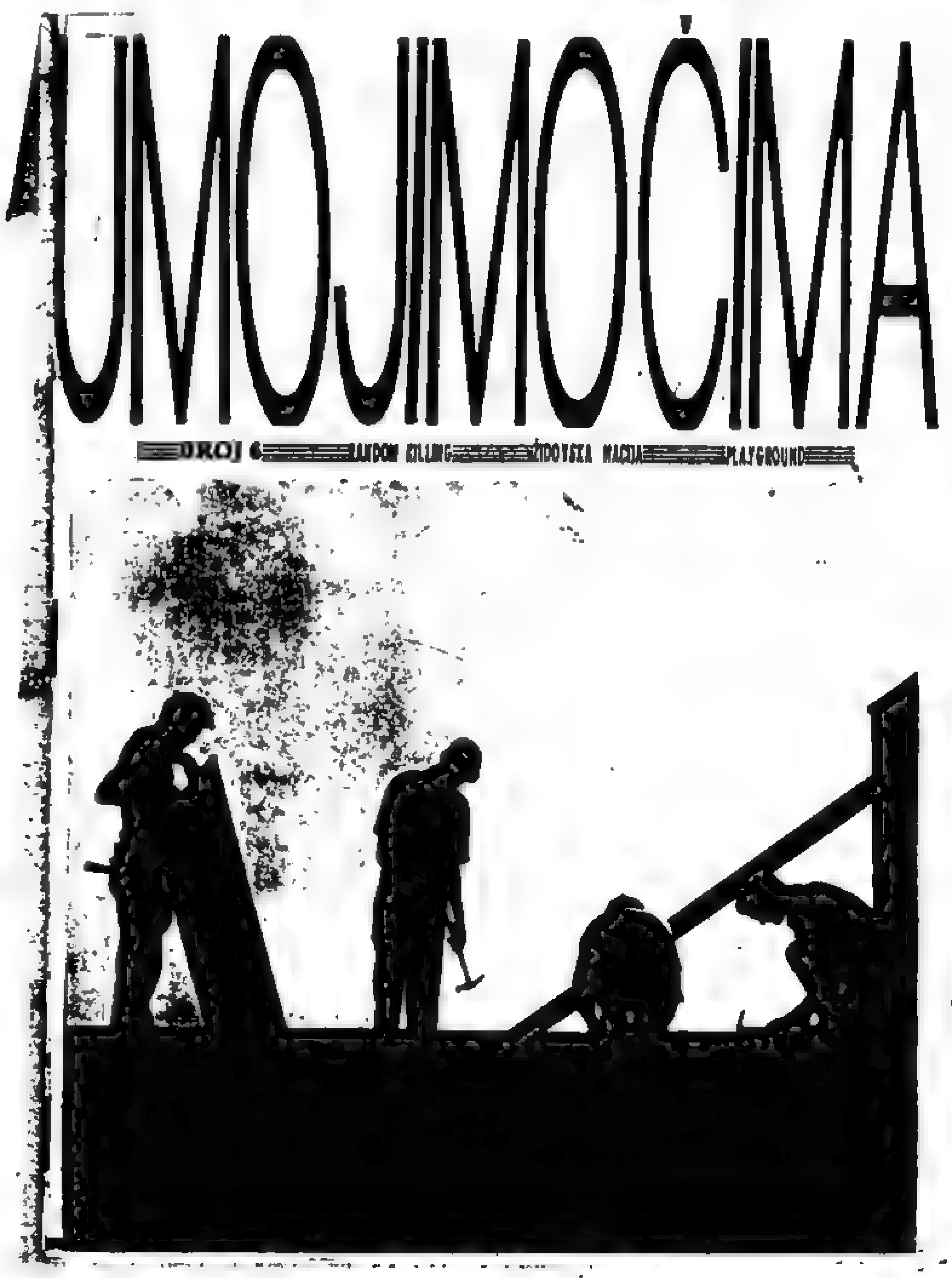
Levi in Desni obljubljata tudi drugo številko (bolj mednarodne vsebine) pa tretjo itd.

Naklada? Za zdaj 100 izvodov, če bo povpraševanje, pa več. K temu lahko pripomorete sami, naslov za naročilo je Andrej in Simon Vodenik, Goriška 1, 63000 Celje.

(omi)

Levi in Desni Vodenik

LJUBLJANSKI PUNK

Pred desetini leti je bil punk temelj in jedro ljubljanskega in subkulturnega dogajanja, danes pa je od te dediščine ostalo samo medijsko yuppiejevstvo, vrsta predvsem tujih koncertov in par etabliranih bendov, ki praktično obstojajo že vrsto let. Punk je v Ljubljani hočeš nočeš predstavljal in simboliziral nekaj rokerskega, čeprav je bila bolj eksponirana njegova politizirana, družbeno ozaveščena in "ideološka" plat. Neposredno nadaljevanja punka je bil hardcore, ki je bil radikalizirana varianta punka in odgovor na takrat vse bolj uveljavajočo se "alter sceno", ki je koketirala z avangardnimi, diskoidnimi in pop formami. Sam hardcore je najprej naletel na nerazumevanje znotraj natanko taiste scene, ki je omogočila pogoje za razvoj punka. Po hardcoru kot aktivni glasbeni sceni v Ljubljani že tri leta ni novih in mladih bendov, kar priča tako o subkulturni kakor o rokerski krizi.

Dejavnike za to krizo lahko iščemo v širih družbenih okoliščinah, v odnosu družbe do subkulturnega dogajanja in njegove medijske prezentacije, toda še bolj ključni so odnosi in ineresi znotraj same scene, ki se je že od začetka osemdesetih polagoma in vztrajno drobila in tako končno razpadla v različne segmente, ki delujejo vsak po svoje in ne predstavljajo več (znotraj heterogenega) bloka neke scene ali subkulturnega dogajanja. Ključni momenti so bili montirana "nazi-punk" afera ob koncu leta 1981, pojav Laibacha in NSK (Neue Slovenische Kunst), neprestane težave z zbirališči in klubskimi prostori za sceno ter (ne)interes medijev za pokrivanje neke scene oziroma dostopnost do medijev. V končni točki gre za vprašanje identitete in delovanja zaradi posameznih ali kolektivnih interesov, za sposobnost furati neko sceno iz prepričanja in pripadnosti ali pa za furanje nečesa zgolj zaradi lastnih ali osebnih interesov. Ti so v Ljubljani postali pomembnejši od kolektivnih. Zato bom v nadaljevanju najprej orisal razvoj prvotnega punka do "nazi-punk" afere, novovalovsko obdobje in hardcore ter današnjo situacijo. Na koncu pa bom pokusil razkriti vzroke za sedanjo neplodnost Ljubljanske scene.

Prvotni punk

Za početni punk lahko imamo nastop **Pankrtov** oktobra 77. Od samog začetka je bil bivstven krog okrog Pankrtov, Gregor Tomc, Igor Vidmar in Tudi Peter Mlakar. Ta se je nekaj časa pojavljal s svojim projektom Water Pistols, toda bend za slabo ni pustil kakšnih sledov. Druga pomembna skupina, ki ni izhajala iz tega kroga, je bila **Grupa 92**, ki je igrala že bolj novovalovsko obarvan punk. Nekaj časa se je sceni pojavljala tudi Ljubljana '78, ki rezen nekaj nastopov prav tako ni pustila za sabo ničesar. Grupa 92 je nehala delovati nekje leta 83, Pankrti pa so vztrajali več kot deset let, čeprav so že kmalu začeli izgubljati tisti primarni punkovski naboj. Za takratno sceno je bilo značilno, da se je oblikovala okrog koncertov (največ v menzi študentskega naselja), z občasnimi punk večeri v Disku študent v kleti 4

bloka študentskega naselja, temeljni fokus pa je predstavljal Radio študent in Vidmarjeve odaje.

Predhodniki punka so bili Buldožer, ki so se ob koncu sedamdesetih let razšli z Markom Brecljem in so nadaljevali s povsem spodobnim domačim rockom. Za sopotnike punka takrat lahko štejemo Janija Kovačiča, Marka Breclja z Ivanom Volaričem - Feom, Begnagrad in Na lepem prijazni. Za takratne čase je bila značilna močna povezanost ljubljanske in reške scene, odkoder so v Ljubljani pogostokrat nastopale in naredile svoje posnetke skupine Paraf in Termiti.

Okrog osemdesetega leta so se pojavili bendi druge generacije punka, med katerimi so imeli najbolj legendarni status **Lublanski psi**, ki so tudi bili najbolši mlajši punk bend, vendar so delno zaradi menjav zasedbe in delno zaradi premajhne resnosti naredili bolj malo. **Buldogi** so bili mlajši in so hodili še v osnovno šolo, igrali so po čisto spodoben in spevnejši punk, medtem ko so **Berlinski zid** že eksperimentirali z novovalovskim minimalizmom in so v svojem amaterizmu zveneli zelo prepričljivo. V Idriji sta se pojavila benda Kuzle z ostrim in najbolj šopajočim punkom in Šund z bolj rafinirano glasbo in ska vplivi, v Metliki pa so delovali Indust bag.Glasbeno gledano je bilo leto 1981 najbolj plodno, saj so se najboljše punk skupine predstavile širšemu občinstvu na enem večerov Novega rocka, novembra je skupina FV 112/15 začela s torkovimi punkovskimi večeri v Disku študent, pri založbi plošč RTV Ljubljana pa se je kazal interes za punk skupine.

Tudi drugače je bilo to leto najbolj burno po dogajanju izven scene. Anemična in takrat sterilna revija Mladina je objavila Punk prilogo, kjer je kar nekaj intelektualcev pozitivno pisalo o punku kot pristni mladinski rokovski kulturi, v okviru ŠKUC-a je bil pripravljen Fenzin, ki je bil prepovedan, izšla je posebna Punk številka Problemov, v slovesnski izdaji časopisa Komunist so precej prostora posvetili punku, dokaj odmeven Ljubljanski dnevnik je pripravil okroglo mizo o punku in jo tudi objavil, na problemski seji RK SSOS o kulturi se je govorilo o punku, bil je prvi Novi rock, na slovenski popevki pa je bivši kantavtorski protestnik Tomaž Domicelj parodiral punk.

Vzporedan s tem so v časopisih tekle polemike med takrat uveljavljenimi rokerji in glasbenimi komentatorji ter zagovorniki punka, sej prejšnje rokerske generacije niso mogle prežvečiti punka in so še vredno tripale za jazz rock. V raznih lokalih so bili punkerji nezaželeni in jih bodisi niso hteli postreči, bodisi so kak lokal kar zaprli in preuredili v kaj bolj uglednega. Očitno je bilo, da so punkovska politiziranost, agilnost gibanja in agresivnost imidžev pritegnuli pozornost javnosti, toda nasploh do novembra 1981 ni bilo kakšnih očitnih represivnih ukrepov. Takrat so se začela policijska preganjanja pankerjev, šikaniranja in podtaknjena "naci-punk" afera, ki je ljubljanski punk ponesla po vsej Jugoslaviji in bistveno zavrla nadaljni normalni razvoj. Kljub temu pa je predvsen zaradi punk večerov v Disku študent scena brstela tudi še nasladnje leto, le da se je začela prevešati v novi val.

Novi val

Resnici na ljubo je treba priznati, da je "naci-punk" afera dvignila več prahu v medijih, še posebej v drugih republikah, kakor pa na sami sceni. Zaradi nekaj nedolžnih provokacij in domnevne skupine 4R (Četrti Reich), ki je prej temeljila na zgledu neonacistične ideologije skinheadov kakor na punku, so policaji dobesedno maltretirali predvsem mlajše pripadnike punk scene. Po njih so hodili v šole, v službe, ob udbovskih urah na dom in podobno. Starejše in izpostavljene pripadnike punka so bolj ali manj pustili pri miru ali pa so z njimi lepše ravnali, mlajše pa so pokušali ustrahovati.

Kljub temu pa to ni tako bistveno vplivalo na sceno saj je od takrat punk imel redni tedenski domicil v Disku študent, tam so bili tudi koncerti lepega števila domačih skupin. Obdobje od "nazi-punk" afere do leta 83 je bilo najbolj izrazito novovalovsko obdobje in je proizvedlo zelo pestro paleto glasbenih stilov. Večji je bil vpliv afere navzven saj je s stigmatizacije punka onemogočala normalno funkcioniranje neke rokovske kulture. Problemi z dvoranami za nastope manjših bendov Ljubljana še do danes ni trajno in zadovoljivo rešila, dvoran za punk koncerte ni bilo mogoče dobiti ali pa so do skrajnosti navili cene, v manjših krajih pa je nezaupanje do punka kot subkulture zavrlo že tako redke klice rokovskega preporoda. Pomembno vlogo je takrat odigrala RK SSOS, saj je sredi decembra '81. sklicala okroglo mizo in se zavzela za ustrezno in ne stigmatizirano obravnavanje punka. Garnitura Vika Potočnik, Igor Bavčar, Lev Kreft, Slavoj Žižek in Tomaž Mastnik so samo nekateri od politikov in intelektualcev, ki so se postavili punku v bran. Pomembno vlogo je odigral tudi Radio Študent z Vidmarjem na čelu, toda podtkanjenega nacizma ni bilo mogoče sprati kar tako. Največa posledica te afere je bil splošno odklonilen odnos do punka, kar mu je gotovo preprečilo plodnejši razvoj. Za rock je namreč zelo pomembno, da ne naleti na zaprta vrata ali medijsko blokado, če nima svojih paralelnih, underground mehanizmov produkcije in reprodukcije. V Ljubljani takrat tega ni bilo.

Na sceni se je takrat že uveljavljal novi val, novovalovski pop in alterdiskoidnost, sem pa lahko štejemo tudi vpliv njujorškega funka. Od skupin so **O! Kult** odini igrali bolj oster punk, **Via ofenziva** je igrala bolj ritmično in novovalovsko različico punka, **Otroci socijalizma** pa so tudi bili bolj novovalovski kot ne. Najbolj nenavadno glasbo so imele **Čao pičke**,, medtem ko je iz Berlinskega zida nastal Orkester Titanik, ki je bil nekakšna novovalovska pop zafrkancija.

Na sceni se je že uveljavljal novi tehno pop Videoseksa in funk Marcus 5, iz skupine FV 112/15 je nastala Borghesia, Laibach pa so takrat začeli z nastopi. Med takratne sopotnike punka lahko štejemo Srp in D'Pravdo. Ob tej pestri glasbi je punk počasi izgubljal svojo prodornost, scena pa je počasi začela izgubljat tistega skupnega punkovskega duha. Leto 1982 je bilo zelo razgibano in raznoliko. Izšla je druga številka Punk Problemov, zaradi upanja interesa založb za nove bende pa se je v okviru Galerije ŠKUC porodila kasetna založba, ki je dokumentirala takratno

dogajanja. Ob drugem Novom rocku pa so najmlajši pripadniki scene, iz katerih se je razvil hardcore, samostojno naredili publikacijo z besedili najstopjočih pod geslom Fullcoolfuckoff.

Hardcore

Leto 1983 je bilo še bolj bogato po koncertnih domačih skupin v Disku Študent.Pojavila se je vrsta nanjših bendov, ki za sabo niso pustili niti kakšnih posebnih sledov niti posnetjkov, toda njihov obstoj je pričal o vitalnosti scene. Hardcore se je pojavil v tem času s skupinami U.B.R. (Uporniki brez razloga), Stres D.A. (Stres državnega aparata - pozneja S.D.A.), Odpadki civilizacije, KPJ in Relax With Ris. Iz Čao pičk so nastale Tožibabe in U.B.R., večina teh skupin pa je pripadala takoimenovanemu hardcore kolektivu. Dva benda nista toliko pripadala tej sceni in sta imela outsajderski status. Eden je bil Niet, ki je nastal iz bendov Depresija in O,Pizda drugi je bil Quod Massaker, oba pa sta leta 85 tudi nastopila na Novem rocku. Hardcore je bil najbolj vitalen do konca leta 1986. Za prvini hardcore skupinami so se pojavile še druge. Najprej enostavna in nabijajoča Epidemija, sredi osemdesetih leti pa iz S.D.A. metalno in crossover obarvana III. kategorija, iz UB.R., ki so nekje takrat razpadli, pa sta nastala dva benda - 2227, pri katerem je pel Niger, ki je tudi edini izdajal svoj fanzin Vrnitev odpisanih in G.U.Z. (Grdi, umazani, zli). Quod Massaker je takrat razpadel. 86. leta je bil na sceni vse bolj prisoten vpliv crossoverja in hardcore je bil vsaj delno pripoznan kot subkultura, saj so Tožibabe, 2227, G.U.Z. in III. kategorija nastopila na Novem rocku 1985 kot hardcore kolektiv. Maja 86 je bila ob dnevu mladosti v študentskem naselju velika fešta hardcore skupin šlo tudi na katedri so nastopili S.O.R. (Sistem organizirane represije) iz Idrije, Patareni iz Zagreba, Polska malca iz Krškega, Vrisak generacije in Novega sada, Geneva dekret iz Mostarja in ista postava hardcore kolektiva, kakšna je igrala tudi na Novom rocku. Ob mladinskem kongresu v Krškem isto leto je nastopilo par hardcore skupin, ob koncu leta pa je par hardcore skupin šlo tudi na sredozemsko srečanje mladinskih kultur v Solunu v Grčiji, kjer so v primerjavi z ostalimi nastopajočimi imele najboljšo glasbo. Toda decembra 1986 je zaradi natranjih sporov hardcore kolektiv razpadel. Vse večji vpliv metala in crossover ni rodil kake pomembe vredne skupine. Nekateri hardcore bendi so nekaj časa še delali, toda počasi so peniknili in zamrli. Niet so prav tako razpadli. Tako se s koncem leta 86 zaključuje obdobje hardcora na ljubljanski sceni, aktivnosti hardcore kolektiva pa so bile vezane samo še na organizacijo hardcore koncertov, izdajanje fanzina Vrnitev odpisanih in na video (snemanja koncertov, video intervjuji) To pa je tudi vse, kar je ostalo od hardcore scene, ki je lani še bolj notranje razpadla zaradi različitih interesov.

V obdobju hardcora kot najbolj vitalne in samonikle subkulture med 1983 in 1986 so se uveljavili Laibach, Borghesia, Videosex, medtem ko so ostali bendi počasi razpadali, O!Kult je leta 84 naredil stilistični salto moratale in začel igrati

avantgardistično laibachovski tip glasbe, s tem je nakazal tudi začetak lastnega konca. Danes je njegov ustanovitelj pri Borghesii. Očitno je interes kreativcev iz časa prve punkovske generacije zašel v nerokerske vode in tako je tudi hardcore naletel na zavračanje in onemogočenje znotraj scene. Delno tudi zato, ker mu je pripadala skupina nasilnih skinhedov, ki so koncerte že od leta 1982 izrabljali za to, da so pretepali obiskovalce od drugod (outsajderje). Toda ostaja dejstvo, da so se razni bendi rojevali in propadali znotraj dokaj zaključenoga kroga ljudi, fluktuacije zasedb pa so bile občutne. Hardcore se je navezoval na ameriške bende in tisti underground, ki je nekje v sebi nosil punkovsega duha uporništvu in trdo, ostro kitarsko glasbo. Ljubljanska alter scena se po momovanju hardcorovcev pomehkužila in zašla v alternativno-diskoidne pop vode, tako da se je hardcore pojavil kot nadaljevanje punkovske ostrine in rokovske identitete,le da je za razliko od prvotnih punk bendov ni bil tako direktno politiziran in družbenoga okolja in resničnosti. Lahko rečeno, da so edino hardcorovci poskušali ohranjati punkovski in rokerski duh na sceni, ki je koketirala med avantgardisti tipa Laibach, alter-diskoidnostijo tipa Borghesia in tehno popom tipa Videosex.

Naj omenim samo najpomembenejše širše družbene dogodke v tem času. Tretja številka Punk Problemov je že zelo malo imela opraviti s sceno in je bila upravičeno zadnja, saj je bolj bila projekt intelektualcev in vodij punka kot izraz scene, leta 1984 se je na sodišču zaključila "nazi-punk" afera, na kateri so bili obroženi oproščeni, čepsav so trije med njimi prebili več mesecev v preiskovalnem zaporu. Sredi leta 1983 so se začeli pritiski na FV in disko študent, ki se je moral med poletjem izseliti in se je prestavil v Zgornjo Šiško, kjer je ostal samo eno leto, potem pa je v sezoni 84-85 FV skupaj s hardcore kolektivi napol legalno aktiviral klubske prostore v kleti stavbe na Kersnikovi 4 v samem sreišču mesta, nakoč se je moral pred poletjem 1985 zapreti prvotni K4, kjer so prav tako bili hardcore koncerti. Jeseni leta 1986 je Marjan Ogrinc na lastno iniciativo prepričal lastnika diska Palma (bivša Stopoteka pod Halo Tivoli, kjer so že prej večkrof po par mesecev laufali punk večeri) za punkovsko novorokovski večer in tako je po luknji enega leta ljubljanska scena spet dobila vsaj začasni domicil v Palmi.

Kersnikovo 4 so naseli z raznim organizacijami in pisarnami, tako da je za sceno z izjemo ŠKUCA in prostorov za hardcorovce, ki so osnovali tudi videoteko, ostalo bolj malo prostora.

V tem obdobju je Laibach burkal javnost s svojo prezentacijo totalitarizma in intelektualno dvoumnostjo pri definiranju svoje identite-za druge. Igor Vidmar je leta 83 odsedal dva tedna v zaporu zaradi protinacističnega bedža Nazi Punks Fuck off s prečrtanim kljukastim križem, leto poznaje pa je Vidmar ob dnevu varnosti 13. maja predvajal "Deutchland Deutshland uber alles" v izvedbi Nico kot test zaščitne osveščenosti občanov, to pa je sprožilo obrožbe, da je Radio študent predvajal nacistično himno. Laibach niso mogli dobiti dovoljenja za nastop v Ljubljani. Zaradi vnovičnih podstikanj nacizma - prej punkerjem, zdaj

alter-avantgardi-je bila v okviru Novega rocka 1984 okrugla miza, na temo obtožbo nacizma ki je ob sodelovanju vrste intelektualcev vsaj toliko razčistili s temi obtožbami, da se pozneje niso več tako pogosto ponavljale. Tudi okrogla niza naslednje leto na temo Laibach je veliko pripomogla k ukinitvi embarga na njihovo delovanje.

Nesploh je bilo za konec tega obdobja značilno da je scena izgubljala svoje prostore in se je morala ves čas seliti. K4 se je zaprl zaradi pritiskov inšpekcij in vplivnih krajanov v tem kvartu, podobno pa so krajani okrog Križank hoteli leta 86 onemogočiti Novi rock. Vsaj to jim ni uspelo. Očitno pa je bil odnos mesta Ljubljana do subkultur in zanje potrebnih prostorov popolnoma aroganten. Kar ni naredila medijsko-policijska represija, je bilo doseženo bolj galantno z odvzemanjem prostorov in socializacijskih punktov subkulturi. Kljub kratkotrajnemu delovanju je bil K4 pomemben tudi za revitaliziranje bolj jazzy scene, saj je druženje pogojilo kar dva benda Miladojka Youneed in Quatebrigo.

Konec osemdesetih

Od leta 1987 do danes se Ljubljana ne more ponašati s akkšnimi novimi bendi in glasbeno rokersko sceno. Takrat so se ponovno osnovali Quod Masaker, ki je edini danes delujoči hardcore bend v Ljubljani z odlično glasbo na tragu Bad Brains. Pred dvemi leti sta se pojavila še dva benda. Krom so nastali pod vplivom ponovne popularnosti novega metala in so bili nekakšna mešanica glam in metal rocka, ter so že razpadli Ghost Riders, ki jih je zbral skupaj bivši član Berlinskega zida pa igrajo rokersko glasbo na tragu Stooges, toda motipredvsem njihov vokal, ki je preveč osladno rokerski, besedila pa so tudi prazna. Tako danes v Ljublani delujejo predvsem tudi mednarodno etablirani bendi - Laibach, Borghesia in Miladojka Youneed, ki zdaj igra ostro rokersko glasbo na trago današnjega pop-cora tipa Living Colour, Red Hot Chilli Peppers ali Faith no More. Hardcore kolektiv v svojih različnih frakcijah organizira koncerte, fenzin Vrnitev odpisanih ni izašel že kakšni dve leti, nekaj bendov baje vježba, toda od njih še ni nič opipljivega.

Drugi pomembni segment je ostanek alter scene. Skupina FV 112/15, se razdelila na video produkcijo in Borghesio, preden se je to zgodilo, pa je to bil edini krog ljudi, ki je sprejel hardcorovce in z njimi so hardcorovci še nekaj poskušali, vender kakšnih posebnih rezultatov ni bilo.

Ostanek scene je zbran okrog NSK in Laibacha in nima z neko rokovsko kontinuiteto, ki jo je revitaliziral punk, praktično niš opraviti, saj gre v principu za alternativo in avantgardo. Ostali pripadniki dogajanja v osemdesetih so v pop produkcijo, se ukvarjajo s filmom ali pa so literati.

Palma je od jeseni 1986 zadržala neko kontinuiteto, vendar je postala nekakašna pol-rupa in predstavlja margino dogajanja, mes pa se je lani maja odprl prenovljeni K4, ki je smo alter-diskoteka, kjer ni najti nobene subkulturne identitete, niti K4

ne predstavlja kontinuitete bivših prostorovin undergrounda. Kljub vrsti dokaj slabo obiskanih koncertov tujih in domačih bendov je izrazito profitno orientiran in ima visoke cene pijač. Ostanki scene in ljubljanskega undergrounda tako praktično nimajo nobenega svojega zbirališča, širše gledano pa v Ljubljani ni niti enega pravega rokovskega večera v kakšni diskoteki, ki ne bi bil populistično trendovski in moden.

Koncerti so še v KUD France Prešern in v mali dvorani menze Študentskega naselja, medtem ko kljub občasnim koncertom in poskusih s hardcore večeri klub B 52 v zaklonišču sklopa študentsikih domov na Gerbičevi ni oblikoval kakšne scene in ima predvsem lokalni karakter. Zanimivo je tudi, da so od manjših koncertov vedno dobro obiskani samo hardcore koncerti, kar priča, da ljubljansko občinstvo zaupa hardcorovcem glede izbire bendov.

Stanje je približno takšno, kakršno je bilo pred punkom in verjetno je samo vprašanje časa kdaj bodo nove generacije spet hotele svoj subkulturni prostor in oživelo zdaj razdobljeno in zgolj z lastnimi ozkimi interesi preokupirano "sceno". Pomanjkanje neke identitete in dogajanja je pogojeno predvsem s stalnim odvzemanjem prostorov sceni in undergroundu in zaradi premajhne glasbene identitete predvsem Radia študent. Če k temu prištejemo še dejstvo, da so bivši punk aktivisti in alternativci vsak po svoje zasedli in ne spodbujajo novega dogajanja, potem so vzraki za krizo v Ljubljani jasni. Toda enakovredno so nato vplivali tudi širši družbeni mehanizmi, ki jih bom poskušal razšleniti v zaključku.

Temeljne značilnosti osemdesetih

Za prvo polovico osemdesetih je bila značilna tesna povezanost med subkulturo, ki se je ukvarjala s politiziranimi vsebinami (punk, Laibach,Borghesia) in intelektualci, ki so se postavljali v bran raznim obtožbam in so se borili pripoznaje subkulture. Mediji so več pisali o novejših bendih in glasbi. Iskalo se je zanimivo glasbo in odkrivalo nova imena, ta pa so našla pot po občinstva preko medijev. Na začetku osemdesetih je na sceno ključno vplivala trendovska popularnost bolj ritmičnih in plesnih form novega vala na eni strani, na drugi strani pa pojav takoimenovanih avantgardnih ali "industrijskih" bendov. Pojavil se je tehno pop in vse to je bilo bolj sprejemljivo od ostrega kitarskega žganja. Ko se je pojavil Laibach in NSK je pritegnil veliko ustvarjalnih sil scene, tako da sta samo FV in hardcore ohranjala neko subkulturno in underground identiteto.

Tudi mediji na čelu z Mladino in Radiem Študent so izgubili tisto osnovno nit in špuro furanja neke glasbe in tako se je ob pomanjkanju izrazitih trendov pristajalo na pop plesne forme, rock pa je ostal zapostavljen. Scena se je dokončno razdelila na alternativce in punkerje-hardkorovce v prvi četrtini desetletja.

Za drugo polovico osemdesetih je značilo pomanjkanje interesa tako medijev kakor inelektualcev, ki so prej izborili mesto punku in novemu valu, da bi se še naprej

ukvarjali s subkulturo . Subkultura je takrat izgubila svoje značilnosti politiziranosti in ni več predstavljala oblike družbene kritičnosti. Punk je takratnih totalitarističnih razmernih pritegnil intelektualce tudi zato, ker je skozi glasbeno formo in subkulturo predstavljal kritiko obstoječih družbenih razmer. Kakor hitro so se te razmere toliko spremenile, da se je kritika in politika lahko artikulirala direktno, je tudi izginul interes za podporo subkulturah. Očitno je intelektualce Punk in Laibach-NSK zanimal samo toliko, kolikor je bil političen, za subkulturno gibanje pa jim je bilo vseeno.

Tudi Radio študent je v drugi polovici osemdesetih izgubil duha, ki bi fural neko hardcorovsko ali rokersko sceno, saj ni bilo več tistega entuziazma, ki ljudi sili, da brskajo za novimi imeni in iščejo vznemiljivo novo glasbo, ki jo je danes več kot kdajkoli. Tudi na radiu se je razpasel mainstream alter rock in plesno-ritmična forma, medtem kako kakšne alternative tej dominantni ponudbi ni bilo. Vse je spominjalo samo na sledenje znanim in trendovskim skupinam, avantgardi in znanim underground imenom pod vplivom New Musical Expressa. Saj tudi v času punka radio ni fural samo punka, toda to je bila izrazita rokerska špura med ostalo ponudbo.Časa takega v drugi polovici osemdesetih ni bilo.Pomembne vzroke za krozo lahko torej iščemo tudi v zmanjšanem interesu medijev, da pokrivajo in odkrivajo netrendovsko glasbo.

Hardcorovci so potisnjeni na margino in v lastni rezervat, močno pa se je razcvetal novi metal, ki je edina sedanja rokerska glasbena forma, ki se že kakšno leto ali dve redno fura na drugem radijskem programu Radia Slovenija in na enem večerov v K4.

Iz sedanjega stanja lahko zaključim, da je veliko ljudi v Ljubljani punk zanimal samo kot kanal za politično izražavanje problemov , ne pa dogajanje in subkultura kot taka. Po drugi strani so bivši punkerji do dobra prodrli v medije, vendar se niso izkazali dovolj fleksibilni, da bi furali dobro novo rokersko glasbo, , ampkrat največkrat ostajajo ujeti v trende. Na koncu pa je na splašno povečah interes za kulturno-in subkulturno še posebej-v ozadje. To pomeni, da punkovske generacije niso omogučile pogojev za razvoj podmladka, rock pa je postal nezanimiv, kakor hitro je izgubil svojo politiziranost. Morda pa so šele s tem oblikovani neki normalni pogoji za resničen razvoj rock kulture pri nas, če bi le mediji in medijski Yuppiji imeli več razumevanja za njen pomen. Toda časa ne moremo ustaviti in spremembe, ki jih pripravlja Radio študent v svojih večernih programih, ter vse več privatne iniciative pri organiziranju koncertov dajejo upanje, da se bodo spet oblikovala žarišča glasbenega dogajanja, ki bo do nadaljevalo tisto, ker je začel punk in potem prevzel hardcore.

Nasprotja nijetno poraja tudi dejstvo, da je v Ljubljani preveč ljudi, ki bi želeli živeti od dela na sceni, scena pa je premajhna. Kakor hitro po prevladajo materialni interesi nad načelima, je s subkulturo konec. Upam, da še ni tako hudo!

Napomene: 1. Nisam se bavio založbom FV koja je nastavila sa tradicijom izdavaštva kaseta "Galerija ŠKUC - izdaja", koju je prvo nasledila grupa FV i Borghesia, jer se iz spiska može razabrati njihova djelatnost. Radi se o tome da je edicija FV

(video,kasete i ploče) samo oblik outlet-a za grupe, ali nema neke vitalne djelatne funkcije za scenu.
2. U vezi medijske djelatnosti i scene izgleda da je najveći problem u tome da prijateljstvo izmedju odredjenih ljudi igra veću ulogu nego poznavanje i stručnost u bavljenju rock'n 'rollom.
3. Autor smatra da je moguće i drugačije vidjenje uzroka sterilnosti ljubljanske scene, a to je pitanje stava i interpretacije činjenica.

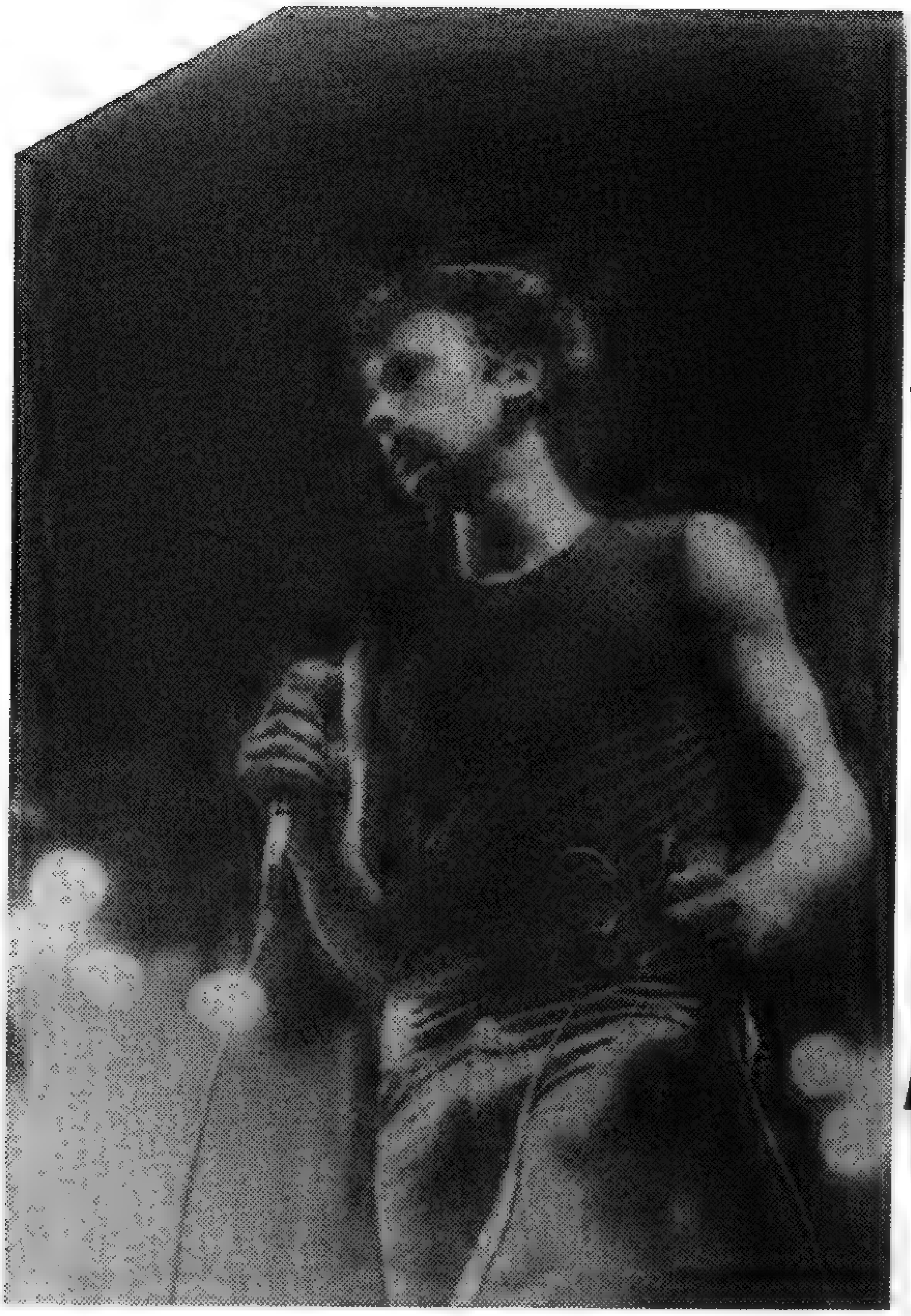
Ljubljana, oktobra 1990.
MARJAN OGRINC

QOUD MASSACRE, YURM 1988.

grupa 2227

YUGOSLAVIA
TOŽIBABE

NIET

YUGOSLAVIA

U.B.R.
III KATEGORIJA

TOZIBABE

NESTVARNE STVARI (1980-1990)

23.11.1980.

A DAN JE TAKO LIJEPO POČEO kada se crkva zaželc pevati a ti se probudiš prozebao i mrgodan, setiš se sumorne noći i pijanih lica, onih divnih pijanih lica sa kojima lutaš i bauljaš svaki dan po prljavim ulicama i tražiš nekoga i nešto, a ne veruješ ni samome sebi. (TAKO NASTAJE PJESMA)

A DAN BI TAKO LIJEPO POČEO svakog kišnog jutra kad osetiš zadah ravnice, miris jeseni što dolazi sa severa i kisele zemlje, kada jedeš prašinu pod zubima i u ogledalu te plaše crvene oči. DAN LIJEPO POČINJE kada znaš da smeš lutati sam, paliti cigaretu za cigaretom i smrdeti po vinu, osetiti poriv ludila i želju da kreneš tamo gde su svi zajedno, u crnilo noći, u prljavi toalet sa smešnim svetlima, svetlima koja ti čine da ne budeš pas barem jedan dan (NOW I WANNA BE YOUR DOG) i noć, i da ne budeš sam i smešan u toj jakni iskidanoj kao tvoji mišići i tvoje misli.

A DAN JE TAKO LIJEPO POČEO kada se probudiš i vidiš sve one bezglave, bolesne i voštane figure što mile ulicom , načete suicidnom težnjom, tom večitom težnjom ka ništavilu koju i klovnovi preziru a opet u njoj uživaju. DAN LIJEPO

POČINJE kad vidiš ništavilo ulice iz koje te polako spašavaju tvoje nezgrapne noge noseći te ka suncu koje izvire iza duge, koja uostalom i ne postoji. (OPERI ME, TI STARI OBLAČE!)

A DAN JE TAKO LIJEPO POČEO kad bi u sebi zapevao (PUSTITE ME PAR MINUTA, EVO SUZA!) "ispio" svoju jutarnju kafu, uzdahnuo prve jutarnje nikotinske otrove, krenuo ulicom, držao za ruku, lomio, šutao, pljuvao, padao i želeo da čuješ glas iza sebe. (VIKALI SU GLASNO; GLE KRETENA!)

Da li si osećao da imaš nekoga i da te na istom mestu uvek neko čeka i nekuda vodi? (NI JEDNE NEMA BOLJE OD DOBRE POLICIJE!)

DAN JE TAKO LIJEPO POČEO i kad osetiš pogrdu, iskežena lica, smrdljive očnjake duševno još neistrebljenih svakodnevnih maloumnika.

DAN POČINJE UVIJEK LEPO kada ti kidaju bedževe, pljuju po tebi, a ti si mad i ružan i perspektivan i pametan i to je bila samo tvoja stvar (NA MESTO GLAVE RADAR!). STVAR TVOJIH MENTALNIH SRODNIKA, JER BIO SI RODJEN I SPREMAN ZA DOKOLICU (PAZITE NA DECU - DECA PAZE NA VAS). Jurišao si na svakoga računajući na momenat slave koji ti se pruža.

DAN JE TAKO LIJEPO POČEO kad veruješ da si i suviše sam, odbačen i neprilagodjen. Svako bi veče ostajalo iza tebe u magli, ništa ne čineći sa njim, a tako puno očekujući od njega.

04.08.1984.

BISTRIJI ILI TUPLJI ČOVEK BIVA KAD shvati da može biti jedno od ta dva. BISTRIJI ILI TUPLJI ČOVEK BIVA KAD sazna da postoje oni gore i oni malo niže, da neki put moraš popustiti, da postoji laž, dvoličnost, moć i korupcija i da ljudi smrde kao i ribe. Uvek postoje dve strane. "BISTRIJI" su otišli u bolje sutra ne govoreći ništa, s gadjenjem i ljigavim prezirom odričući se prošlosti, šakoa svoga tate, tebe, sebe i ko zna još čega. I danas ih možete videti sa decom ili bez nje, susreti u prolazu ne dotaći ih, blesasto im se smejući u facu, povraćati kad odete kući. "TUPLJIMA" je zabranjeno prljati ulice, bacati smeće, zabranjeno živeti, da li se nešto menja?

Kliberenje oko tebe. (U ŽIVOTU PROLAZI SAMO VJERAN PAS!)

BISTRIJI ILI TUPLJI ČOVEK BIVA KAD shvati da ima još dve ruke i sa njima stegne sve prijatelje oko sebe, kaže: dolazim odmah, bistro se otrezni slušajući gorilu u maslinastoj uniformi, tupo se obeznani kad sidje sa voza i opet bude gore no pre.

BISTRIJI ILI TUPLJI ČOVEK BIVA KAD stupi nogom u sutra, kad shvati da ne može nazad i da ga sve to proždire. "Moraš ustati za nešto ili ćeš pasti za bilo šta" rečee jedan momak, drugi to potvrdi, treći prihvati i sve ostane isto.

Još uvek si bio neprilagodjen i još više sam, a svako veče milelo je iza tebe u magli, jer ništa nisi uradio s njim, a tako puno si očekivao od njega. Odlaziš kući. (U RUPI OD LEPLJIVE SMOLE)

19.05.1989.

NAJVAŽNIJE JE BITI ZDRAV jer shvataš da si ti samo ti, da si večito sam, da ne veruješ nikome, da misliš za ono što voliš i da je prekosutra bolje nego sutra NAJVAŽNIJE JE BITI ZDRAV jer možeš misliti a ne pričati, slušati a ne čuti, pisati a ne ludeti. Možeš štedeti snagu, ne otići nigde i nikuda jer znaš da će svako veče ostati iza tebe u magli, da ništa nećeš uraditi s njim, a tako puno tražiti od njega. (O, DA LI!?)

Najvažnije je ipak kada znaš da sve to ne boli a dotiče stalno i skuplja se u tebi. I opet ćeš uzalud ili ne, ustajati ujutro, pogledati kroz prozor i reći: DA, DAN JE TAKO LIJEPO POČEO.

JURIĆ ALEKSANDAR, Subotica 1990

NAPRED U PROŠLOST /NUP/ ... 1985 - 1990...

...Kudža, Mate, Djavo + Sirano de Hilaks

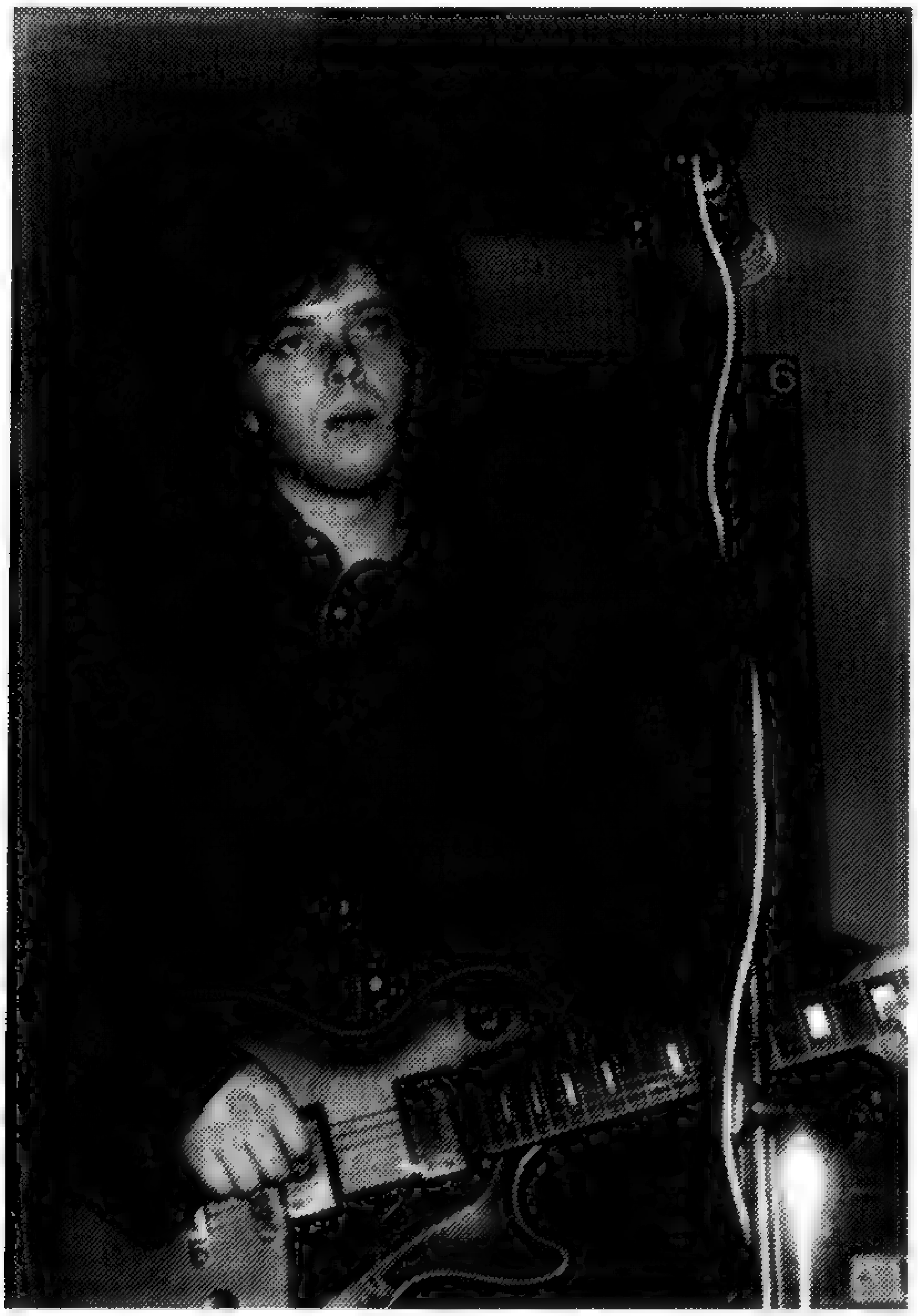
Iz delatnosti grupe:

— Koncerti: Vršac, Pančevo, Beograd, Bačka Topola, Novi Sad, Subotica /Alternativni program, OMLADINA 89/.
— 22 demo snimka /1985-87/ + 10 studijskih snimaka /januar/ februar '89./
— Uvršćivanje na tri kompilacijske kasete /Beograd, Zagreb i Filadelfija/.
— Oktobra 1987., grupa objavljuje samizdat kasetu /C 40/ - "Majko Jugoslavijo ne dam da mi seku pupčanu vrpcu". Na kaseti se nalazi deset najkvalitetnijih demo snimaka. Tiraž od 150 komada - rasprodat.
— Oktobra 1988., izlazi poseban broj NUP fanzina / 40 strana, A5, ofset/ - izbor iz 15 brojeva internog NUP fanzina / 150 strana, A4, fotokopija/: koji je izlazio dvomesečno, od aprila '87.- zaključno sa septembrom 1988.
— Muzika i reč su osnove NUP sveta. Na muziku i reč nadovezuju se crtež, kolaž i fotografija.

... Za nas nema većeg uživanja, niti nečeg lepšeg, od samog čina STVARANJA / nastajanje pesama/. Stvaranje je za NUP No 1. Sve "propratne pojave" (koncerti, mala i velika štampa, TV, radio) tek su potreba /nekad jača nekad slabija/ da sa drugima podelimo zadovoljstvo stvorenim... NUP čini prve korake i često, vrlo često pada. Sam pad neuporedivo manje boli od NEHODANJA...

deo intervjua datog subotičkom fanzinu
PLES SLOMLJENOG DUPETA NA VETRU

— 1989. prvi LP, izdavač "Muzička omladina Pančeva" finansijer - NUP
— koncerti...
— 1990. drugi LP-"Šta je video duh iz zelene boce"
isti izdavač-isti financijer... Svako zna svoj put...
— 1990. singl. - izdavač IGP "Dedalus" - početak uspešne saradnje?

NUP

PUNK U NOVOM BEČEJU 1979-1990

Pojava Punka u Novom Bečeju, gradiću na obali reke Tise, datira u leto 1979. Tada smo se nas nekoliko petnaestogodišnjaka oduševili sa Pistolsima, Ramonesima, Vibratorsima, Clashom i tada aktuelnim bendovima. Kako to već ide naše uzore smo se trudili kopirati i u odevanju i opštem izgledu. Počelo je sa pravljenim bedževima koje smo pravili pomoću malih zihericа na koje smo pričvrstili karton i isečenu sliku iz novina Sid-a ili nekog tada aktuelnog. Uz to su išle zihericе te

stari sakoi i crne skaj jakne imitacija "Hells Angels" jakni. Svo naše pankerstvo se ogledalo u slušanju ploča, žurkama i neprestanim tučama sa takozvanim hipicima i rockerima, koji se nisu hteli pomiriti sa pojavom punkera na njihovom terenu. No naše čizme (svo društvo je nosilo vojničke ili jahače čizme) i presavijeni vojnički opasači su tada ubedili da nas itekako trebaju uvažavati. To je period kada su u Džuboksu bila žestoka prepucavanja u rubrici čitalačkih pisama punksa i hiposa pa se to odrazilo i na ulicama. To je vreme početka prave kampanje u medijima protiv panka u YU. Taj smo pritisak i osećali ponajviše u školi gde su nas profesori zezali zbog izgleda gde su direktori jurili mladje punkse da im kidaju bedževe. Na ulici repersija je bila sve žešća jer je milicija na svakom koraku gledala da zlostavlja pankere. Trgali su bedževe, šamarali i privodili pankere bez ikakvog razloga. No mora se priznati da nas je ta represija držala zajedno i solidarnost medju članovima našeg društva je bila na visokom nivou. Godine 1980 osnovali smo prvu Punk grupu u Novom Bečeju i okolini koja se zvala DDT. Probe smo držali u radionici jednog frenda. Uglavnom smo obradjivali tada aktuelne punk pesme. No to je bilo vreme nažešćeg puberteta pa smo više jurili ribe no što smo dolazili na probe. Godine 1981 smo počeli dopisivanje sa punksima širom Yuge. To je bila aktivna razmena snimaka, kaseta, adresa. Medjusobno smo odlazili u mesta kod ljudi sa kojima smo se dopisivali. Izuzetno plodna saradnja i dobre žurke smo pravili sa pankerima iz Subotice, Čoke, Ostojićeva, Sente. Često smo upriličili susrete ovde u Novom Bečeju. Dolazili su nam pankeri iz Beograda, Zrenjanina, Zemuna, Novog Sada, Knina, Siska, Kikinde.

To je vreme kad je dinar još kako tako dobro stajao pa smo naručivali ploče iz Engleske i gomilu bedževa, majica. Kako smo odrastali sadržaji koji su nam do tada ispunjavali slobodno vreme i sve što se svodilo na naše prisustvo na sceni je postalo nedovoljno kada smo napunili po sedamnaest godina. Intenzivno smo nas nekoliko radili na okupljanju nove Punk grupe. Mukotrpno pribavljanje instrumenata i duge vežbe su prethodile konačnom formiranju benda kroz koji je prošao velik broj ljudi sve dok 1983 nismo ustalili postavu i pod imenom INCEST započeli sa radom. Tada smo bili Hardcore Trash usmerenja no iskreno više je to bio trash zbog slabog sviračkog umeća. Prva je godina postojanja prošla bez javnog nastupa. Tada smo 1983 otišli na odsluženje vojnog roka. Povratkom iz armije 1984 basista i ja smo odmah želeli nastaviti sa radom, no došlo je do raskida sa ostalom dvojicom tako da smo nove članove našli tek polovinom 1985. Javno pojavljivanje se može smatrati učešće na dve kasetne kompilacije, iz BG i Subotice. Tokom 1985 pojavili smo se putem intervjua u nekoliko YU fanzina. Tada u Novom Bečeju su se slušale najviše grupe poput: MDC, Minor Threat, DOA, Direct Action, Chornic Subbmission, Dead Kennedys, Misfits, Mau Maus, Negazione, i gomila HC compilacija iz sveta. Skandinavski HC i nove brazilske HC grupe su se itekako slušale. Maximum RNR je išao od ruke do ruke kao i i Apocaliypse Now iz Švajcerske. TVOR i Flipside takodje. Godine 1986 se radjaju koncertninastupi INCEST-a u B.Topoli, Bečeju, Subotici, tokom 1987 u B.Topoli, Čoki, Kragujevcu.

Koncerti su protekli bez incidenata i fino smo se družili sa grupama koje su učestvovale na feštama. Maja 1987 odlazimo u Kragujevac gde u M.Pčelicama snimamo demo zahvaljujući dobrim momcima iz grupe KBO!. To je ta grupa ovde u Novom Bečeju i uopšte u Vojvodini YU kult punk grupa,što najbolje može pokazati i broj njihovih nastupa u Vojvodini i doček publike, iz te saradnje je nastala kaseta sa osam Incest i 12 KBO! u Čoki. Početkom 1988. prestali smo sa radom. Delovanje grupe Incest je bilo jedino što se na muzičkom planu odigravalo u Novom Bečeju jer naprosto drugih bendova nije bilo. FANZINI. Prvi NB zin je napravljen januara 1983 pod imenom "INCES". Autor textova sam bio ja, a punksi iz mesta su mi pomogli da ga obogatim ilustracijama.Od dvadeset prvih kopija svega tri su uspela izaći iz N.Bečeja ostalo je zaplenila milicija u toku pretresa mog stana jer su dobili informacije da ja "pravim neke novine". Te nedelje su u listu "Dnevnik" pojavila vest da je zaplenjen list grupe mladih "anarhista" iz NB sa puno neprimernih sadržaja i verbalnih provokacija. Navodno će protiv autora biti pokrenuta istraga. No do toga nije došlo, ali do serija saslušanja i privodjenja bogami jeste. Posle takve represije novi zin sam odlučio praviti tek septembra 1986.Zin je bio posvećen desetogodišnjici Punka i zvao se "Na pragu 21. stoljeća". Dostigao je ukupni tiraž od 82 primerka. Početkom 1988 sam izdao zbirku prevoda inostranih Punk pesama sa ukupno 56 prevedene pesme Punk i HC grupa iz sveta. O tada ga i dlje distribuiram i tiraž je tek nešto oko 60 primeraka što pokazuje uočljivu tendenciju na YU sceni da su textovi u drugom planu.

Tokom 1990 će izaći knjiga sa prevodima pesama, koje sam odabrao od preko dve stotine prevedenih pesama. 1988 se pojavio fanzin "Linija Vremena" čiji drugi broj je izašao i ove godine. Sadrži intervjue sa MDC,Colera itd. Izdao sam i zbirku pesama koje sam pisao za Incest i pesme koje su plod mog desetogodišnjeg stvaralaštva na tom polju.

I šta još reći za PUNK u Novom Bečeju? Prisutan je već 11 god. Postignuto je vredno uvećavanje sa obzirom da je Novi Bečej tipično ravničarski provincijski gradić sa mirnom atmosferom nekog banjskog lečilišta. Represije su prestale, fanzini se slobodno izdaju a pojavili su se novi tinejdžeri koji su verovatno nastavljači kontinuiranog prisustva Punka u NB.

I za kraj **rekapitulacije stvaralaštva:**

FANZINI: 1. "NA PRAGU 21. STOLJEĆA" 1986.
2. "INCES" 1983.
3. "STIHOVI PROTESTA (zbirka prevoda)" 1988.
4. "LINIJA VREMENA" 1989.

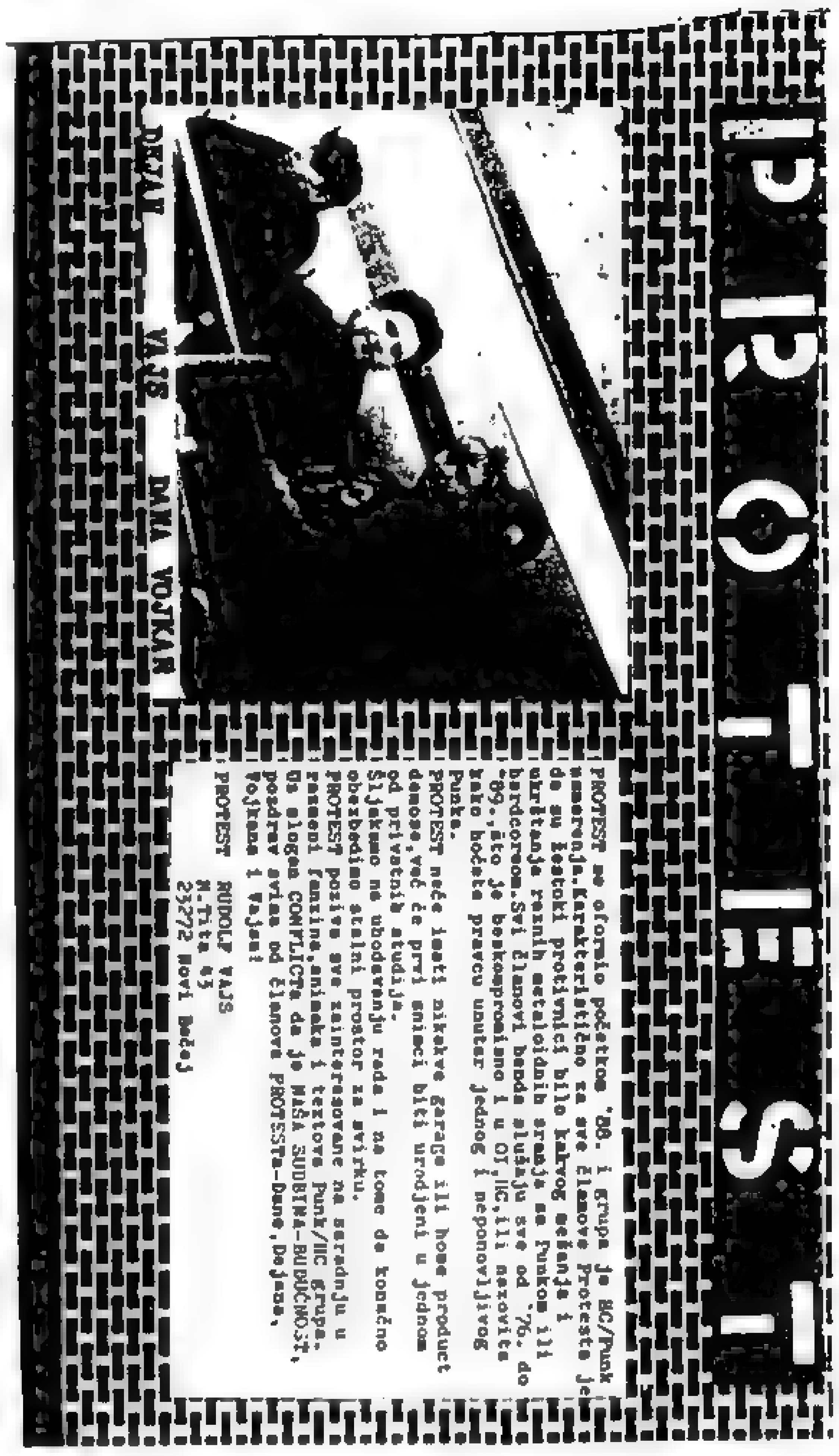
INCEST na comp. kaseti "Došao je kraj" (BG) 1984
"Hardcore Maximum" (Subotica) 1985.
"KBO/INCEST" splitt cas. (Kragujevac) 1987.
"Samo bubašvabe".... (BG) 1987.

"Zamenite kas. zavija" (ZG) 1987.

INCEST Demo - (Novi Bečej, 1988)

Incest, B. Topola 1987.

TEKSTOVI PESAMA

TOŽIBABE
Tožibabe, tožibabe
mi smo (nismo)
delamo reklamo
za Stres D.A., Stres D.A.
igramo na opremo
od U.B.R.,U.B.R.
(TOŽIBABE)

BLA
Komunizem
ha,ha,ha,
socializem
bla,bla,bla,
nočem spremenit sveta
rad bi naredu nekaj za
pa mi tega ne pustijo
ker se za svojo rit bojijo
ni jim mar kako ti gre
glavn da majo oni vse
svet obrnl so prot nam
in ti ne morš nikamor drugam
(S.D.A.)

DARWIL
Darwil darwil
je dokaz vašeg poverenja
je dokaz naše kvalitete
na obostrano zadovoljstvo
treba vam to jer
uvijek negde žurite
da znate kad spavate
drkate il jebete
tačan sat da ne kasnite na posao
darwil,darwil,kupite nas
za modernog čovjeka koji zna
šta je to vrijeme
koji sastanči, pije
vozi spejs šatl i jebe
darwil darwil...
(KUD Idijoti)

BAJONET
Ne poseži za oružjem
ako bodeš ili tempiranu bombu
nosiš u sebi
bajonetom ne možeš seći vene
tvrde oni koji su pokušali
bajonet je pribadača u jurišu
uzvici sa naših usana
se kale na njemu
bajonet je igla za paranje
i ušivanje protivnika
u borbi prsa u prsa
ne izjavljuje se ljubav
isporučuje se smrt
krajnje savesno
bajonet
(N.U.P.)

STRELNIKOFF

Grupa nastaje jula 1988. u postavi: Vasja Ocvirk i Sergej Steblovnik (vokali), Franek Markošek (gitara), Robi Ceglar (sax) i Tomaž Vučer (bas).

Krajem avgusta grupa održava prvi koncert u Eindhovenu (NL). Tu upoznajemo Scheet-a, tadašnjeg basistu grupe Afflict, koji ima kasnije dosta bitnu ulogu u bendu.

Početkom 1989. grupa svira koncerte u Sloveniji, Italiji i dva u Švicarskoj (Zürich i Basel).

Nastupi u aprilu u Zagrebu, Beogradu i Ljubljani u okviru YURM-a.

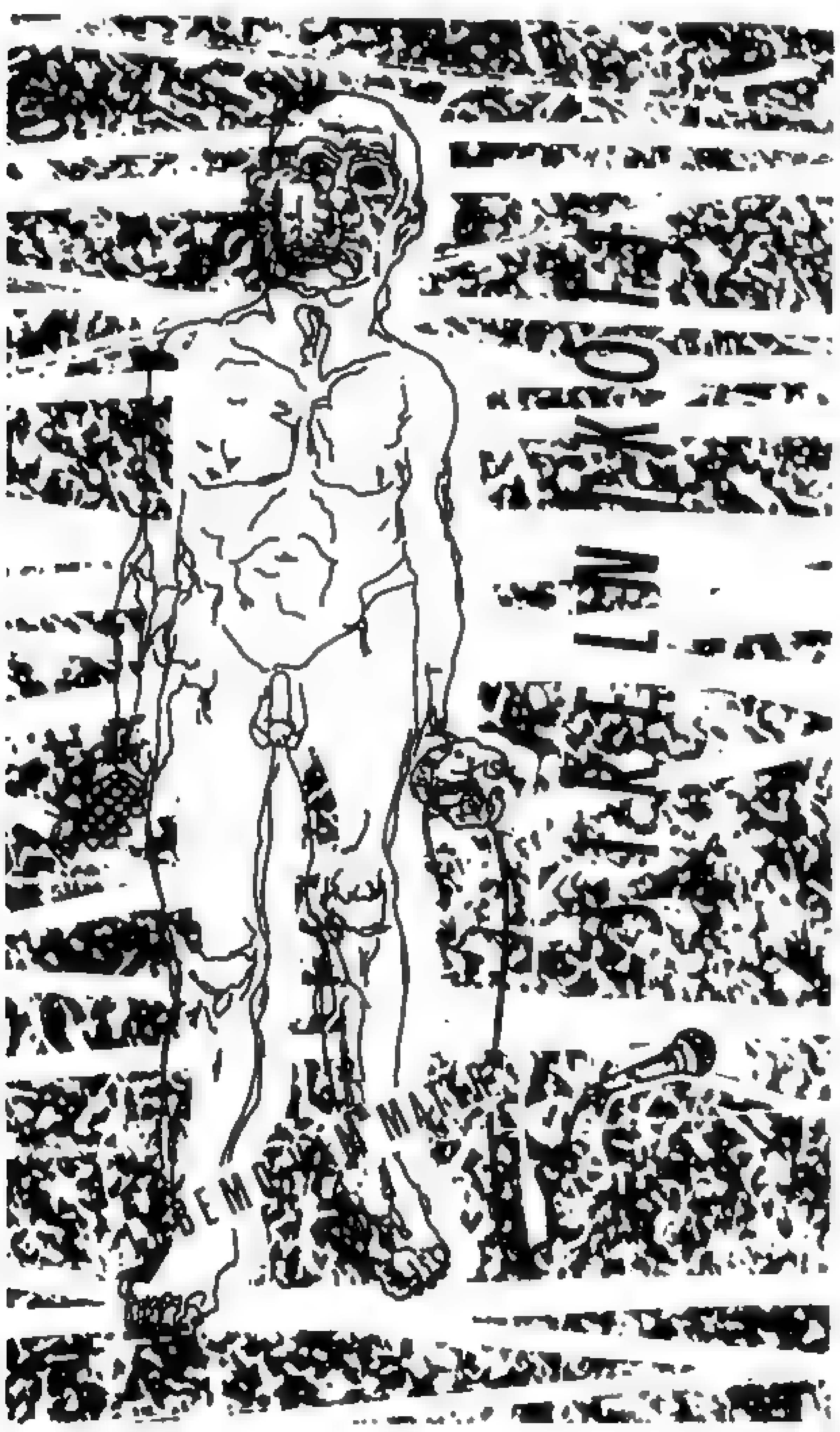
Mini turneja u maju (5 koncerata), po Holandiji.

Grupu napušta basista, smenjuje ga elektronski bas; ritam-sekcija je sada u potpunosti elektronska (imamo i ritam mašinu).

Tri koncerta u Italiji u julu (Bologna, Firenze, Pisa).
U septembru grupa nastupa na Novom Rock-u '89-te u Ljubljani. Tada izlazi i kompilacija "Trashlod II", gdje se nalazi i jedan snimak grupe. Kompilacija je internacionalna i na njoj se nalaze bendovi kao Afflict, Instigators, President Fetch itd.
Grupa dobija novog basistu: to je Scheet, bivši basist Afflict; pošto je iz Holandije, naravno ne može da svira na svim koncertima, samo na turnejama. Tako u novembru grupa svira nekoliko koncerata po Njemačkoj i Austriji.

Snimanje mini LP-a i izdavanje istog u aprilu 1990.; odlazak na turneju (15 koncerata) po Holandiji i Njemačkoj. Najveći koncert u Eindhovenu kao predgrupa Snuff i Nomeanso (oko 1000 ljudi). Posle turneje izašao nam je i singl sa obradom pesme Dead Kennedys "Too drunk to fuck"...

Sergej Steblovnik

BIBLIJA MEĐU NAMA

Naš narod kaže - mator kao Biblija. E, i ja sam ta Biblija. Na underground sceni sam od '59. godine. Dok su svi slušali San Remo, ja sam rock'n'roll. Potom su došli Stones, Beatles, etc. Međutim, mene je više interesovalo podzemlje muzičko u Engleskoj. Slušao sam "crne" bendove - The Who, The Pretty Things, The Kinks, The Sorrows, etc. Posle sam prihvatio i američki westcoust zvuk. Imao sam cool kolekciju ploča iz komisiona. Bezbroj puta me organi saslušavali zbog toga. Omladinska organizacija me jebavala. Studentska, too. Ali ništa mi nisu mogli jer sam bio jedan od najboljih učenika po ocenama. Uzalud su profani tražili rupu u mom mozgu.

Sarađivao sam sa Minidžuboksom, Džuboksom, Pop ekspresom. S Rejom Ruićem iz benda Roboti i WEELS of FIRE, udružio se i pisao tekstove. Bio super drugar s Mišom Aleksićem, basistom Riblje Čorbe. Imali smo bend S.O.S.

Napisao sam roman "Jer znala je mama, mene će skrckati levi elementi" (o ludim šezdesetim). Džuboks hteo da štampa, ali zabrana pala i slog rasturen.

U yu punk scenu stupio 77. U Šapcu formiran bend "Novi Talas". Pa sam im pomogao. Nekoliko meseci je bilo cool, dok nisu Sex Pistolsi zasrali i onda su počeli i nas ljudi da progone. Tajac do poznanstva sa Draganom Radovanovićem Radanom. Onda smo se međusobno pomagali. Oko zina delirium, oko materijala za my books (rnr warriors, žuti ker, etc.). Imali smo na Radio Šapcu 10 emisija

maksimumrokenrol - punk/hc mjuz, književnost, zins. S Đurom-Milanom Đurićem Pxoo iz Smedereva jedno vreme zajedno radili info "krv i mozak" (kad je Đura bio u army). Pomogo Đuri da štampa book pesama.

Sa Ramonom, Gilom (iz KG) i Ambrikom (Bačka Palanka) imali zin dirty city. Sarađivao s Gojom - Bolji život, sarađujem s Vojom Žugićem (zin madness), imam svoj info-luvatty maa.

Uz podršku scene najzad objavio Leve elemente (nezavisno), zatim Zdravo Kolumbo, ovde Amerika. U pripremi punk/hc roman DOGFUCKER ili Ispovesti mladog seksualnog manijaka. U planu pomoć pesnicima i muzičarima sa scene - books, kasete, ploče, jer je u Šapcu najzad osnovano privatno preduzeće Zaslon, koje ima odeljak za scenu. Čekam povratak Radane iz army, pa da se prione na posao. Posle štampanja book rnr, javila se Kate Noise Young iz Paraćina. Želela je da piše roman o punk sceni 77. Ja je ohrabrio, uradio recenziju, distribuciju romana – "Tužne uši". Zadnjih nedelja opet na radio, u omladinskoj emisiji ali i u jutarnjem programu imam blok punk/hc. Puštam mjuz, čitam našu poeziju, prikaz, tj. recenzije zinsa dajem, kaseta, etc. Iako sam Biblija, osećam se kao manifest komunističke partije (ha, ha, dakle mladddddddddddddd, ha).

Ivan Glišić

SPLIT '80 - '90.

Dakle, krećući iz 1980-te, prvo ime vezano uz Punk koje treba spomenuti u okviru splitske scene je nesumnjivo VON BISKICH, koji još u sedamdesetim nastupa sa grupom "Dijete iz epruvete", a s početkom osamdesetih priključuje se grupi "Narodno blago" svirajući s njima pod nazivom "Von Biskich i Narodno Blago". Grupa djeluje u lokalnim okvirima (kao, uostalom, i sve ostale grupe koje će biti pomenute) i nakon par nastupa snimljenih "fuš" snimaka i koncerata raspada se postepenim odlaskom članova u vojsku. Nakon odsluženog vojnog roka i još bezbroj promijenjenih formacija i imena grupa, gitarista i bubnjar se napokon opet pronalaze u "Đavolima". Biskich samo nakratko opet obavlja ulogu vokala, a zatim, odsječen obavezama, prekida svoju muzičku liniju.

Vrlo kratko nakon "Narodnog blaga", iste godine, osnivaju se "Crven ban", Punk skupina nešto ortodoksnijeg usmjerenja od prethodne. Ovi mladi srednjoškolci bivaju zapaženi po učestalim svirkama, naročito u "T.O.K-u", koji u to vrijeme izbija u sam vrh koncertnih mjesta u Splitu i učestvuje u ulozi uporišta Punk grupama sve do 1984-e kada se postepeno gasi; najprije služeći kao sala za probe splitskih neafirmiranih bendova, a zatim i potpuno.Niti "Crven ban" ga nije nadživio; grupa se raspada nešto ranije zbog odlaska članova u vojsku i ostavlja za sobom par snimaka sa koncerata i podruma u kojem su vježbali.

Usporedo s "Crvenim banom" razvija se još jedna Punk grupa: "Abortus". Također su vrlo mladi, ali uspijevaju održati nekoliko koncerata po Splitu sve do 1982-e, kada mijenjaju neke članove, a ime u "Tužne uši". Zvuk se sve više diferencira od punka i naginje, recimo, New Wave-u. Ova se grupa raspada krajem 1987-e, ostavljajući za sobom jedan vinilni urez ("Subotica '87." LP), više nastupa po Jugoslaviji, te demo snimaka. Od "Abortusa", na žalost, ostaje malo; tek koji snimak sa koncerta i saznanje da su njegovi članovi kasnije svirali u "Đavolima" i "Stigmati".

1982-e se pojavljuju tri nove grupe. Sve su to mladići od 14 - 15 godina, koji pak u kratkom vremenu postojanja tih grupa nikako ili veoma teško uspijevaju da održe poneki koncert ovdje. Najduži staž su imali "Imbecili" koji kasnije mijenjaju ime u "Paranoja", "Treći svjetski rat" te napokon "Savage army" uz promijenu nekih članova. Sviraju Oi! Punk i nakon skoro tri godine postojanja prekidaju sa radom. Drugi po redu su Popišani Idioti za koje zna vrlo mali broj ljudi, vjerojatno zbog nemogućnosti da se pojave na pozornici. U okviru godine postojanja prestaju sa sviranjem. Članovi grupe "Viva S.S.S.R.", takoder vrlo kratkog postojanja, kasnije će svirati u "Ramones Live" i "S.D.K.", no kao "Viva S.S.S.R." ne ostavljaju nikakvih snimaka za sobom.

Ta, 1982-a izbacuje još jednu interesantnu grupu, ne toliko Punk usmjerenja koliko New Wave, ali zanimljivo je da su u toku 2 godine postojanja održali stvarno zavidan broj koncerata, uglavnom u gore pomenutom "T.O.K.-u".

Na dvama koncertima u famoznom "T.O.K.-u", publika upoznaje još jednu Punk grupu nastalu 1983-e. Grupa se zove "Ramones live", a njeni članovi su, između ostalog, nekada svirali i u grupama "Crven ban" i "Viva S.S.S.R.". Na koncertima izvode isključivo repertoar s "Ramones " live albuma "It's alive" i pružaju dobru zabavu. Djeluju tokom '83-e i '84-e, baš kao i "Regruti", grupa Post-Punk usmjerenja, također s par održanih koncerata u toku svog postojanja. 1984-a donosi kulminaciju Punka u Splitu. Osniva se ogroman broj Punk grupa od kojih neke zaista vrijedi spominjati.

Po mom skromnom mišljenju, "S.D.K." - sastav oformljen te 1984-e je ujedno i najbolji Punk band u Splitu od samih početaka Punka. Pod vodstvom Svete (ex "Viva S.S.S.R."), grupa pronalazi svojstven stil; čvrsti Punk-Rock sa drskim tekstovima protiv sistema i svakodnevice. Nastupaju kao predgrupa nekim poznatim jugoslavenskim bandovima i u sklopu raznih manifestacija. Za sobom ostavljaju, na žalost, jedino snimke s koncerata, ali i članove koji će se kasnije priključiti grupi "Crazy Army". Djeluju s pauzama (vojska) do ljeta 1987-e, kada održavaju svoj zadnji koncert u Dioklecijanovim podrumima u Splitu.

Iste godine nastaju i "Strvinari", prvi i jedini hard core sastav u Splitu. Sviraju grubi, distorzirani HC sa brutalnim pjevanjem i divljim nastupom na sceni. Idejni vođa grupe je Grop-vokal (Hrvoje Barić, inače omladinski reprezentativac u plivanju s nastupom na Olimpijadi u Los Angelesu 1984-e), a pored njega sviraju Sapa-gitara, Elvira - bas i Sarun - bubnjevi. Imaju obećavajući početak s nekolicinom nastupa u Splitu i okolnim mjestima, te pozivom u Zagreb, no nestaju sa scene u okviru godine dana.

Sličan vijek postojanja imaju i "Riff-Raff", "Young Punks", "Mixotricha Paradoxa", "Ritam sekcija" - svi sa pokojim nastupom u Splitu, te "Sabotaža" koja čak u Ljubljani snima demo traku za album koji, naravno, ne biva realiziran. U to vrijeme nastaje i prvi splitski Punk fanzin izrađen od strane Svete ("S.D.K."), čijih je tek mali broj kopija ugledao Sunce. No, bitno je da se ipak netko sjetio značenja te riječi.

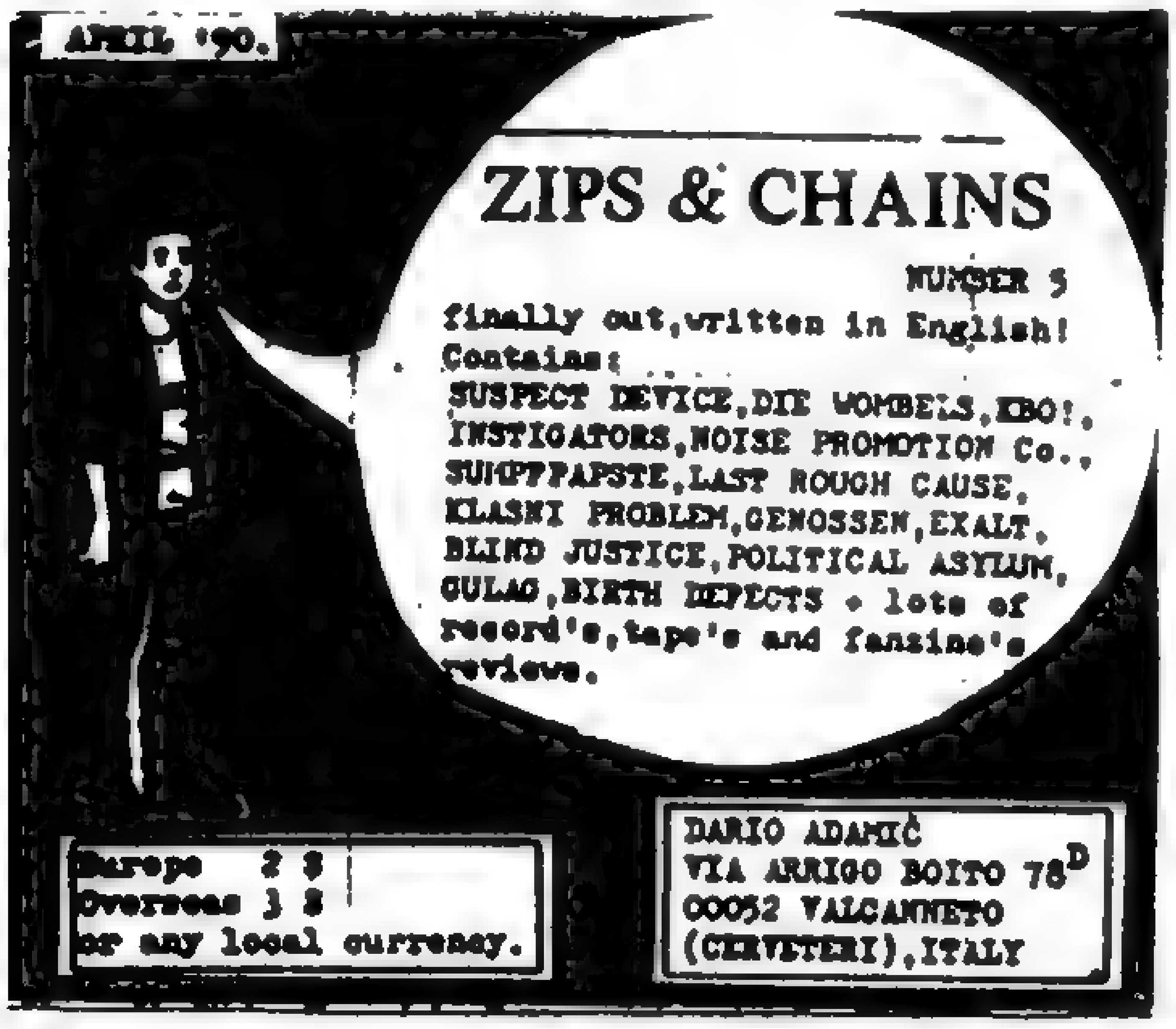
1985-e bilo je mnogo polemika oko otvaranja "Epicentra", novog koncertnog prostora, upravo zbog neadekvatne zgrade u kojoj je bio smješten. Ali, bila je to lijepa nada za Punk. Vođen radom nekoliko entuzijasta, "Epicentar" u toku 1985-e između ostalog ugošćava "Disciplinu Kičme", "Paraf" te domaće "Strvinare", no kao i bezbroj drugih stvari vezanih za nezavisnu scenu i rad neafirmiranih grupa, gasi se vrlo brzo, ostavljajući tu staru, napuštenu zgradu bez ikakve primjene.

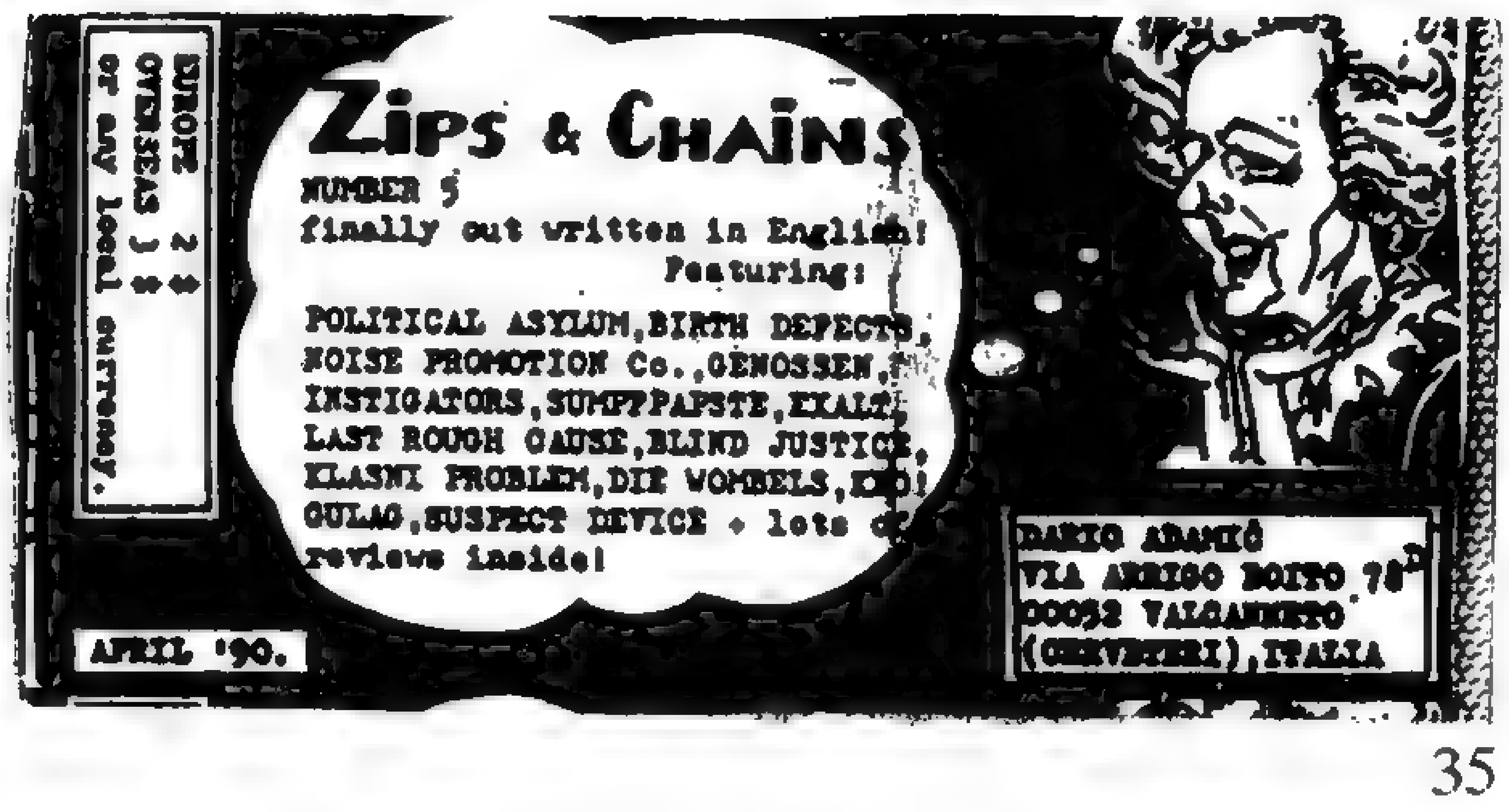
S gašenjem "Epicentra", u prvi plan privremeno izlazi "STOP", koji od prvobitne uloge muzičke slušaonice, preuzima funkciju koncertnog prostora, s tendencijom ugošćavanja alternativnih, ali i main-stream grupa.

Na proljeće 1985-e izlazi iz štampe zanimljiv pokušaj jednog splitskog omladinskog lista "Omladinske Iskre", pod nazivom "Du-a-a", koji se u svom prvom, a ujedno i

jedinom broju, bavi, pored ostalog, i Punk-om. Nažalost, najavljeni drugi broj nikad nije ugledao svjetlost dana.
Sredinom 1987-e, novooformljeni "Crazy Army" uspijevaju da održe nekoliko koncerata po Splitu. Ljeta iste godine im se pridružuje Zeko, bubnjar "S.D.K." po poslednjem odsviranom koncertu matične grupe. Uz neke personalne promjene grupa postoji i danas povremeno koncertirajući po Splitu. Imaju snimljen demo s pet pjesama i petnaestak koncerata za sobom.
Zime iste godine osnivaju se "Ne!". Jezgro grupe čine Adam - vokal i Wictor - gitara (ex "Mixotricha Paradoxa"), ali zbog stalnog mijenjanja članova ne uspijevaju da odsviraju uživo.
Otpilike u isto vrijeme, izlazi i prvi broj Punk fanzina "Zips and chains" koji se bavi jugoslavenskim i svjetskim Punk grupama. Fanzin izlazi i danas i jedini je takve vrste u Splitu i Dalmaciji.
Odmah po raspadu "Ne!", Adam se priključuje jednom novonastalom bandu koji će svirati pod imenom "Baš nećemo!". Grupa svira melodičan Punk i djeluje do jeseni 1988-e, kada trojica njenih članova odlaze na odsluženje vojnog roka. Za sobom ostavljaju malobrojne koncerte i demo s četiri pjesme. Nakon vojske, pjevač odlazi u Italiju, a basista i klavijaturista u Zagreb gdje nastavljaju sa sviranjem, prvi preuzimajući funkciju gitariste, a drugi basiste. Najverovatnije će ljeta 90-e doći do ponovne privremene reformacije benda u Splitu.
Eto, iz ovog kratkog prikaza splitske Punk scene može se zaključiti da je ta scena bila vitalna gotovo u svakom trenutku od 1980-e naovamo, ali jednostavno nezainteresovanost medija ju je onemogućila u bilo kakvom proboju na šire, jugoslavensko područje. Ona zato ostaje tek intiman dio povijesti ovog grada.

Adamić Dario

iz časopisa DU-A-A

Prijedor scene report

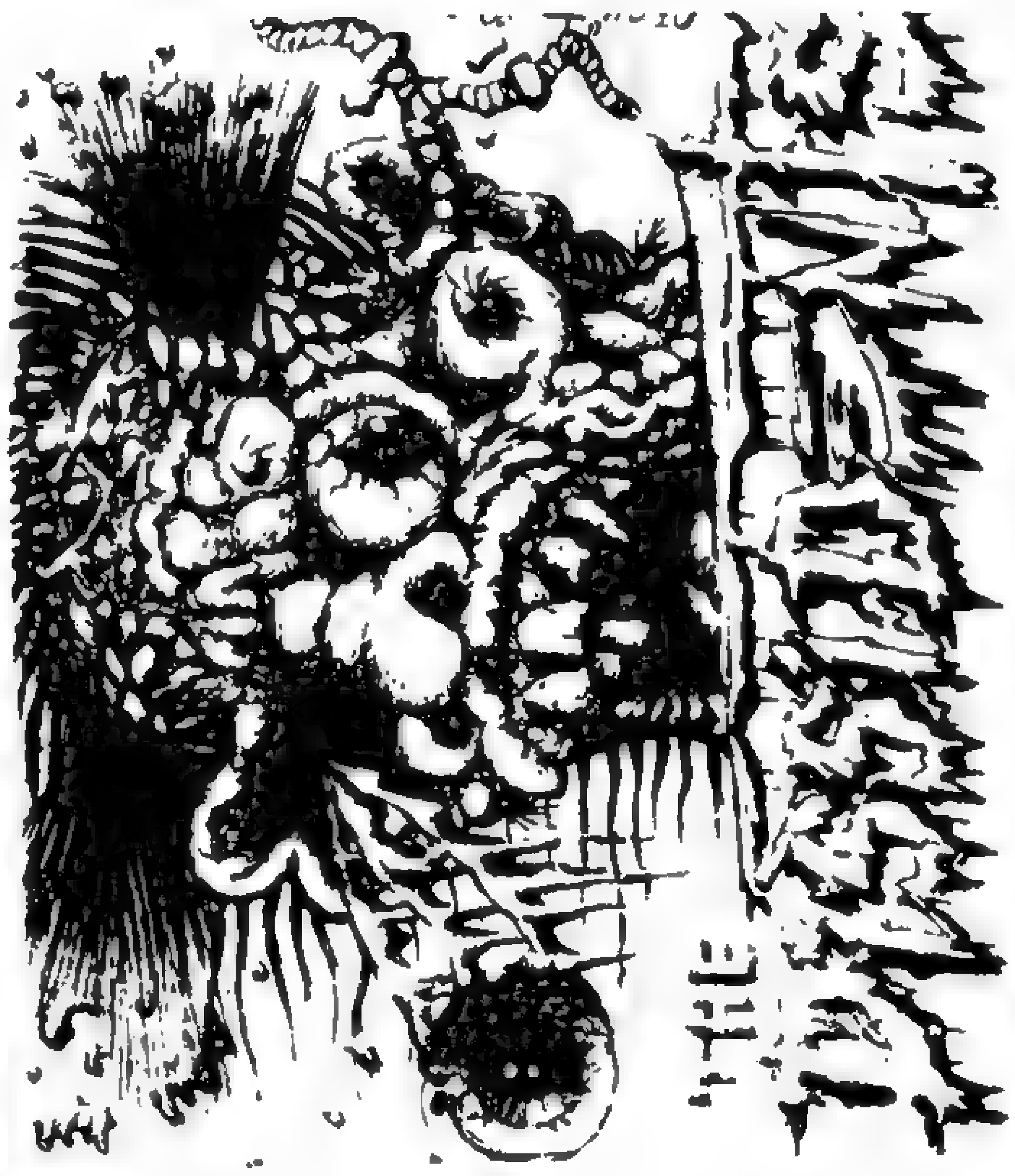
Prijedor je grad na severozapadu Bosne, broji 60.000 stanovnika. Na žalost, scena nikad nije bila jaka, jer budala je puno, a nas malo("... malo drveća da zadrži vjetar koji će nas oduvati..." - Sexy), ali sve nas drži ljubav prema ovoj muzici i onom što ona znači za nas.
U gradu postoje dva benda - jedan stariji - The Dissidents - jedan noviji - Gomila Nesklada. Dissidents-i su tu već četvrtu godinu, nepromijenjeni (Dus, Eka, Amir, Sexy). Svirali su divljački punktrash, pa sve do otkačenih obrada. To je rezultat nezrele muzičke explozvinosti, velike želje da se bilo šta radi, a i nedostatak opreme i prostorije za vježbe. Sve to je rezultiralo slabim snimcima, ali mi smo ponosni na to, jer sve u što se uloži bar malo želje i ljubavi - voli se! Izbacili smo dva garage demosa, hrpu postera, par gigsa i učestvovanja na nekim yu hc/punk comp. tape, da bi sve to bilo za prvi period, jer svi su '88. otišli u army. Nakon JNA, rešili smo krenuti iznova, ali mnogo trezvenije i ozbiljnije jer imamo mnogo toga da pokažemo i kažemo. Kompletna oprema, prostorija za probe 24h dnevno i mnogo ideja - stari Dissidents su se okrenuli za 720° i računajte na njih. To su momci od 21. godinu i još duboko su dušom u punku... Tu su i nove snage - klinci

od 16 godina prave svoje bendove, traže svoje mjesto pod Suncem. Gomila Nesklada su na tragu starim Dissidents-ima, no ja se iskreno nadam da će klinci naći svoj put, jer to mogu. Još dva benda su u začetku - oba grind/noise usmjerenja. Prvi - Toxicdeath, okuplja klince i oni su zaista željni da "razvaljuju". Drugi - Sensitive Monsterz - ja, Amir, možda još neko od ovih naših novih snaga. Sviraćemo buku a la Lärm.

Fanzina nije bilo, no to ne znači da nismo pomogli YU-zin scenu (Flyers, infos...). Emir (G.N.) je pokrenuo tape produkciju...

Sexy

The Dissidents

Z A G R E B

Motus vita est

(napomena: ovaj tekst je nastao na osnovu dva teksta koja su nam dostavili Knego i Hogar...)

MOTUS VITA EST na latinskom znači - "KRETANJE JE ŽIVOT" i to otprilike označava idejno kretanje. Pokušavamo da se ne ograničavamo u muzici u mjerilima hard core-a, volimo i određene doze čvrstoće, brzine i brutalnosti, ali i melodioznosti. Motus je snimio prvi demo 3. januara '88., prvi koncert nam je bio 16. januara u Zagrebu, prvi izvan Zagreba u Slavonskoj Požegi tjedan kasnije, također '88. Nakon toga smo održali dosta koncerata u YU i još par u Austriji i

Njemačkoj. Trenutno radimo na prvom LP-u koji će izaći sredinom oktobra 1990. za "Sacro Egoismo" iz Beča. Postava u kojoj sviramo je Hogar - vokal, Knego - gitara, Zoki - gitara, Cvik - bubnjevi (ex Psihomodopop), Mik - bas i povremeno Šinac - harmonika (ex Generali).

MOTUS VITA EST

PATARENI is the first and the only noisecore band from Yugoslavia. Hađo (guitar) formed the band sometime in '83. He's changed lot of line ups coz people lost interest for that kind of music after sometime 1986. Haš and Hađo invented band called **BUKA,** but the first was on 22. 7. 1988. coz Hađo and after Haš were in fuckin' army service. So since 1988. **BUKA**'s done about 5 - 6 rehearsals and recorded about 110 trax. The original **BUKA** line up was with 3 members. of **PATARENI** and when Haš started to sing for **PATARENI** it was the same band but with a little different kind of music. **PATARENI**'s done 8 studio demos and **BUKA 4 - 5** only /but in fact is only one/. **PATARENI** banned from the stage. It's real great time. Lot of people always come on their gigs just to see the way they'll be banned out. Hay it's the truth. **BUKA** didn't do any gig coz no one drummmer wants to play for them anymore. It's real pity but the truth. Maybe it'll take so much time but I hope we'll find a drummer at last. By the way fuck all to all of our drummers coz they left us always when we needed them. Sorry for our shit english but we don't know better (ya, it's hardcore, too). On 1. 5. 86. **PATARENI** did 2 trax for some youth show but it's never seen the light. We are not noise band only, coz there are lot of shit and stupid noise bands which really stinks. Our music we call buka (noise) but not on the way lot of bands do. We don't do the same 2

seconds songs (ok it's some kind of music but after some time it's getting bored and bored). For us the best band ever invented was (and it's still the same) **SEKUNDA** - (finland). **SEKUNDA** is no.1 forever and ever. We like SORTO too. It was great band too. By the way, Haš likes **TERVEET KÄDET** and other SF (suomi-finland) bands, Hađo likes **RAMONES** and a few noise bands coz there's not so good noise band worth mentioning. All stuf is done by Hađo except a few new lyrics by Haš, but never mind. Everything's done by PATARENI, and let it be. We don't have any special lyric (why should we) and don't make stupid blackshitmetal lyric. If you want like upside down cross just tatto yourself/kill yourself and go to hell. We don't need you. Fuck off and die forever. OK, yeah, we are not accepted by society coz we don't have a habit lickin' asses, like some people like to do. So, it's up to you like/hate us but do it on your own way but we are not and we'll never be. Life is only one so spend it on the way you think it's the best. We are not rich so we don't send any gifts, and don't ask for it. If you can send and irc it will help us a lot. Sorry for this kind of info but I'm really sick of writing the same stories and have no time for thousand letters. That's all. Use your minds. Bye

/written by Hađo/

PATARENI
2.12.
disco 101
BUKA
NSE design

KRALJEVO

"Vatrena voda" je prvi punk bend koji se pojavio u Kraljevu. Nastao je '82. i postava je bila: Boske - glas, Kićo - gitara, Gulja - bas i Miki - bubnjevi. Svirali su Oi!punk po uzoru na bendove iz '79. pa nadalje.Udarne pesme bile su im: "Punk još nije umro", "Ćale ti je peder", "Apokalipsa"... Bilo je to u vreme kada je malo ko u ovom gradu čuo za punk, pa je "Vatrena voda" prestala sa radom. Tadašnji punkeri su i dalje furali svoj fazon. Tada su nastali i prvi grafiti.

Posle duže pauze pojavio se drugi bend - "The Fuckers", u postavi: Kokan - vokal, Verče - bas, Bogi - gitara, Đole - bubnjevi. Svirali su od '87. po uzoru na Exploited, UK Subs, Partisans... U to vreme punk je ovde bio na vrhuncu, pa su "The Fuckers" bili omiljeni KV bend. Vežbali su u jednom atomskom skloništu, i pored čestih problema bilo je to njihovo omiljeno i jedino mesto - prava punk rupa. Nijedna gitarijada nije prošla bez njih, a punkera je bilo sve više. Bilo je super, ali je sa radom počela nova postava: Rale - glas i Bula - bas. Postali su blaži i iz njihovih pesama su se mogli čuti rifovi kakvi se čuju kod Ramones, The Clash. A onda opet vojska, fax... Nadamo se da će nastaviti kada opet budu na okupu, ali - promenili su se. Mogli bismo pomenuti i A.B.K., mada su oni kratko postojali, sada su u vojsci. Punkera je bilo sve manje i Kraljevo je uskoro puklo do daske.

Izdvojili su se, može se reći, klinci koji se zovu Raped Youth. U početku sve je bilo zezanje. Tek kada je Pava - pevač (inače, stariji od svih), došao u grupu, počeli su dosta bolje i brže da sviraju. Pored njega u postavi su: Cvrle - gitara, Stingo - bas, Pop - bubnjevi. Pava je uskoro otišao u Švabiju, za stalno, a Stingo je preuzeo vokal, a Marijana - bas. Nastupa na strani nije bilo, ali pregovori su u toku. Inače oni sviraju od leta '88., uskoro snimaju demo, a moguće je da će promeniti ime u TALASI MRŽNJE. I za kraj, kao što reče Pop "We don't give a fucking shit, we're still playing to the punks!"

Zorica i Maja

PUNK U PRILEPU

Prvi znaci PUNK života u Prilepu se pojavljuju još 1980. godine, ali pripadnici ove prve generacije u nameri da postanu pravi pankeri su se izgubili negde u NEW WAVE-u i Alternativnoj sceni. Međutim kada se u svetu desila "Oi! Eksplozija" imala je uticaj i na Prilep. Tada se pojavila druga generacija Pp-PUNKERA. Bilo ih je oko 50 - 60. Zbog našeg načina oblačenja i manira počeli su se pojavljivati i prvi problemi: nailazili smo na nerazumevanje gradana Prilepa koji su nas smatrali za naciste, izdajnike itd, kao i problemi sa vlastima.

Tada su se slušali (1985.) 4 SKINS, EXPLOITED, UK SUBS, ANTI-PASTI, COCKNEY REJECTS...

Posle izvesnog vremena se pojavio i prvi PUNK-BAND u Prilepu - DEMONI, ali samo za kratko, budući da je gitarista Zoki otišao u JNA. Pokrenuo se i FANZIN koji nikada nije izašao.

Negde 1986-1987 se pojavljuje i treća generacija prilepskih PUNKERA. Ova generacija je imala ono što druga nije - hrabrost (a možda i ludost) da naprave i poslednji napor za ostvarivanje svojih ideja. Uspeli su da formiraju PUNK/HC BAND "CRUDES", koji se rasturio posle nekoliko proba i jednog užasnog DEMO.

Sada izdajemo FANZIN "OUR FUTURE" koji zbog slabog kvaliteta više neće izlaziti. Međutim spremamo novi FANZIN "I BOL I BES" koji treba da bude milijardu svetlosnih godina od "OUR FUTURE". Kada budete čitali ovu knjigu on će već izaći. Ova generacija ima problema sa "čuvarima javnog reda i mira" zbog grafita koji ukrašavaju naš Prilep. Najviše slušamo EXPLOITED, G.B.H., 4 SKINS, OI POLLOI, BASTARDS, BROKEN BONES, D.R.I., OLHO SECO... itd.

Stalno mesto okupljanja nemamo budući da nas je samo još četvorica. Prilepska scena? Ma, kakva scena, sa četvoricom ljudi i fanzinom ne miriše na PUNK a kamoli na scenu.

Mnogo pozdrava iz Prilepa
Goce, Pero, Kantaro i Dime

ŽENEVSKI DEKRET
(Mostar)

je nastao krajem '84 godine, da bi doprinjeli jačanju, razvoju tadašnje HC PUNK scene u YU. To je ustvari i bio jedini način da izrazimo neka svoja mišljenja, stavove, a i da bi oborili teoriju koja vlada u ovim krajevima tj, da nisu svi PUNXI gomila iskomplexiranih kretena.
Ime? Te '84 bili su pregovori između USA (Regan) i SSSR (Gorbačov) o potpisivanju tzv. Ženevskog Dekreta koji bi u sebi sadržavao ukidanje nuklearnog naoružanja, zategnutosti između dva bloka, uopšte uzevši nekog mira, blagostanja... pa pošto smo pristalice toga...
Kroz sve te godine rada, menjali smo i stil i tematiku textova (sazrijevanje??!!). U početku to je bio THRASH pod uticajem finskih bendova sa političkim textovima da bi preko MELODIC HC (86. god.) danas svirali metalizirani HC sa nekakvim osobnim, ličnim textovima.
Kroz bend je prošlo zaista mnogo ljudi što zbog netradicije sviranja i slušanja PUNKA, što zbog teških uslova za rad benda ovakvog usmjerenja u jednom konzervativnom gradu. Najznačajnija i najbolja postava djeluje konstantno zadnje 3 godine.
DEKRET danas su: Golub - bass/ Đoko - gitara/ Adam - vokal/ Mujke - bubanj. Svirali smo 30-ak koncerata (Ljubljana, Sarajevo, Mostar, Dubrovnik...). Imamo realizovana dva demo snimka. Ukupno 16 komada. Prvi smo snimili '86 u Ljubljani, drugi u Sarajevu '89 studio "VOG". Snimci su se pojavili na dosta HC kompilacija od strane nezavisnih izdavača (ŠKUC, PST...). Između ostalih: "Čudeža ne bo", "Naša četica koraka", "U YU sve je dobro"... Pojavili smo se i na video kompilaciji '86 "Ni strahu", a i na par inostranih COMP ("So Many Heads", "Fuck Vivisextion"). Svakako najveći uspeh do sada je pojavljivanje na COMP. LP "The Return of Yugoslavia", gdje smo dobili odlične kritike što nam daje velikog elana za dalji rad.
Trenutno smo u pregovoru sa par nezavisnih izdavača u vezi izdavanja samostalnog LP, a i u fazi uvježbavanja novog materijala i priprema za svirku u IX i X mjesecu(ZG, SA...) i bilo gdje da nas pozovu.

Sve Vas voli ŽENEVSKI DEKRET

Zenevski

Dekret

ETIOPIA/MIZANTROPIJA

Etiopija je postojala od 1986. do polovine 1989. godine. Grupa je svirala gomilu koncerata u rodnome Svetozarevu, a takođe i u Zagrebu, Beogradu i Kragujevcu. Etiopia je bila žestoka hc punk grupa, čemu su posebno doprineli Panta - bubnjevi i Arsa - gitara, koji su pre svirali u lokalnoj hc grupi Genocid. Grupa nikako nije imala sreće sa pevačem, pa se stalno menjao. Najduže su pevali Goran (koji je kasnije svirao bubnjeve u zagrebačkoj grupi Sköl), zatim Alez Smuda i Saša - basist na kraju.

Mizantropija je ex-Etiopia, do promene imena došlo je zbog neslaganja sa basistom Saletom oko imena benda (koje je već davno bilo "prevaziđeno") i stila muzike kome bend treba da krene, jer je Saša bio za komercijalniji stil, što se ostalima nije dopalo, pa je došlo do njegovog odlaska i promene imena u Mizantropija.

Posle njegovog odlaska grupa se ustaljuje i radi u formaciji: Alez Smuda - glas, Boban - bas, Panta - bubnjevi i Arsa - gitara. Boban je pre takođe svirao u Genocidu. Mizantropija svira žestoki i eksplozivni hc/punk/crossover sa rock i psycho uticajima. Grupa je imala nekoliko svirki od kojih je najbolja bila sa KBO! u SV. Od demo snimaka ima jedan demo sa 5 pesama i uživo u KG. Takođe smo se pojavili sa pesmom "U Jugoslaviji sve je dobro" na istoimenoj kompilaciji-kaseti koju je distribuirao i "zvanično" izdao KG omladinsko-politički list "Pogledi". Kasnije grupa pauzira zbog odlaska bubnjara u JNA - decembra '89. Alez je isteran zbog nezalaganja i neslaganja. Grupu danas čine: Cvrle - bas, Peca - bubnjevi, Arsa - gitara, s tim što još traže pevača... Grupa vežba, radi i priprema nove stvari, a pokrenuta je i hc distribucija "Muva bez glave" radi samofinansiranja sastava u budućim projektima.

Arsić Dejan

Istorija laškog PUNK/HC-a

Verovatno vas najpre zanima kakav grad je Laško, gde se on nalazi i slično. No, sasvim nakratko. Laško je mali gradić sa oko 3000 stanovnika u samom središtu između Ljubljane, Maribora i Zagreba. Odaljen je od Celja 11 kilometara. Svejedno ako je Laško 30 puta manji grad od Celja u njemu se događalo (ili se događa) puno više zanimljivih stvari.

Već krajem sedamdesetih i na početku osamdesetih se scena polako i sigurno razvija. Za to je bio kriv omladinski klub u kome su se pravile punk žurke a kasnije čak koncerti. To vreme je nastao i prvi punk bend koji se zvao A.D.P. Bend je bio jako perspektivan i momci su imali nekoliko koncerata a najznačajniji je bio u slavnom disku FV (Študent). 1982 su prestali svirati jer su sva trojica članova otišli u JNA a kad su se vratili više nisu bili zainteresirani za zajedničku svirku odnosno da nastave tamo gde su stali. Stvarno šteta. Iza njih je ostalo tek nekoliko snimki od kojih se koncertna nalazi na PST 003 kaseti (snimljeno u omladinskom klubu u Laškom).

Posle '82/83 dolazi zatišje.A.D.P. su prestali. Omladinski klub se polako pretvara u običnu glupu diskoteku. Sve manje se čuje punk muzika a i sami ljudi se pretvaraju

u ono protiv čega su se nekad borili, u ljude kojima je svejedno što se događa sa njima, u totalno neaktivne ljude kojima je glavni cilj porodica, deca, starost, smrt. Hvala bogu dolaze posle duže pauze novi ljudi, nove snage, nove ideje i puno više ozbiljnosti u radu. Pojavio se prvi punk fanzine koji se zvao "PUNK U GALAKSIJI" (Galaksija je bio nadimak naše ulice RIMSKA CESTA). Uradili smo 15 brojeva a fanzine je izlazio redovno svaka dva mjeseca. Tiraž je bio veoma mali, ali nam to nije smetalo.
Posle "Punk u Galaksiji" smo se odlučili da napravimo bend. Skupili smo nekoliko opreme i bez muzičkog predznanja počeli. Jedino je gitarista Martin imao iskustva iz prošlog benda. Za ime sam predložio UJETNIKI SVOBODE (zatvorenici slobode) što je bilo onih dana dosta angažirano i provokatorsko ime. Sama muzika se polako razvijala. Došli su prvi koncerti i raspad za jednu godinu jer su trojica članova morali u JNA. Za to vreme ostali naprave projekt bend koji se zvao MERLOTS. Članovi su bili: Miloš - bubnjevi, Tincl - gitara, Febo - bas i Pinđo - vokal. Napravili su garažne snimke i posle toga se raspali. Nekoliko meseci kasnije UJETNIKI SVOBODE opet sviraju. Dolazi i prva promena u bendu. Napusti nas Baby a novi vokalista je Mare. Dolaze koncerti i novi demosi. Svega ukupno su imali tri garažna demosa i jedan studio demo. Na kraju još da nabrojim članove: Miloš - bas, Tincl - gitara, Mičo - bubnjevi i Mare - vokal. Bend sada ne deluje više jer smo se (da, ja sam peti član benda koji je bio devojka za sve) odlučili da prestanemo. Miloš je odmah posle toga napravio svoj novi bend. Pribavio je dvojicu: Zoki - gitara i Primož - bubnjevi. Počeli su vežbati. Stil muzike nešto sasvim novo kod nas; melodično HC sa uticajem klasičnog rocka tipa Living Colour. Do sada su svirali pet puta uživo i napravili garažne snimke. Kritike odlične. Od IT'S NOT FOR SALE se može ubuduće očekivati puno više, jer još nisu rekli poslednje rečenice. Još nešto o fanzinima. Krajem '88 smo se odlučili da napravimo još jedan fanzine. Ja, Matija iz Rogaške Slatine i Miloš (U.S. i I.N.F.S.) ozbiljno prihvatamo iziv i nastao je prvi broj PLATFUZZ. Odmah smo dobili pohvale iz svih strana i od tada dalje fanzine redovno izlazi svaka tri meseca. Obuhvaća domaću i stranu underground scenu ne ozirajući se na muzičke trendove. Glavno je da su to bendovi, ljudi,... koji sudjeluju nezavisni. Ubuduće planiramo izdati i Photo-zine, možda organizirati turneju nekog benda,..... Na kraju bi spomenuo da u Laškom postoji i kasetna firma zvana PROTEST AND SURVIVE TAPES. Od nabavljanja kaseta do snimanja i prodavanja sve radim sam. Do sada sam od '85 uradio šest kaseta od kojih bi spomenuo treću koja se zove "Tüffer Attack" na kojoj sudjeluju A.D.P., Ujetniki Svobode i Merlots. Kaseta je značajna zbog toga jer je dokument određenog vremena (perioda od 1980 do 1987). Moram spomenuti i poslednju kasetu "Naša četica koraka" koja je doživela mnogo pohvala u i izvan zemlje.
MIslim da sam vam nakratko opisao istoriju takozvane scene u Laškom. Prvenstveno zbog toga da se to ne zaboravi i da imaju ljudi na umu da se može i u tako malom gradiću uvek nešto zanimljivo događati.

SILVO PRIVŠEK, Rimska Cesta 8, 63270 Laško

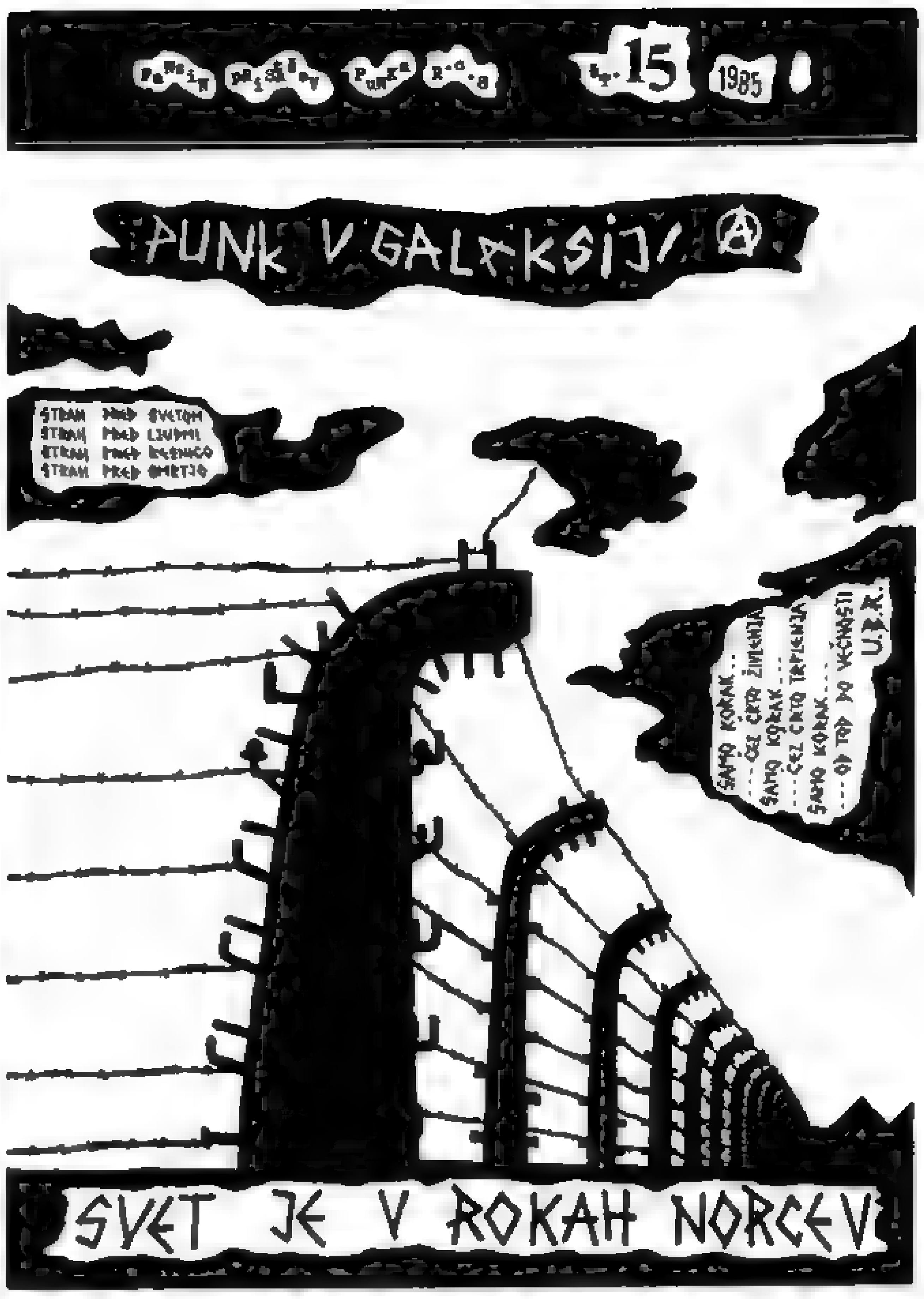

UJETNIKI SVOBODE

I.N.F.S.

TEKSTOVI PESAMA

CRVENA

Da l' se sećaš onih divnih dana
Kad smo bili zajedno mi
Da l' se sećaš onih divnih dana
Kad smo se voleli
Nije bilo tako davno
Kad smo se voleli
Nije bilo tako davno
Društva dal se sećaš ti
Nije bilo tako davno
A mi smo se voleli
Ja volim tebe znaj
Jer ti za mene bićeš uvek ista
Ja volim tebe znaj
Jer ti si mala komunista

Nema više onih svirki
Nema više onih bendova
Što su mene terali
Da džonjam kraj tvog prozora
o jednom
Da se vratim u one dane
Pa neka život posle stane
(Hogari)

Trulo do besvesti

Rodiš se, ideš u školu
boli te kurac, učiš za život
nakon toga odeš u vojsku
faks, zaposlenje, porodica

Na kraju kada shvatiš,
biće kasno
na kraju kad se okreneš,
biće kasno
na kraju kad se setiš
biće kasno
to je jasno
da, biće kasno.

Iscrpe ti mozak
nisi više svestan
za koga gineš
i za koga truneš
na samrti se pitaš
šta si uradio
ništa nisi postigao
zašto si uopšte postojao

Na kraju kada umreš
biće kasno
na kraju kad se osvestiš
biće kasno
sada je kasno, sada je
stvarno kasno
naposletku shvatiš da sve je
jebena zamka!
(Thrashagain)

Manipulacija

Njihove besede mi praznijo glavo
spravljajo me v obup
slep sem, sam in brez moči
sva le pofukani številki.
manipulirajo z nami
izpirajo možgane
prodali smo svoj obstoj
prodali smo glavo.
(S. O. R.)

Karton city

U karton sitiju nema vode
u karton sitiju nema WC
u karton sitiju je umro Redžep
ostavio petoro dece.

U karton sitiju je Redžep umro
od zapaljenja pluća
i nikada više neće proći
između kartonskih kuća.

Jer u kartonskoj metropoli
Redžep socijalno nikad nije imao
od milion raznih funkcionera
nijedan se za njega nije zanimao

U karton sitiju Redžep nikad
nikad nije video lekara
jer karton siti nije u planu
lokalnih komunara
u karton sitiju zaraza vlada
malarija kuga tifus kolera
u karton sitiju je umro Redžep
u senci limenih solitera.
(Kontejner A.D.)

Heroj

Dajo ti puško da pojdeš v boj
ubijaš moriš postaneš heroj
mladino herojstva učiš
pozabljaš tovariše svoje
ki v blatu v krvi ležijo
za državo ubijaš
da bil bi heroj
odlikovanje na prsih
je to pravi heroj.
(S.P.U.Š.)

OB DESETI OBLETNICI JUGOSLOVANSKE SCENE

bi lahko napisali kaj več tudi o rudarskem mestu z okog 8000 prebivalci, ki to leto praznuje 500 letnico obstoja, to je Idrija.

Kot je znano, je Idrija imala močno glasbeno sceno, ob tem pa se je razvijala še ena aktivnost. Vse se začne z letom 1985, ko peščica idrijskih marginalcev ustanovi kulturno umetniško društvo "NAPREJ", z namenom spodbujati vse vrste subkulturne dejavnosti v naši občini. Tako so se v okviru tega društva zbrali glasbeniki, likovniki, pesniki, pa tudi filmarji in vsi ostali, ki so pripravljeni narediti kaj je pozitivno-negativnega za to našo širšo, ne le glasbeno, sceno.

Na vsem začetku je društvo začelo delati z vso paro. Svoje prostore je dobilo v idrijskom gradu v tako imenovani ciganski ječi, ki pa niso ustrezali vsem potrebam društva, a so jih člani vseeno izkoristili do maximuma. Pod okriljem društva je delovala glasbena sekcija (Radio Panoi, Bojler, Have A Nice Day, S.O.R.), foto sekcija (razstavljala svoje fotografije na občanski razstavi), literarna sekcija (člani so predstavljali svoja dela na literarnih večerih in izdali tudi eno pesničko zbirko), pa tudi špartna, dramska, ... sekcija. Vsem tem sekcijam je društvo z svojimi prostori in financami omogočilo skoraj da neometeno delovanje. Pri tem moram omeniti, da ste bili najbolj aktivni glasbena in literarna sekcija, ki sta tudi dobili največo podporo v društvu. Tako je glasbena sekcija uporabljala prostore za vaje, finančno pa je društvo omogočilo snemanje demo posnetkon skupinam: BOJLER (studio TOP TEN), S.O.R. (studio ČINČ in SLOVENIJA), ter HAVE A NICE DAY (studio SLOVENIJA), literarni sekciji pa se je omogočilo tiskanje pesniške zbirke (ki ni nikoli izšla).

Zaradi nekaternih nesporazumov, odhodov v vojsko,... je ta zagnanost za delo padla in tako je od leta 1987 pa do leta 1988 prostor društva predstavljal le prostor za žure in je bil dnevna soba takratnega predsednika (P.B.).

V letu 1989 se menja predstavstvo, društvo izgubi prostore, a ne obupa. Tako pripravijo koncert skupin CC3, HAVE A NICE DAY in POLSKE MALCE, razstavo

fanzinov (s celega sveta), predstavitve raznih video del na temo undergrounda, koncert na odprtem z 9 skupinami (tudi MILADOJKA YOUNEED in LET 3), razstavo fotografij znanega fotografa DUŠANA GERLICE, pa razna predavanja, pa tudi družbna srečanja in žure. Skratka, društvo je nekako oživelo, a ni delalo s polno paro.
V naprej bo društvo še vedno organiziralo razna predavanja, koncerte, predstavitve video kaset,... Moralno in finančno pa je tudi podprlo filmski projekt ob 10 letnici underground scene v Idriji, pri katerem sodeluje tudi MIRKO SIMIČ iz Ljubljane.

Vsekakor bomo poiskušali delovati na čim več področjih. Naš uspeh pa je zelo odvisen od našega finančnega stanja in predvsem od samoiniciative.

MRAK MATJAŽ - Idrija

PUNK V IDRIJI

Idrija je rudarsko mesto na severo zahodu Slovenije in se njena lega nahaja točno med Novo Gorico in Ljubljano tako, da se čutijo vplivi Italije in centra kulturnega dogajanja Ljubljane.
Ljudje se skoro ne zavedajo, doprinosa mlade Idrijske alter scene k razvoju le te v YUGI! Vsekakor je pa ta drugačna kultura, ki ni bila po ustaljenih vzorcih državnega aparata imela težko zgodovino in še težji, začetak saj konzervativno boljševiško nastrojeni uradniki, kulturniki, mladinska organizacija... niso z zaprtimi očimi prenašali sredi mesta kipečega z kulturo (ZDRAVO KULTURO) mularijo, ki prime za mikrofon in nardi komad z tremi akordi in piše texte o sranju današnjega časa.
In kako se je vse začelo, l. 1979. je v Idriji obstajal bend z imenom AMEN in tu so se preigravali komadi kot so Smoke on the water... in podobno. Deloval je mladinski klub in tamo so se pričevanju starejšnih dogajale čudne stvari: pilo se je do onemoglosti, sexalo se je kr pred folkom in jasno vsi so uživali drogo...

Take govornice so se širile po Idriji ampak dogajalo se je še neki drugega poslušao se je tudi bande ala Sex Pistols, Siouxie..., Ramones, in tam je tudi nastal prvi punk band PARAZITI vendar pa sc razpadli po par mescih in potem so se rodile zloglasne Kuzle in odigrale svij prvi koncert kod pred skupina BULDOŽERJEV in začelo se je obdobje šovraštva in žaničevanja mladinske SUBkulture. Napetost v Idriji je rasla in olja na ogenj je prilila še ena skupina ŠUND. Takrat se je Idrijska mladina razdelila na dva tabora, zagovorniki alter scene in mladina ki je nasedla medijem in javnem mnjenju. Razširilo pa se je še originalno Idrijsko mnenje, ki se je rodilo na Osnovni šoli definicija Punka in ljudje bila: PUNK IZHAJA IZ NEKE AMERIŠKE KOMUNE IN USTANOVITELJI SO BILI GAY TIPI (pedri)! ZATO VSI PUNKERI PEDRI! In si lahko kar predstavljate kako so se pripadniki alter scene počutili, vsi ki so bili drugačni se jih je javno proglašalo za pedre. Stvari so se doterale do te skrajnosti, da se je nekega večera vnel vnaprej najavljen boj

mladcev z nasprotnih taborav. Punxi oz. alternativci so bili oboroženi z ketnami, verigami, ROCKERJI (Tako se je imenoval ljudi iz nasprotnega tabora oni pa so bili pristaši Pink Floydov, Dylana, Younga, Deep Purplov...) pa palice. Boj se je okončal z manjšim pretepom in besednim spopadom! A se stvari dogodlo časa niso umirile dostikrat je prihajalo do spopadov in manjših pretepov. ZSMS pa se je obnašala kakor da se ni nič dogajalo. Ostajala je ob strani in še zmeraj sanjala o neki vzorni Titovi mladini. Začeli so se novi problemi kje si zagotoviti prostor za vaje ŠUND je imel vaje kar v hiši kjer je živel bobnar. Kuzle pa so vodle vojno z takratnim selretarjem ZSMS-ja za plac kjer bi imeli vaje (ZSMS je imel plac kjer je bil enkrat tedensko disco in za ta plac so se boril). Uspelo jim je da so ga dobili vendar tudi tu ni šlo brez zapletov saj dostikrat niso mogli dobiti človeka da bi jim plac odklenil tip ki je politično in moralno na nivoju, ki ga poznamo TITOV MLADEC!!!!

No potem so se stvari kar steklc, Kuzle so poslale posnetke ki so jih naredili v placu na Radio ŠTUDENT v Lj. in Igor Vidmar jih je pobavil na špil v disco FV. Potem sledijo prvi posnetki za Radio Študent (Ti si zvezda, Ne vi mislt, Prazna generacija, Če se rodiš Cigan...) in koncerti za potne stroške in gajbo piva. Kraji po Sloveniji so se zvijali pod težo koncertov saj se je takrat igralo tudi po vse provincah: Metlika, Goriška Brda, Idrija, novo Mesto, Hrastnik... Enako se je dogajalo tudi s Šundom snemanja in koncerti... Potem pa Novi Rock v LJ. 1981 z Kuzlami, Šundom, Buldogi, Indust Bagom, Lublanskimi Psi in v marcu 1982 še plošča Lepo je... z istimi bandi. Konec tistega orto obdobija. Iztok Turk bobnar Kuzl se preselil v Lj. in ustanovi Video sex. Kuzle dobijo novega bobnjara in takrat so nastali najboljši komadi. Čez čas zopet konec zaradi JNA in leto počitka. Medtem Šund razpadejo, piše se že leto 1984 in Radio Panoi se rodijo iz Kuzel in Šunda zopet problemi z placom in zopet stare pizdarije, na koncu je plac v rokah R. Panojev. Sledijo koncerti in snemanje v studiju in ostane tadva lepa posnetkae Ne upamo si in Nežno. Zopet Novi Rock 1984 in na vsej YU sceni straši Hard core. V tem času pa tudi ostali na Idrijski sceni ne strojijo križem rok in ustanovijo Kulturno Umetniško Društvo "NAPREJ", kar naj bil odgovor na nezainteresovanost ZSMS-ja za tovrstno kulturo. In to društvo je omogučilo nekako normalno delovanje kulturnega udejstvovanja, pomagalo bandom pri snemanjih in koncertih... (več o tem v prispevku Matjaža Mraka)
SOR so šli v studijo in posneli 3. 3. 1986 pri Činču 7 komadov in se prijavili za Novi Rock 86.

Koncert je bil za band kar majhno razočaranje saj so blazno srali z zvokom, ampak se je preživelo sodelovati so na vseh HC feštah od leta 1986 pa do 1988! V tem času so sodelovali na večih kompilacijah in EP plošči v Franciji izdani pri PUNX records, tudi video jim neznan kaseta NI STRAHU je ajela vse najmočnejše bende tistega obdobija. Vzporedno z njimi paso igrali še BOJLER, ki so bili predstavniki tehno alter popa in so nam zapustili zelo dober demo posnet v TOP TENU leta 1986! Škoda ker so kmalu razpadli! In potem leta 1989 se pojavio HAVE A NICE

DAY, to so bili SOR samo zrelejši in boljši - samo demo v studiju SLOVENIJA in dva koncerta v Idriji! Z njimi se je glasbena scena pogreznila v temo in nič ne kaže da se bo v prihodje še kaj dogajalo, še dve misli za konec. Jure Gosler HC aktivist: "V Idriji je največ trave na svetu in vsi so grozno pasivni, kako grozno spremeni droga ljudi!"
Darko Kaurič: "Idrija je tak kraj da se na 50 let, rodi 5 glasbenikov in nimaš nobene izbire, vse potem propade!"

KUZLE: Darko Kaurič - kitara, glas / Dule Moravec - bass / Bojan Lapajne - glas / Iztok Turk - bobni do1982 / Iztok Lampe - bobni od 82 naprej
PLOŠČA: Lepo je... (Smej se, Ostan idiot?, Vahid)
KONCERTI: Po vsej Sloveniji in NR81

ŠUND: Bori Čibej - kitara / Zlate - bass / Robi Pajer - vokal / Danilo Jereb - bass / Dule Moravec - sinti / Bojan Pili - bobni
PLOŠČA: Lepo je...
KONCERTI: Glej KUZLE

RADIO PANOI: Darko Kaurič - kitara / Robi Pajer - vokal / Danilo Jereb - bass / Dule Moravec

KONCERTI: Novi Rock 1984 = po SLOVENIJI
POSNETKI: Ne upamo si = Nežna TOP TEN 1984

BOJLER: Darko Kaurič - kitara, sinti programiranje, bass / Bojan Lapajne - glas
Koncerti: Subotica OMLADINA 1987
POSNETKI: TOP TEN STUDIJO / 2 posnetka + Video za TV Ljubljano

S.O.R.: Mare Mrak - kitara, glas / Zlaty Gantar - bass, glas / Bojan Pili - bobni do maja 86 / Iči Kolenc - bobni do konca 1988 / Boris Čibej - bass od maja 86 do oktobra 86, prej in potem pa Zlaty Gantar

Koncerti: Novi Rock / Subotica Omladina 87 / Bologna 86 in še polno koncertov v Ljubljani in po Sloveniji okrog 30!

KASETE: Delirium thremens 3 in 5 / Ultrash / Stop represion / Green peace / Dischord HC..
V YU: Čudeža ne bo / Nema vopija... / Krdo slonova... in še in še! THE END ob razpad
VIDEO: Ni strahu
PLOŠČA: PUNX vinil z bandi BLUCKS! (US) / PLAIES MOBILES (FRANCE) / ANTI DOGMATIKS (ESPANIA)
SNEMANJA: ČINČ Studio 86, 7 komadov / Top Ten 86, 2 komada / Slovenija 87, 6 kom.

HAVE A NICE DAY

HAVE A NICE DAY: Marko Mrak - kitara, glas / Zlaty Gantar - bass / Pili Bojan - bobni / Emzelm Sebi - vokal
Snemanja: Studio Slovenija - 15 komadov

KASETE: NAŠA ČETICA KORAKA
KONCERTI: dva v Idriji

IDRIJA FANZINI - NI IZBIRE dve številki
Depresija Dve številki

FILMI: Alternativa je strah za resnico - Režija: Hvala Matjaž / 1987
S.O.R. - Režija: Damjan Bogataj / 1987
RADIO PANOI 84 - Režija: Damjan Bogataj / 1984

Vsi filmovi so produkcija Merkur Film-a iz Idrije

---

pisal: Marko Mrak

sistem
organ
izirane
repres
ije

Marko Mrak, Vojskarska 21, 65280 Idrija, YUGOSLAVIJA

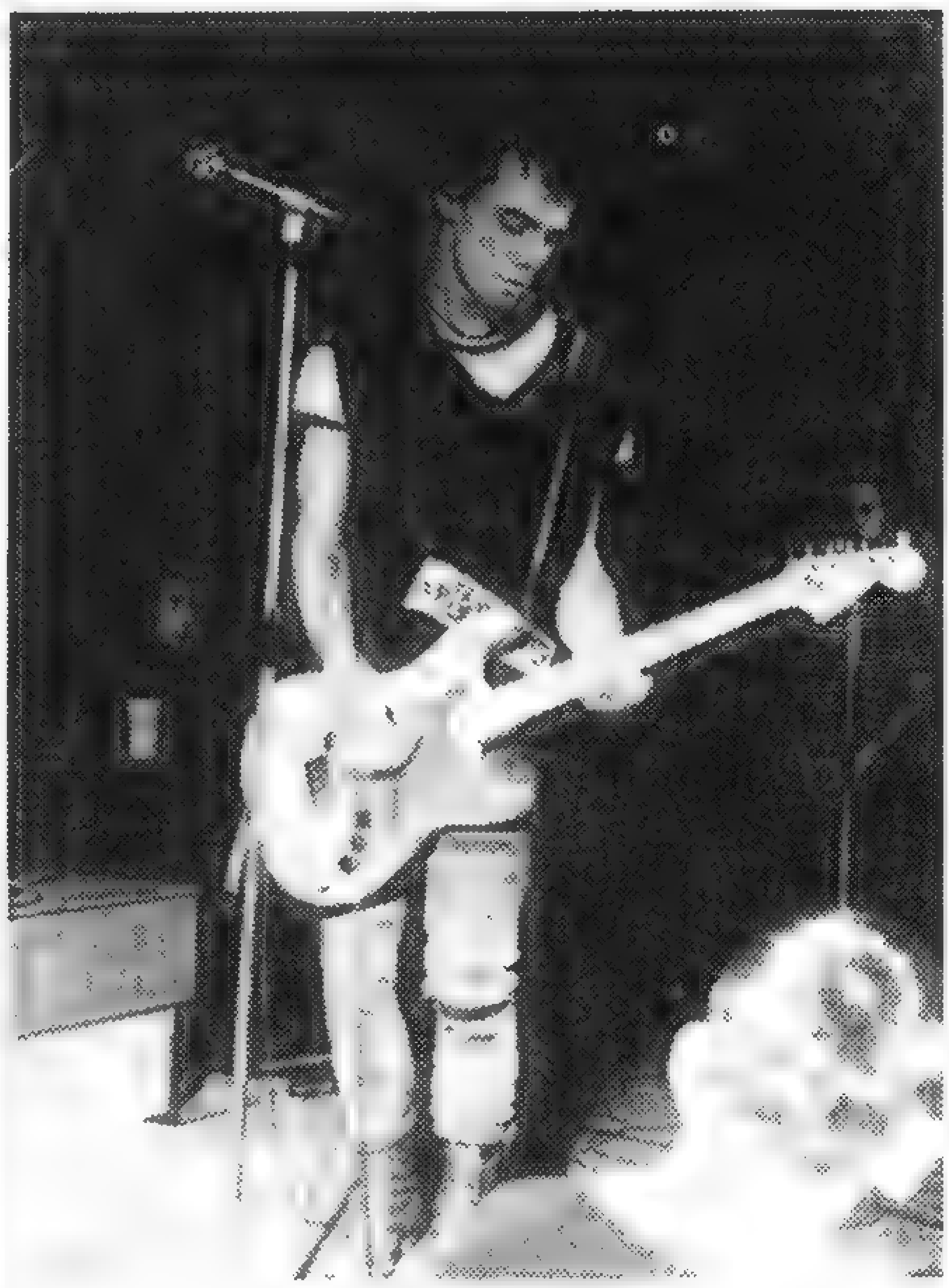

S.O.R.

KUZLE

RADIO PANOI

HAVE A NICE DAY

PUNK NA MILJACKI

79 - 80. Punk band Opera Lu izdaje prvi singl - "Televizori".

80 - 82. Nastaju grupe u bliskom kontaktu sa beogradskom i novosadskom PUNK/new wave scenom. To su: Mala flota, Uzalud kajanje (postpunk), Živčano labilni, Kvazimodo, Izopačeni mehaničari, Ulična Garda, Ševa, Ozbiljno pitanje, Depresija, Zabranjeno pušenje. To je period naglog evoluiranja ka nasilju, niču prvi grafiti. Klubovi su: Trasa, Kuk, bašta Cedusa, Dom mladih - Skenderija, itd. Klub Kuk postaje bastion novog zvuka i tendencija. U periodu 81 - 82. nastaju sljedeći fanzini: "Besplatna diploma" i "Ego", te masa informatora koji su izlazili 2-3 mjesečno i gasili se. Ovaj je period označen i kao početak rađanja sarajevskih mega-zvezda (od Ozbiljnog pitanja je nastala Crvena jabuka, od Ševe Bombaj Štampa, od Depresije - Torpeda).

82 - 83. Nestaju stari, nastaju novi bendovi: Kongres, Bonton Baja, Aleksandar's Fellows. 83. nastaje jedna oid najvećih grupa sarajevske off scene SCH - Šizofrenija. Te godine ugrađeni su temelji new primitives-u, koji je tretirao punk kao izražajno sredstvo.

84 - 86. nastaju: Enola Gay, Viva La, Elvis J. Kurtović, Njemački psi, Dr. Kontradicio, Gimpel Luda, Bombaj Štampa, Nešvil, Projekt Tudeh. 84. se hardcore punk aktivira i kod nas, pod uticajem zapadnih scena. U klubu KUK sviraju fenomenalni Pandemodijum, nikad neprežaljeni UBR, a u klubu SLOGA sviraju NIET. Viva La, Projekt Tudeh svoje zvučno i vizuelno manifestovanje orijentišu ka hardcore punk usmjerenju. U tom periodu ne objavljuje se ni jedan fanzin, te većina underground stvaraoca odlazi na odsluženje vojnog roka.

87 - 90. Nastaje ludnica, cirkus od življenja. Nastaju dark i skinhead pokreti, straight edge... a s pojavom straight edge-a i crossover-a, sve se izmiješalo, bivši punxi postaju metal fanovi, opet metalci se orijentišu na punk, čak dižu i prave irokez frizure... Niču bendovi od po 6 mjeseci, kao gljive posle kiše, alkohol se troši na tone, urezuju se nove rane, stiču gadni ožiljci, osjeća se miris novca... Bendovi: Ožiljci (87-88), Cigla (88-89), In memoriam (87-88), sva tri old punk, zatim Oi!punk/skin - White riot, Skin attack (88-90), te hcTrash-Paraliza (88-89), FNM(88-89), Condemned for life (89-90), Bombarder, Nuclearchy (88-90)... te još more manje značajnih trash i hc bendova... Od fanzina: Crash (88-89), Epitaph (87-90), Viva la Dark (88-89), Energy Shower (na engleskom, 88-89), Faccia (87-90), Liberation - informator (89-90), Neue urform product (89-90), Power SB-5 - informator (90), Destination...

Dragan Križić

✠ white riot ✠ white riot

✠ white riot ✠ white

✠ white

SKINS RULE

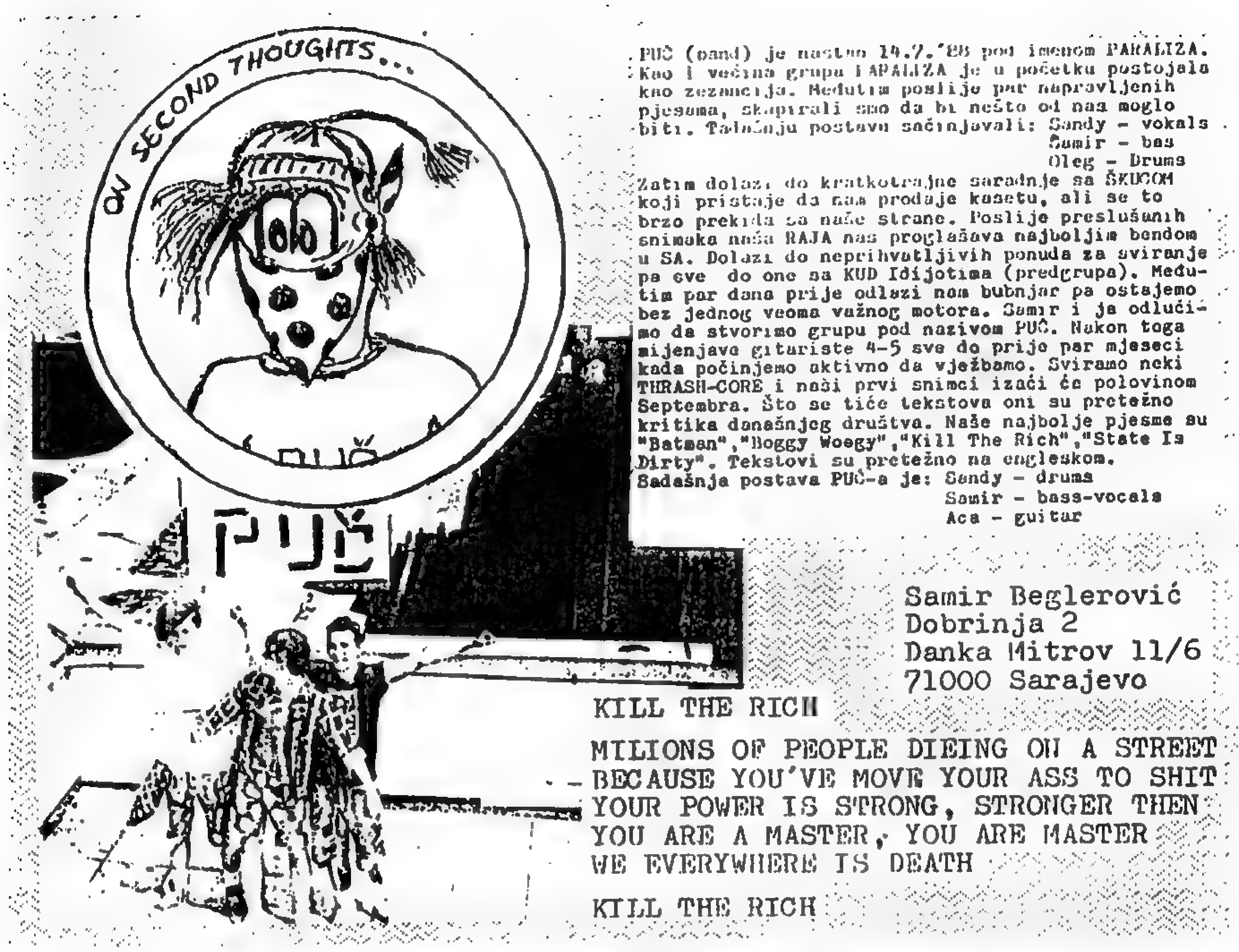

L-D: SENCHY, RESS, JULES

Sarajevski Skinhead bend je zajedno od septembra 87.Postava svira u sastavu RESS-vokal,JULES-vokal, SENCHY-bas,HOBE-gitara,BELI-bubnjevi,dok je TERZA -gitara trenutno u army.Na WHITE RIOT najviše je uticao NABAT,ali nam se njihove ideje ne dopadaju. Današnji rad WHITE RIOT je više okrenut legendama Skinhead pokreta SKREWDRIVER,a onda dolaze ostali kao THE 4 SKINS,BOHSE ONKELS,LAST RESORT,LEGION 88, BODY CHECKS,BRUTAL ATTACK...
Za WHITE RIOT se ne može reći da je za politiku koliko je politika u WHITE RIOT.U našim pesmama se govori o JUgoslovenskoj zemlji,beloj rasi,fudbalu, Skinhead power,o kopiladi kao što su teroristi i emigranti.Imali smo jedan gig 09.05.88. u CDA i došlo je oko 200 ljudi(uglavnom Punks).Gig i nije bio tako loš,ali smi imali problema sa nadležnim organima zbog "provokativnih" pesama.Od giga smo slabo radili jer smo ostali bez pojačala i onog još važnijeg-prostorije,ali ipak smo uspeli da napravimo nekoliko dobrih stvari.Upravo tražimo gde da snimimo demo tape,ali je to u SA teško.U Evropi smo izašli u dva zina i pišu nam iz Engleske, Francuske, Belgije i SR Nemačke.Bilo bi nam veliko zadovoljstvo dopisivati se sa YU Skins.

WHITE RIOT:
Živković Dragan
Raye Janković 51
71000 SARAJEVO

ON SECOND THOUGHTS...

PUČ

PUČ (band) je nastao 14.7.'88 pod imenom PARALIZA. Kao i većina grupa PARALIZA je u početku postojala kao zezancija. Međutim poslije par napravljenih pjesama, skapirali smo da bi nešto od nas moglo biti. Tadašnju postavu sačinjavali: Sandy - vokals
Šamir - bas
Oleg - Drums

Zatim dolazi do kratkotrajne saradnje sa ŠKUCOM koji pristaje da nam prodaje kasetu, ali se to brzo prekida sa naše strane. Poslije preslušanih snimaka naša RAJA nas proglašava najboljim bendom u SA. Dolazi do neprihvatljivih ponuda za sviranje pa sve do one sa KUD Idijotima (predgrupa). Međutim par dana prije odlazi nam bubnjar pa ostajemo bez jednog veoma važnog motora. Samir i ja odlučimo da stvorimo grupu pod nazivom PUČ. Nakon toga mijenjamo gitariste 4-5 sve do prije par mjeseci kada počinjemo aktivno da vježbamo. Sviramo neki THRASH-CORE i naši prvi snimci izaći će polovinom Septembra. Što se tiče tekstova oni su pretežno kritika današnjeg društva. Naše najbolje pjesme su "Batman","Boggy Woegy","Kill The Rich","State Is Dirty". Tekstovi su pretežno na engleskom.
Sadašnja postava PUČ-a je: Sandy - drums
Samir - bass-vocals
Aca - guitar

Samir Beglerović
Dobrinja 2
Danka Mitrov 11/6
71000 Sarajevo

KILL THE RICH
MILIONS OF PEOPLE DIEING ON A STREET
BECAUSE YOU'VE MOVE YOUR ASS TO SHIT
YOUR POWER IS STRONG, STRONGER THEN
YOU ARE A MASTER, YOU ARE MASTER
WE EVERYWHERE IS DEATH
KILL THE RICH

SP SCENE REPORT (1980 - 1990)

U 80-e godine SP je ušla s bandom RUKOPOTEZNO POVLAČILO Taj band je nastao još početkom 1978. i počevši s klasičnim repertoarom Pistolsa, Damneda, s postupnim uvođenjem svojih stvari već je 17. 06. 1978. imao urnebesan nastup u ZG "Kutiji šibica". (Slijedećeg dana je u Požegi, na školskom igralištu 1. osnovne bio koncert PARAFA, AZRE (stare) i GORKOG MEDA (SB)), Ubrzo je RUKOPOTEZNO ubacilo i ženski vokal, tako da su, pretpostavljam bili prvi punk band sa female voxom. U 80-e su ušli s nešto promijenjenim zvukom (i postavom). 1981. su snimili materijale za LP u BG studiju "Druga maca", ali taj LP se nikad nije pojavio. 1981. se pojavio i SPITZ 66, sastavljen od nekih bivših članova RUKOPOTEZNOG i na neki način su nastavili s punkom koji je započelo RP. U to vrijeme su se svirke održavale u "Zdravljaku", "Kod Filipa" (caffe bar Sidro), u menzi "Zvečeva". Iste godine rade i momci pod imenom LETEĆA BRIGADA, new-wave-punk. Imali su par dobrih nastupa. Već 1982. nestaju i RUKOPOTEZNO i SPITZ 66, a i LETEĆA BRIGADA se nešto poslije toga razilazi. U periodu 1982/83. postojali su i SPITZ 99. Negdje 1983. se javlja band SABOTAŽA, koji su činili novi mlađi ljudi. Prilikom nekog praznika, trebali su nastupiti na glavnom trgu u sklopu nekog programa. Nisu smjeli nastupiti pod imenom SABOTAŽA, već kao RUZMARIN. Do te 1983. godine svi smo bili kompaktni i možda je to bilo najbolje razdoblje sp punka. Te godine većina nas je otišla u JNA, da bi poslije

samo rijetki ostali aktivni. 1983/84. SABOTAŽA radi i dalje, a neke nastupe po osnovnim školama su imali i KICKS IN YUGOSLAVIA.
Sačuvani snimci i fotke ovih bendova su rijetki.
Nije baš pupčanom vrpcom vezano, ali recimo da je otvorenje SPOK-a (oml. klub) dovelo do nove faze u postojanju SP scene. Konačno se pojavilo jedno mjesto gdje se bar povremeno mogla čuti i punk glazba. To je počelo negdje 1984. u jesen. No nekih bandova nije bilo, izuzev alter banda ŽAK FATALIST (I NJEGOV GOSPODAR). 1986. godine s radom počinje band DEAD PISTOLS, koji su te godine održali 2 koncerta i raspali se. Iste godine počinju s radom LOST BRAIN. Imali su dosta nastupa, pa čak i nenajavljenih, ispred kuće jednog od članova. Radili su i jedan dio 1987. godine. U SPOK su počeli stizati i bandovi sa strane: PANKRTI, OBNOXIOUS, HI-FI KILLERS, DANCING FOOLS, ... SPOK je organizirao i neku vrstu audicije za bandove koji bi mogli vježbati u klubu. Pojavili su se prvi sp hc bandovi: BRATSKA POMOĆ i BBB (By By Broz), ali naravno nisu prošli, i sve im je ostalo na tom nastupu. Krajem 1987. godine pojavljuje se i prvi sp zine CRNI HUMOR. Stalo se na prvom broju. U 1988. se ušlo nešto angažiranije. Najprije je 27. 01. krenuo positive RADIO charge BANDIERA ROSSA (koji radi i danas, svake srijede 30/40 minuta). Ubrzo nakon toga su u klubu bili MOTUS i DISCIPLINA, a u 2. mjesecu se pojavio i zine "WARHEAD are you fit to live?". Bilo je te godine još koncerata (KUD IDIJOTI), ali nije radio niti jedan SP punk/hc band. Par puta je "BANDIERA ROSSA" išla "live" u klubu. Krajem 1988. objavljuje se još jedan zine "Udarac drito". Početkom 1989. s radom kreću APATRIDI i CORRECTION OF THE WORLD. CORRECTION su se zbog problema oko prostorije i postave, nakon jednog nastupa raspali, a APATRIDI su trenutno jedini živući sp band (punkanarchocore) uz alter MARRIED BODY. Imaju iza sebe samo 5 koncerata i 2 dema. Ove godine (1990) je klub prestao sa radom, ali su koncerti bili u vinskom podrumu i prostorijama za vježbanje. Vrijedi pomenuti da je UDARAC DRITO dospio do 4. broja, WARHEAD do 8. a radio emisija BANDIERA ROSSA (12. 09. 1990. - 105. emitiranje).

Goran Ivanović

RUKOPOTEZNO POVLAČILO

The Lost Brain

SPITZ 66, menza Zvečevo

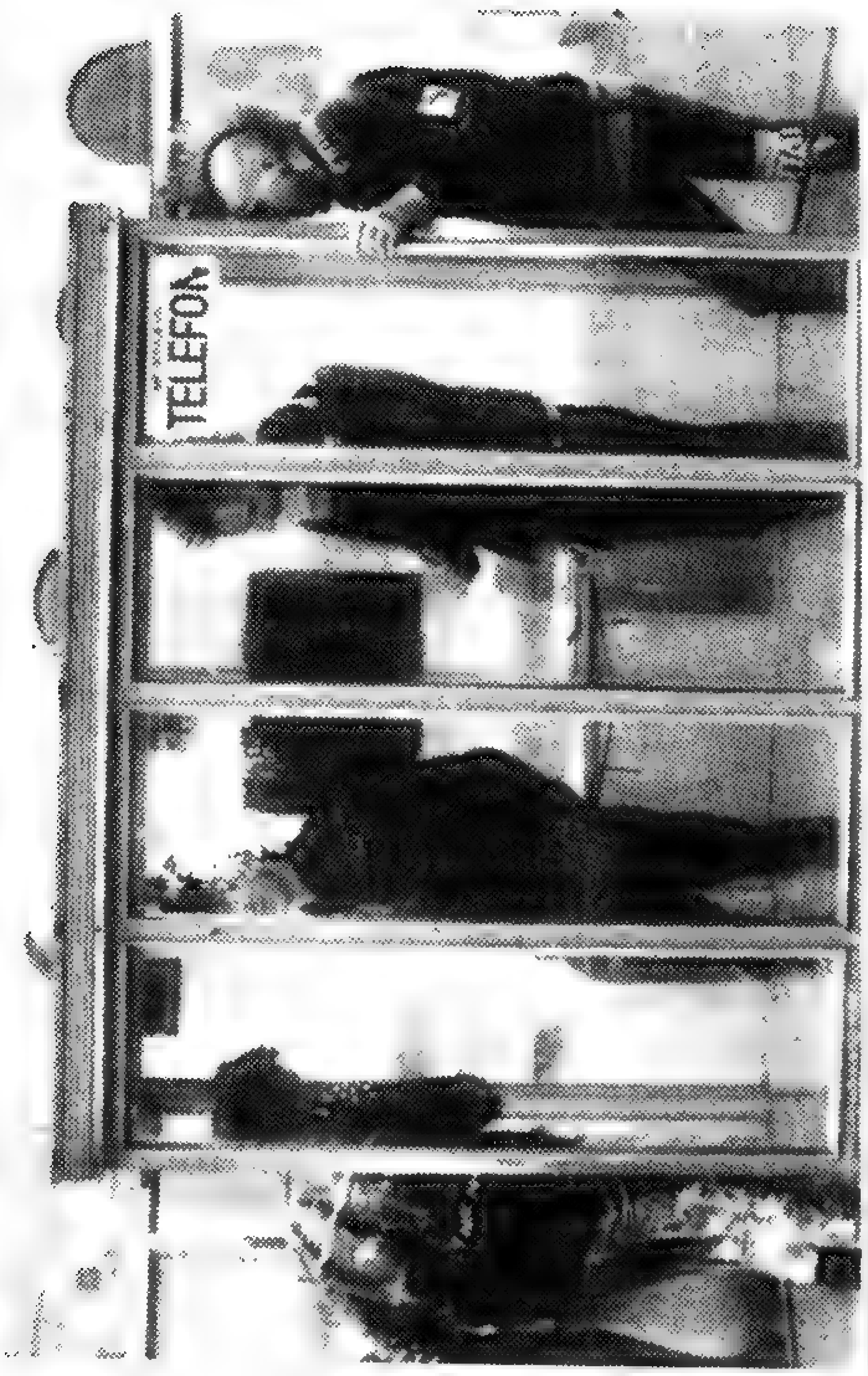
S.P.U.Š. - Info (1983 - 1986)

S.P.U.Š. je ustanovljen v sept. 83. Živi krst dočaka v Zagrebu v feb. (Polet-platz) z zelo, zelo slabo kritiko, in še slabšo uigranostjo, op.p. V tem letu samo še trije nastopi: N. Mesto in Ljubljana - dvakrat.
Izdaja fanzina s teksti in grafičnimi podobami pri ŠKUC-u. Posnameta se "HEROJ" in "SOS" v podzemlju starega disca Študent.
Leto '84. - S.P.U.Š. preživi skoraj nedelavno in neustravjalno. Nastop na manifestaciji "teden mladih moščanov" (prvi video zapis). Odhod Đuxa na 12-mesečni odmor.
Leto '85. - prva menjava, odhod Dareta - prihod Zver-a (ex Berlinski zid). Z njim samo en nastop v Lj. / Zelena jama / Spet odhod Zver-a vrnitev Dareta.

Namesto Đuxa stopi koncem 85 pred mikrofon Simo.
Leto '86. - Koncert v M. Soboti / Mura fuck off / in žur v Idriji skupaj z S.O.R. Dare zopet odhaja / sedaj resno / Zamenja ga Jan - bivši pevec HC benda Epidemija, Nadaljujejo se nastopi: Hrastnik, Vipava, Maribor, / Volitve za Novi Rock 86 / S.P.U.Š. izpade iz konkurence zaradi nastopov Hc bendov na NR 86 / s;edi R'N'R miting v štud. naselju v Lj. Logatec, Trate in Kočevje pa so zadnji trije nastopi v prvi polovici 1. 86. Snemanje v studiju B. Činča / Heroj, Klaus, Sirene in Ha / Sodelovanje na comp. Ultrash iz Belgije in comp. skupaj z CZD, S.O.R. in Masaker. Predstavljeni na Radio Študent v oddaji g.b.t.č.k.
S.P.U.Š. ocenjuje leto '86. za najbolj plodno leto v času obstoja.

Rovan Marino

TEKSTOVI PESAMA

Beograd
Prljave ulice peru pljuvačkom
jedinke vire iza ešalona
u deset uveče nema nikog
samo me prate plava kola
Niko ne peva svojim glasom
nimo ne misli svojom glavom
samo ponešto smeju da kažu
oni sa linije 92
Beograd je izgoreo
Beograd je mrtav grad
svrati u SKC
i lupaj glavu o zid!
(Pogrebni zavod)

Mi smo tu iz protesta
zaradi let pervareni
zaradi mišlenja spluvani
moralno
nesprejemljivi in zavrženi
U.B.R.
nismo dovolj zreli
da bi dojeli
prevare in resnico družbe
a upor vseeno vre
U.B.R.(U.B.R.)

Zakoni
Nema više ljubavi
sad postoje zakoni
i javna manipulacija
u kojem veku je nacija
mase su dresirane
strahom izdozirane
da postojiš samo ti
a mi tvoji poslušni psi
(PKB PADINSKA SKELA)

MOŽGANI NA ASFALTU
Zaprt sam v tej prekleti svoji sobi
zaletavam se z glavo v stene
ne morem se pognati skozi okno
prekleto, res škoda
možgani bi res fino brizgali po
zmrznjenem asfaltu,
ljudje bi hodili mimo in se smejali
"kreten" bi rekli in se naslajali.
(Berlinski zid)

Ujetniki Svobode
Soba je bila vlažna in pouna podgan
luči so svetle v mojo glavo
vidu sm sence črnih postav
udarjal so v temo ker jih nism izdal
Mi pa plešemo po restu gor in dol
mi smo ujetniki svobode
ne poznamo laži niti morastnih sanj
živimo v svetu zidov in podgan
Spustil so me takoj nasledn dan
nikol več so rekl so rekl zaman
nasledno noč sm spet u restu spau
udarjal so v prazm ker jih nism izdau
(Ujetniki Svobode)

Trenutak resnice
Organizirila bomo olimpijske igre
gradil bomo jedrske centrale
unaj blišč bogatstvo
znotraj beda siromaštvo
ukinl so regrese
Zamrznul so nam plače
a seb gradijo nebeske palače.
(Odpadki civilizacije)

Istata sostojba
I pak istata sostojba
i pak sakaš da zaboraviš
sa kogo si, kade si
vredi li da postoiš.
I pak istata sostojba
i pak sakaš da pobegneš
od minatoto što doada
i tioto što ti propada.
I pak istata sostojba
i pak stravot te obzema
i starite propusti
se tvoi novi kompleksi.
I pak istata sostojba
zborovite gubat značenje
i se što znaeš da napraviš
e da padneš i de prekrstiš.
Pak, pak... istata sostojba.
(Padot na Vizantija)

Neću da budem dio jebene mase
Neću da budem dio jebene mase
da živim po inerciji
da slušam vaše gadosti
da budem ram za vaše radosti
neću da budem dio jebene mase
hoću da znam da postojimu
radit ću nešto smjelo i hrabro
još uvijek vjerujem u iste stvari
još uvijek mislim svojom glavom
neću da budem dio jebene mase
(Ženevski Dekret)

Za dober tek
Drek, smrad
svinjarija,
kozlarija,
naša mladost, meni je slabo.
Laž, prevara,
hujskarija,
kurbarija,
vaša starost, meni je slabo.
Odstrel, zakol,
demokracija,
policija,
dobra država, meni je slabo.
Propad, gniloba,
destrukcija,
anarhija;
lepa prihodnost, smejem se.
(MASAKER)

Kill To Survive
no more words to be said
in the deepest hour of pain
their biggest dream is over
under the shadow
of justice
dark future & decay
chours: I ain't no choice but killing
- kill to survive
Trial; by fire & crosses on the grave
is what the future will always remind
vision of a wrecked world is their final destiny
that pretends to a mistake which will be
never repeated
(Brain Storm)

Buka
Kad padne noć i zvijezde sjaju
želim razgovarati s nekim
tko bi mi bio blizak
ali usne ne mogu reći
ono što srce govori
i zato se okrećem buci
Buka je život buka je sve
buka je ono što svima treba
U plaču se rađaš
u plaču umireš
cijeli si život
proveo u patnji
Buka je život buka je sve
buka je ono što svima treba
(Loše ponašanje)

Ona podriguje
Ja je ljubim
ona podriguje
(PATARENI)

BEOGRAD PUNK

Punk je stigao u Jugoslaviju sa oko dve godine zakašnjenja, dakle negde u toku 1978. godine. U to vreme bio je aktivan, poznat i priznat tzv. "punk trokut" Ljubljana - Rijeka - Zagreb. Beograd još niko nije ni pominjao... Krajem 1978. i početkom 1979. nova strujanja pustila su korenje i u južnijim krajevima. Punk i new wave bile su nove i neotkrivene pojave, i kao takve u početku su bile zanimljive medijima. Ovo se prvenstveno odnosi na new wave, dok je punk bio u drugom planu.
Tada, 1978 - 81., na scenu je stupila prva generacija grupa: URBANA GERILA,

KRVNA ZRNCA, RADNIČKA KONTROLA, UKT, TV MORONI, RADOST EVROPE, HUMANI GENOCID, ARHIVA, BOJEVE GLAVE... Bilo je dosta mesta za svirke, podrumi su se tresli od novog zvuka, ali je sve to na žalost kratko trajalo. Mnoge dobre grupe osakaćene su odlaskom ključnih članova u vojsku. Po njihovom povratku mnogi bendovi su stali, a oni koji nisu - promenili su zvuk. Njihovo novo usmerenje bilo je pop, ili u najboljem slučaju psihodelija. Najbolja grupa te prve generacije, URBANA GERILA, raspala se, a njena dva člana Vlajsa (gitara) i Rosa (bas) su krenuli sa novim projektom - BERLINER STRASSE. Muziku ove grupe mnogi su poredili sa BAUHAUS-om. TV MORONI su se takođe drastično promenili. Imao sam prilike da čujem njihov koncertni zapis (čini mi se iz 1982), i mogu da kažem da se tu punk nalazi samo u tragovima. Iz RADNIČKE KONTROLE dva člana su danas medijske ličnosti - Zoran Kostić (Cane) i Srđan Todorović (u međuvremenu stigao je da prosvira i u UKT-u i u ranoj DISCIPLINI KIČME). U aprilu 1987. na nekom koncertu u DNK-u (SKC), pojavio se neki vrlo solidan punk rock bend sa ženskim vokalom, za koji neko reče: "Hej, pa ovo su UKT!" Kasnije sam se raspitao i saznao da su to zaista bili UKT pod drugim imenom (Gloria) i sa nešto izmenjenom postavom, ali su navodno svirali stare stvari. Čini mi se da je taj nastup UKT-a bio jedan od poslednjih trzaja scene koja je ušla u istoriju.

Jedini vinilni dokaz o postojanju te "prve generacije" nalazi se na ploči "Artistička radna akcija",. iz sada već daleke 1981. URBANA GERILA, RADNIČKA KONTROLA i TV MORONI ovde zvuče mnogo mekše i sporije nego u stvarnosti, jer se to od njih zahtevalo. Da nisu podlegli kompromisu nikad se ne bi našli na ploči. Mislim da je ipak bolje što su malo savili kičmu. ARA predstavlja lektiru svima nama koji smo se rodili malo kasnije...

Iz tog perioda 1978 - 81. ipak nije sve tako brzo prošlo. Dve grupe su na neki način i dan-danas u životu. RADOST EVROPE su tipični beogradski punk prvoborci, i istovremeno jedna od mojih najomiljenijih grupa. Neki njihovi tekstovi danas pomalo naivno zvuče(... 7-8 bedževa nose, na svakom ćošku ofarbane kose...), ali stoji činjenica da su prvi (uspešno!) skidali RAMONES-e (sinoć su mi ukrali televizor). Imali su lepih demo snimaka, dobre nastupe i svirali su na svim važnijim mestima u gradu. U aprilu 1985. bili su predgrupa ANGELIC UPSTARS-ima u SKC-u, da bi par meseci kasnije na istom mestu držali svoj oproštajni koncert (2. 7.). Slava im! ARHIVA je old punk bend iz 1978/9. Dve godine kasnije promenili su ime u ARHIVSKA ZABAVA, i prihvatili novi pristup muzici kojem su ih naučili DISCHARGE. Što se tiče ideja i načina razmišljanja, ARHIVSKA ZABAVA je više naginjala tzv. CRASS fazonu. Imali su mnogo personalnih promena, gomilu koncerata, samostalnu kasetu i dosta dobrih garage snimaka. Raspali su se početkom 1986. Zajedno sa ARHIVSKOM ZABAVOM, HC zvuk su među prvima prihvatili i CIVILI. Oni su veoma kratko postojali, ali su ipak poslužili kao odskoč!na daska za neke ozbiljnije grupe...

U periodu 1982/85, na scenu su na prevrat stupile nove snage. Pojave HC-a i Oi punka u velikoj meri uticale su na događaje na ovim prostorima. U tom periodu new wave se potpuno ugasio, a punk je postao ortodoksniji. Nove grupe zvučale su mnogo brže i čvršće od svojih prethodnika. Upravo zbog toga vrata diskografskih

kuća, radio stanica i muzičkih novina bila su čvrsto zatvorena ispred njihovih noseva...

Pivara u Skadarliji bila je poprište mnogih koncerata koji su sada već odavno u legendi. Do skoro su u Bezistanu stajala dva mala plakata za koncert W. GHETTA i S.P.Q.R. u pivari (1983.). Posle renoviranja ovog dela grada oni su netragom nestali. Neko se okrutno poigrao sa ovim delićem beogradske punk istorije...

Bivši članovi CIVILA oformili su dve nove grupe. Pevač je nastavio u bendu POSLE PROCESA (neka vrsta punk psihodelije), a bubnjar i gitarista oformili su NECROPHILIU (1982.). NECROPHILIA je svirala tipičan brzi HC sa jakim političkim i socijalnim tekstovima. Snimili su dva garažna dema (1983 i 1985.), dosta svirali po gradu i pojavili se na video traci zajedno sa SOLUNSKIM FRONTOM (to je bio snimak njihovog ljubljanskog koncerta). Raspali su se krajem 1985. DISINFECT je oformljen 1983, ali se već nakon godinu dana raspao. Svirali su bučni i brzi HC, i za sobom ostavili live snimke (iz hotela "Putnik" u Novom Sadu). pored njih, iz tog perioda vreedi pomenuti još i PETU KOLONU (klasični HC), HEIDI i NAJEZDU KANIBALA (ista ekipa ljudi). HEIDI i N. KANIBALA su nam predstavljali svoje divlje i vrišteće viđenje HC-a. Studijskih snimaka nisu imali.

EXPLOITED su izvršili jak uticaj na drugu generaciju pankera. Pored PRVE LINIJE koja je bila kratkog daha, vredi nešto više reći o WARSHAW GHETTU. Svoj prvi koncert održali su sa S.P.Q.R. oktobra '83. u Pivari. Do leta 1984. (kada su otišli u vojsku) održali su bezbroj koncerata po manjim mestima u gradu (Pivara, Hemijska škola, Nobos...), ali demo nisu snimili. Postoje autentični live snimci. S.P.Q.R. su takođe bili lokalni punk heroji koji su svoje umeće i reputaciju dokazivali na svirkama. Od snimaka samo probe i live...

POGREBNI ZAVOD počeo je sa radom 1983. Kao i sve grupe iz tog perioda dosta su svirali po gradu, ali za razliku od njih snimili su i demo (1984.). Imali su problema sa milicijom jer su svoje koncerte najavljivali tako što su na posmrtnicama (koje su visile po gradu) lepili datum i mesto održavanja. 1987. su snimili drugi demo (4 pesme) i ubrzo zatim se raspali. U leto 1989. okupili su se da snime još dve stvari, i posle toga se definitivno ugasili. KONTEJNER A.D. (anno domini) su pod tim imenom (zvali su se ANTIFIX) prvu probu održali septembra 1983. Probnih i koncertnih snimaka iz tog vremena ima dosta, ali su prve ozbiljnije snimke uradili tek 1986. (13 stvari, proba + vokal). Studijske demose ne pominjem zbog malera koji ih je pratio ("Modro oko", Jet). Krajem 1989, snimili su još 10 stvari na isti način kao i prvi put. Od 1988. sviraju jednom godišnje. Za ovu godinu (1990.) su već odradili svoje... HERPES DISTRESS su se sastali 1983. U jesen iste godine su uradili garažni demo (5 stvari) koji se pojavio na kaseti "Buka i urlik". 1984. su bili predgrupa RATTUS-u u Ljubljani, zatim skraćuju ime u DISTRESS i ulaze u studio (1985.). rezultat toga su 4 odlične pesme. Njihov brzi, jednostavni i beskompromisni HC je i danas u srcima mnogih fanova...

ODGOVOR je HC u DISCHARGE stilu iz 1984. Kratko su trajali, a sećanje na njih podgreva garažni demo (4 pesme). Krajem 1984. aktivirao se i ŽENMIN ŽIBAO. Po fanzinima su ih nazivali CRASS bendom, ali je vrlo diskutabilno da li su to i bili. Uostalom nabavite njihov garažni demo (3 stvari) pa prosudite sami. Snimili su ga februara '85. MRGUDI postoje od 1983. Prvi demo uradili su marta 1985. (3 pesme), a raspolažu i polu-demo snimcima iz Dadova. Jedna stvar sa studijskog dema ("Proleteri") vrtela se u demo topu (202), i u jesen 1985. našla se na istoimenoj kompilaciji. MRGUDI i danas postoje, ali to što rade nema nikakve dodirne tačke sa melodičnim old punkom koji su nam svirali pre 5-6 godina...

BURBON B sam prvi put video uživo u leto 1984, i ostao oduševljen. Članovi grupe (neki) paralelno su svirali i u bendu EUTHANASIA, ali su pod tim imenom znali uglavnom za malere (personalni problemi, tuče, prekinuti koncerti). BURBON B je u studiju zvučao mekano i melodično, a na bini sasvim drugačije. Njihov frenetični, melodični, ramonoidni zvuk brzo je nalazio put do srca. Poslednji put sam ih na okupu video 1987. Bili su odlični kao i uvek i niko nije naslućivao kraj... SOLUNSKI FRONT je (po meni) najbolja beogradska grupa. Imali su svoju prostoriju za vežbanje, što je rezultiralo izvrsnom uigranošću. Prvih 9 probnih snimaka uradili su u jesen 1983, a demo od 6 stvari maja '84 u studiju Boruta Činča u Ljubljani. Uživo neprevaziđeni, svirali su kao predgrupa YOUTH BRIGADE u "Pinkiju" oktobra 1984. Pred kraj nisu držali koncerte, tako da nisam siguran kad su se tačno raspali. U svakom slučaju krajem '87 ili početkom 1988. "Ratnom drugu čast" našla je svoje mesto na LP kompilaciji "Demo top 10, vol. 3", pošto je prethodno nedeljama bila prva na listi (1985).

U periodu 1985/88 nova (treća) generacija je stasala da drži mikrofon i bubnjarsku palicu. Novi bendovi osvajali su podrume, garaže i potkrovlja. Iz mraka i poluzaborava izvučene su punk relikvije koje su pripadale starijoj braći. U srednjim i osnovnim školama RAMONES su postali deo obaveznog gradiva...

U to vreme bio je aktivan, meni posebno drag ramonoidni ogranak beogradskog punka. Najtipičniji predstavnici bili su (pored BURBON B) BATMAN I K.K.K. Pevač grupe BATMAN Jupi tvrdi da su oni trenutno najstariji punk bend u Beogradu. Ja sam ih zadnji put gledao u Dadovu (1987.), i taj nastup uopšte ne želim da komentarišem. Od tada sam nekoliko puta čuo njihove koncertne snimke, i mogu da kažem da njihova uvežbanost uprkos čestim personalnim promenama ide uzlaznom putanjom. Imaju 4 stvari iz studija, ali one nisu u stanju da pruže adekvatnu sliku BATMAN-a. Isuviše su dobre. K.K.K. su bez svake sumnje najbolji punk bend tog perioda. Osnovani su 1985., a prvi put su se pred publilkom pojavili leta naredne godine na Akademiji FLU. U početku su svirali samo RAMONES-e (i to veoma dobro!), da bi vremenom njihovi koncerti prerasli u prezentaciju sopstvenih pesama. Snimili su dva dema (ukupno 4 pesme), puno svirali po gradu, bili više puta na demo listama i par puta u jutarnjem programu TV Beograd. Zadnji koncert odsvirali su septembra 1988. u SKC-u.

ŽIDOVSKA NACIJA je takođe osnovana 1985. godine. U toku svog trogodišnjeg postojanja održali su 15-ak koncerata širom Beograda. Njihovo prvo pojavljivanje pred publikom desilo se bez ijedne prthodno održane probe. Kuriozitet takve vrste, kojih nije bilo malo, uticali su da Ž.N. stekne vernu ekipu poklonika, ali bogami i onih drugih... Oktobra 1987. 3 stvari u svom čistokrvnom punk rock maniru zabeležili su u studiju, ali ih rezultat, na žalost, nije zadovoljio. Svejedno, tu prazninu popunjavaju kvalitetni snimci iz prostorije. Neuništivi Dr. Srele je 1990. obnovio Ž.N. U toku 1986. i 1987. udarnu pesnicu BG punka činila su tri benda: N.B.G., POUKA (REPRESALIJA) i TOTALNA DESTRUKCIJA. Ove tri grupe su od samog početka na razne načine bile međusobno povezane, a pojedini njihovi članovi su se ranije već bili oprobali u nekim grupama (ZANZIBAR, KAZNENA EKSPEDICIJA). Držali su zajedničke nastupe i zajedno se pojavili na nekoliko kompilacijskih kaseta ("Crna kaseta", "Beograd X019"...). Sva tri benda su oduvek bila dobro uvežbana, i od samog početka znala šta hoće. U startu su svirali brz i melodičan punk /Oi, da bi vremenom njihova muzika prerasla u zreliju punk/ r'n'r svirku. U toku 1988. dostigli su svoj zenit, i svima je postalo jasno da se bliži kraj... Snimili su veliki broj demo snimaka, a ni koncerti im se ne mogu prebrojati. Bili su dobri dok su trajali.
U aprilu 1987. nekolicina ćelavih navijača Partizana se sastala i odlučila da osnuje grupu. Rezultat je uskoro bio vidljiv - UZBUNA! Od samog početka imali su vernu ekipu fanova koja ih je pratila na svim nastupima. Održali su ih 10-ak, i na njima pokazali originalan scenski nastup i lošu uvežbanost. U proleće 1988. usnimili su dve stvari koje i dan-danas trešte iz kasetofona širom Beograda... Raspali su se leta 1988. HOGARI su startovali 1987. U početku kao četvorka, da bi se kroz razne personalne promene ustalili kao trio. Održali su (a i danas to čine) probe u svojoj prostoriji, a rezultat toga možete da čujete ako nabavite snimke. Garažnih ima dosta, a studijskih još više (23). Muzika se kreće u rasponu od BUZZCOCKS punka do navijačkog Oi zvuka. Bili su na demo listama, u fanzinima, nedavno su izdali svoju kasetu (sa 12 studijskih pesama), bili na najprodavanijoj kompilaciji ("Sve je propalo") SKC-a, ali me sramota da kažem koliko su puta svirali pred publikom...
Od starijih, štafetnu palicu beogradskog HC-a preuzela je THRASH FOBIA. Pred publikom su se prvi put iskazali 20. 10. 1984. u hemijskoj školi na Banovom brdu. Uticaj finskog HC-a bio je više nego očigledan, tako da sam kraj njihovog koncerta dočekao otvorenih usta. THRASH FOBIA nikada nije snimila demo, ali je nastavila da živi u drugom obliku. THRASHAGAIN je bio novi projekat sastavljen od bivših članova T. FOBIE i NEVER AGAIN. Muzički mnogo bolji, sviračkí umešniji, snimili su dva dema (maj/jun '86) - ukupno šest stvari. Često su menjali postavu, svirali i svirali, imali problema sa milicijom zbog tekstova pesama, i 1988. se raspali.

Zadnji nastup su imali marta 1988. na BG HC fešti u 3. mesnoj zajednici... Pored NEVER AGAIN, iz tog perioda ima još nekoliko HC sastava koji nisu ostavili nekog većeg traga, ali su ipak vredni pomena - CLINE WEILSS, LAST CHICKEN, REVENGE, U.R.D. (urban rats division), T.S.U. (treći srpski ustanak)...

D.L.H. je HC bend nastao februara/marta 1985. Mnogo su postava promenili (i danas rade u nekoj hiljaditoj postavi), i tokom svog rada uvek išli uzlaznom putanjom. Nabavite njihovih 10 studijskih stvari, preslušajte ih redom kako su nastale, i biće vam sve jasno. Zapamćeni su i po šutiranju kutija u TV emisiji "Rock odeon" januara 1987. gde su uleteli preko veze. Zadnji put bili su pred ruljom na već pomenutoj fešti 5. marta 1988. Sada vežbaju, ali još nisu izašli iz prostorije... CRIST je 1986. nastao na ruševinama ARHIVSKE ZABAVE. Definicija njihove muzike glasila je: "HC sa nešto komplikovanijim aranžmanima". Snimili su četiri dema (ukupno 14 pesama), izdali dve samostalne kasete, a njihov treći demo se juna meseca 1988. pojavio na vinilu. EP "POWERDRIVE" urađen je u 300 kopija u saradnji sa američkom firmom BCT. Mnogo ljudi je prodefilovalo kroz grupu, ali to uopšte nije uticalo na kvalitet i uvežbanost. CRIST je svirao svuda po Jugoslaviji, bio na Tv-u (u okviru zagrebačkog YURM-a), a u jesen 1988. napravio pravu pravcatu turneju po Evropi. Posle te turneje usledile su personalne promene, menjanje imena u CHRIST, i na kraju raspad...

STRESS je nastao raspadom U.R.D.-a i T.S.U. Pod tim imenom snimili su i prvi demo (septembar 1986.), da bi ga ubrzo promenili u CODEX O.D. "Brži od usisivača", svoju muziku su nam (zajedno sa D.L.H.) predstavili u "Rock odeonu", da bi mesec dana kasnije snimili i drugi demo (2 pesme). Zadnji put smo ih videli (na žalost) marta '88. u 3. mz... TUTTO COLORI, brzi, bučni i divlji, dobili su ime po jednom italijanskom porno filmu. Prve 3 stvari zabeležili su u studiju februara 1987. Čuo sam da su kasnije snimili još jedan demo, koji je navodno "izgoreo". Snimala ih je RAI za neku TV emisiju (zajedno sa N.B.G. i POUKOM). Odlikovao ih je dobar scenski nastup, česte promene ritma, anti-war, socijalni i politički angažovani tekstovi. U istoriju su otišli na već pomenutoj legendarnoj fešti (vidi kod T. AGAIN, D.L.H. i CODEX O.D.), labudovoj pesmi cele jedne generacije HC privrženika.

DISAPPEAR je još jedna grupa pod jakim uticajem finske omladine. Trajali su veoma kratko, sticajem okolnosti nisu svirali uživo, a iza njih je ostao garažni demo, 4 pesme iz prostorije Svete svinjara, decembra 1986. Dva originalna člana ponovo su krajem '89 i početkom '90 aktivirali grupu, opet snimili garage demo (7 stvari), ali sve je došlo u pitanje zbog personalnih problema... Maja 1987. još jedan HC sastav ugledao je svetlost dana. Mladani orkestar ORTHODOX CHRISTIANS na mala vrata stupili su na scenu. Jula iste godine uradili su studijski demo (4 pesme) koga se danas (po meni nepotrebno) stide. Prvi koncert održali su u Novom Sadu početkom 1988, do leta održali još tri svirke i stali. Posle toga su se zatvorili u prostoriju, izmenjali članove, skratili ime u ORTHODOX, i više ništa o njima nisam čuo... K.Z.V. nikada nisam gledao uživo, ali sam imao priliku

da dođem do garažnih i demo snimaka (3 stvari, novembar 1986). Meni lično njihova vizija HC-a uopšte ne leži previše, a ko voli nek izvoli. Razišli su se (čini mi se) sredinom 1987...
U toku 1987. i 1988. sa scene je otišla jedna čitava plejada dobrih grupa, i kako to obično biva njihova mesta su zauzele nove snage. Karakteristično za ovu četvrtu bulumentu bendova bila je (a i još uvek je) fanatična privrženost melodičnom old punk zvuku. Što se HC-a tiče, on je osvežen/uprljan/osakaćen/zaražen, ili kako već hoćete, uplivom metal uticaja. Skoro da je nestalo granice između brzog HC-a i speed/black/thrash/death metala. Tužno je konstatovati da ljude koje sam do juče gledao sa prezirom, srećem na koncertima koje i ja posećujem...
PINHEADS uopšte ne pripadaju (iako to ime nagoveštava) RAMONES smeru. Oni su svirali izvrstan melodičan old punk sa dosta ljubavnih tekstova i tema iz svakidašnjeg života. Pet stvari su uradili u studiju, a svoju muziku su predstavili i na TV ekranima. Žao mi je što ih nikada nisam video na bini... Početak POBUNE datira negde sa kraja 1988. godine. U početku je to bio navijački Oi bend, da bi vremenom, posle nekih nesuglasica promenio zvuk. Melodija, žestina i sviračko umeće karakterišu novu POBUNU (dve gitare su prednost). Dosta su svirali i pred ruljom, i u studiju. Retke su grupe koje mogu da kažu: "Mi imamo 10 studijskih stvari"...
1987. sastali su se PIROMANI. Pod tim imenom snimaju i prvi demo (jun '88), ali ga uskoro skraćuju u THE EX. Bend sa takvim imenom već postoji, tako da kumovi po treći put stupaju na scenu. EX-CESS zaista lepše zvuči. Februara 1990. usnimljen je i drugi demo (2 stvari), i postavljen termin koji karakteriše njihovu muziku PUNK CORE. EX-CESS svira na svim važnijim mestima u gradu, ali i van njega, i na taj način dokazuje svoju koncertnu moć. Čekamo jesen...BULL TERRIERS imaju odlične demo snimke u melodičnom punk maniru. Da to nije dovoljno da bi grupa bila dobra, pokazuje i činjenica da uopšte ne sviraju uživo. Kad bi izašli pred masu demantovali bi zlobnike koji tvrde da su BULL TERRIERS "samo još jedna loša PARTIBREJKERS kopija".

LOBOTOMIJA je krenula 1986., ali se za nju dugo nije čulo zbog nagomilanih problema. Razne stvari ometale su ih u radu, a najveća je svakako bila nedostatak bubnjara. Kada je i taj problem rešen stvari su konačno krenule. Juna 1989. snimljuen je garažni (6 stvari), a oktobra i studijski (2 stvari) demo. Prva polovina 1990. donela je LOBOTOMIJI širu popularnost - dosta svirki i dva nova dema (ukupno 5 pesama), i kada je sve trebalo brže da krene - ono je stalo. Rastanak s njima usledio je juna 1990. Posle personalnih nesuglasica i razlaza unutar POBUNE nastao je KLASNI PROBLEM. I po izgledu, i po muzici, načinu ponašanja i razmišljanja možemo reći da je to 100% skin/Oi bend. Januara 1990. uradili su prvi demo u studiju "Vagner" u Pančevu", da bi juna meseca na istom mestu snimili i drugi. Na svirkama ih prati ekipa UNITED FORCE navijača FCW,

koja stvara atmosferu ispred bine. Jedina zamerka koja se KLASNOM PROBLEMU može uputiti jeste neuvežbanost...
ŠAHT su mladi momci sa minimumom kose na glavi i maksimumom ideja u njima. BUZZBOMB pod tim imenom rade od 1988. (ranije su se zvali ART OF DEATH), i od tada su u studiju snimili šest pesama. Kada god sam definisao njihovu muziku, uvek se našao neko da mi nešto prigovori. Sada ću jednostavno reći da je to melodičan old punk.

BRAINSTORM je produžena ruka CRIST-a. Nastao proleća 1989., sastavljen od punk/HC veterana, od početka je mnogo obećavao. Juna je snimljen garažni, a septembra i studijski demo. Lepo upakovano, to je izašlo u obliku kasete "Only dead see the end of war". Svoj žestoki grind/HC predstavili su publici širom Jugoslavije na dve jugoslovenske mini turneje. Snimci sa koncerta će se uskoro naći na dve LP kompilacije (u Austriji i Englkeskoj). Sve u svemu = najuspešniji... Za OVERDOSE sam poodavno čuo (zvali su se KEROZIN), ali sam ih prvi put video novembra '89 na sajmu. Možda će me obasuti drvljem i kamenjem, ali moj utisak je bio da je u pitanju grind/HC. Prvi demo završen je decembra meseca '89, i na njemu je 13 pesama. Videćemo...
E.H.E. i BLOODBATH su gomila čupavih metalaca, ali nisam siguran da ono što sviraju možemo okarakterisati kao metal. Ja se o njima neću puno raspisivati, već ću vam samo preporučiti da nabavite E.H.E. demo snimke (ima ih 6), i BLOODBATH kasetu, pa prosudite sami. SUN RISE je skate core koji nikad nisam ni čuo ni video. Ne pretržu se od koncerata, a ni demo nikom ne daju (4 pesme), jer kažu da ne valja. Biće valjda nešto od njih... HERPES DISTRESS nemaju nikakve veze sa istoimenim bendom iz '83, osim što, kako sami kažu, žele da u Beogradu nastave tradiciju brzih i bučnih grupa. Imaju dve odlično snimljene stvari u studiju. Uživo sam ih samo jednom gledao i nisam baš oduševljen onim što su pokazali. Da mogu više dokazuju i njihova dva studijska dema (ukupno 10 stvari). TRACTOR DRIVER je HC ekipa za koju kažu da malo metališe. Gledao sam ih na bini, i za ono što su tamo pokazali mogu im uputiti samo pohvale. Jedina stvar koju nikako nisam mogao da svarim jeste vokal. Ne vokal kao čovek, već vokal kao vokal...

U ovom gradu trenutno postoji još veliki broj grupa koje aktivno rade. Ja ću za sada pomenuti samo njihova imena, dok se ne vidi šta će iz svega ispasti. Bendovi koji to zaslužc dobiće više prostora u nekom novom tekstu kroz koju godinu... RIKVERC, N.M.I., 3 DEBELA PRASETA, N.O.B., PROTEST, P.P. (Čujem da su nedavno promenili ime), SWELLING SWELL, ŠLJAM, SKANDAL, BG DOLLS...

Šta pametno reći na kraju? Ovaj tekst pisao sam subjektivno, dakle iz mog ličnog ugla. Pisao sam o grupama sa kojima sam se na razne načine sretao tokom godina. Svestan sam da sam propustio da kažem dosta toga, i da ni izdaleka nisam obuhvatio sve bendove koji su u Beogradu postojali. U tekstu sam izneo veliki broj podataka, tako da su se verovatno i greške potkrale. Biću zahvalan svima onima koji mi na

njih skrenu pažnju. I još nešto - ako se nekome nešto ne sviđa, ili ima nešto protiv, neka ne sere okolo, već neka uzme olovku i papir i napiše bolji i opširniji tekst. Biće mi veoma drago da to pročitam...

Šunjka S. Dejan, u Beogradu jula meseca 1990.

BRAINSTORM, 8. 2. 1990. , FLU, pre koncerta dec. 1986.

SOLUNSKI FRONT

NECROPHILIA, Pivara '83

CRIST, YURM, Zagreb, jun '88

Necrophilia, Pivara 1983

Tutto Colori, 5. mart 1988., BG HC fešta, 3. MZ

Max, EX - CESS

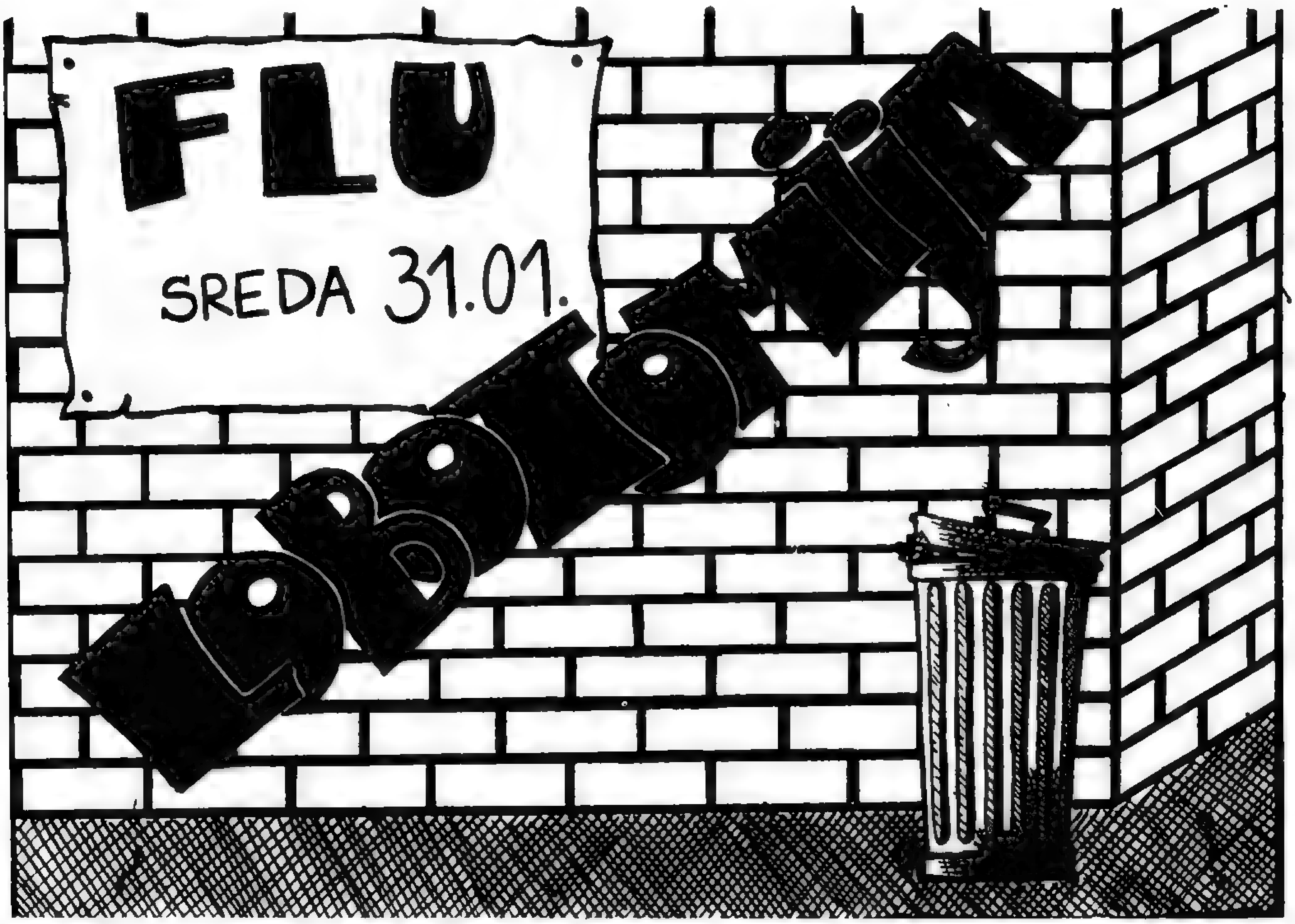
ORTHODOX CHRISTIANS,
5. mart 1988., BG HC fešta, treća MZ

DEFEKTNO EFEKTNI, mart 1981.,
snimio Predrag Popović

URBANA GERILA, mart 1981., snimio Predrag Popović

GVIDO OBRADOVIĆ prezentira

TRIBINA I IZLOŽBA YUGO SPEED/HARD — CORE FANZINA

- VIDEO PROJEKCIJE: GBH, BLACK FLAG, METALICA, CHAOS UK, CRUCIFIX + JOŠ!!!

Nedelja, 5. februar 1989. u 12 h
Studentski kulturni centar
Drugi novi klub — ULAZ BESPLATAN

Rudolf Vajs

I. LITERATURA KOJA SE BAVI PUNKOM I DRUGIM VRSTAMA SUBKULTURE KAO I DELA KOJA SADRŽE PREVODE NA SRPSKOHRVATSKI TEXTOVA PESAMA PUNK I HARDCORE GRUPA IZ SVETA

Ovaj prikaz je pokušaj pregleda knjiga, časopisa i članaka koja su objavljena u YU a koja na razne načine tretiraju pitanja u vezi Punka i donose pesme autora iz YU i inostranih stvaralaca na alternativnoj sceni. Osim neke vrste rekapitulacije ovaj pregled je pravljen i sa namerom da zainteresovanima pruži podatke o izdanjima ove vrste te da im omogući njihovo upoznavanje.

Pored podataka o naslovu, mestu izdavanja i godini napisao sam i najkraće moguće šta dotično delo sadrži, bez da bih ocenio vrednost spomenutog dela. To prepuštam ličnom sudu svakog ko je došao u dodir sa nekim od radova.

LITERATURA

1. Dick Hebdige: **Potkultura - Značenje stila**, Beograd 1980.
   Sociološka analiza Punka. Donosi svoje viđenje Punk korena kao i prikaz situacije u Briatniji 1976. god. Na kraju knjige ima vredan spisak literature na engleskom jeziku.
2. Darko Glavan: **PUNK**, Gornji Milanovac, 1980.
   Pregled tada aktuelnih Punk i New wave grupa. Analiza nastanka punk pokreta. Fotografije spomenutih grupa kao i po koji text. Između ostalog donosi prikaz rada i diskografije Ramones, Pistols, Clash, Wire, Television, Buzzcocks, X-Ray Spex...
3. **Rock poezija**, Beograd 1982.
   Od Punka jedino text grupe Clash "1977"
4. **Drugom stranom** - Almanah novog talasa u SFRJ, Grupa autora, Beograd 1983.
   Textovi o omotima ploča, koncertima, omladinskim potkulturama uz obilje fotografija. Textovi pesama Pankrta, Parafa, TV Morona ... itd. Bogat spisak ploča i kaseta New Wave i Punk sadržaja.
5. **Punk v Slovenija**, Krt, Ljubljana 1984.
   Donosi textove punk scene kao i izjave punksa.
6. **Bašta Trnja**, Beograd 1984.
   Hronološki prikaz Slobe Konjovića (novinar Studia B i autor textova u starim brojevima Džuboksa) događanja na britanskoj Punk sceni do jula 1977. Zatim donosi "Punk roman" na jedno 40 stranica. Tu je još lista Punk pesama koje su dospele na zvaničnu Britansku top listu 1977-78. i spisak deset Punk nadimaka. Knjiga sadrži fotose nekih Punk grupa te Rottena i Sida.
7. **Punk pod Slovencima**, Krt, Ljubljana 1985.
   Iscrpan prikaz događaja na slov. Punk sceni iz pera grupe autora.

8. Dragoslav Andrić - **Stereo Stihovi**, Beograd 1983.
Prevodi pesama izmedu ostalog i Punk autora. Sadrži tekstove o X-Ray Spex, Skids, Crass, Clash, SLF, Siouxie, Wire, Pankrti, Paraf, XTC.... itd...

9. **POTKULTURE** - Zbornik tekstova, br. 2, Beograd 1986.
Text "Punk u Ljubljani", Text autora Rolf Lindera "PUNK" text Džona Klarka o skinheadsima. Sociološke i kulturološke analize.

10. **Potkulture** br. 3, BG, 1987.
Textovi o životu u omladinskim komunama.

11. **Potkulture** br. 4, BG 1989.
Analiza bedževa i majica, Text o Panku u Istočnoj Evropi (Sovjetski, Poljski, Čehoslovački, Estonski pankeri). Pismo pankera iz Plzena (u Čehoslovačkoj) predsedniku Republike.

12. **Ilustrovana Rock Enciklopedija**, Zagreb 1989.
(knjiga je na engleskom jeziku)
Sadrži obilje informacija pre svega o aktualnim grupama koje su obeležile osamdesete. Nađe se i po koji alter bend u prikazu.

13. **Istorija Rocka u stripu**, 1989.
Strip francuskih autora sadrži njihovo viđenje razvoja Roka. Dve-tri stranice tretiraju i nastanak Punka. Strip je u boji.

14. Ivan Glišić - **RNR Warriors**, Šabac, 1988.
Pesma R. Vajsa otvara knjigu, sledi pripovetka D. Radanovića i text P. Petrovića te roman RNR Warriors. Na kraju knjige kolaž fotosa HC grupa. U knjizi delovi prevoda pesama iz zbirke "Stihovi Protesta" R. Vajsa.

15. Žuti ker - tragedija o ljudskoj naravi. Autor je Ivan Glišić.
Knjigu otvara desetak pesama autora sa YU alter scene. Sledi roman te citat B. Rasela "Mit o đavolu".

16. **Sjaj Tame**, Beograd 1990. Zbornik textova. Priredio Dragan Pavlov, koji je i izdavač ove knjige.

    Text o "Subkulturnom informiranju" D. Borića, Mail Art, Grupa NUP, Pesme Satana Panonskog, T. Filipovskog, Autopsia, Larynx, ... itd... Knjiga sadrži ilustracije N. Jankovića.

17. **Rock 'N' Roll II** - Grupa autora. Beograd, 1988.
Ima poglavlje o Panku. Sociološka analiza i razvoj punk pokreta obrađena perom britanskih rock kritičara i sociologa.

18. **Pankeri**. Pan Public, Beograd 1988. Grupa autora.
Sociološka analiza panka, kroz textove više autora. Analizira se sve od muzike do oblačenja i simbola koje Pank pokret koristi.

Rudolf Vajs

II. STUDIJE, ČASOPISI, NOVINE, ČLANCI O PUNKU I PUNK GRUPAMA.

S obzirom na obim građe koja sadrži gore pomenuti materijal ovo je tek pokušaj letimičnog pregleda najznačajnijih momenata i izdanja na tom polju. Za iscrpnu analizu bi bio potreban rad jednog tima ljudi koji bi listali na hiljade časopisa i novina. Ovaj pregled je moguć jer sam godinama sekao članke koji na bilo koji način tretiraju Punk. Samo na taj način je i bilo moguće da ovaj pregled i nastane jer to nije posao koji valjano može do kraja obaviti jedan čovek već i zbog tona i tona papira koje treba istražiti.

1. Interesovanje mladih, Izdavački centar SSOS, BG 1981.
   Sociološka analiza koja se bavi i pripadnicima pank pokreta.
2. **POLJA** - časopis za kulturu, umetnost i društvena pitanja. Novi Sad 1987. br. 346
   textovi o idejnim stremljenjima, porodičnom životu pripadnika pank pokreta. Članak o sudbini Pank potkulture...
3. **UJ Symposion,** časopis za kulturu i umetnost i društvena pitanja. Novi Sad br. 11/12
   Objavio u celosti roman "Bašta Trnja", donosi delove Britanskih fanzina. Fotografije Pankera sa ulica Londona.
4. **Glasnik Etnografskog Instituta** SANU br. 34, Beograd 1985.
   Analiza odevanja BG omladine u sklopu toga i odevanje BG pankera.
5. **Književna reč,** br. 228, Beograd 1984.
   Separat od 30 strana koji donosi textove, pripovetke Pere Lovšina i Gregora Tomca. Svi textovi Pankrta su objavljeni od Dolgcajta do Rdečeg Albuma. Fotografije i ilustracije.
6. **NON,** list mladih Srbije, br. 44 i br. 45 Beograd 1985.
   U broju 44 na strani 22-24 donosi prikaz knjige "Punk pod Slovencima" taj se text nastavlja u broju 45 na stranicama 26-27. Sažet prikaz sadržaja za kraćim citatima iz knjige.
7. **Rock 82** (časopis sa jedne strane strip sa druge), juni 1982. Beograd 1982.
   Tema ovog broja je posvećena Punku. Citat, logo bendova, slike, delovi intervjua.
8. **Džuboks.** Rock časopis. Izdavao ih Gornji Milanovac.
   U obzir dolaze brojevi od 1977 godine pa do 1983. Tu se mogu naći intervjui između ostalog sa Sex Pistols, Clash, SLF, Magazine, PIL, Anti Nowhere League. Textovi o Membersima, Skids, feljton o novom talasu u svetu. Obilje informacija o novim punk pločama. 1982-83. donosi i liste sa Punk i nezavisnih lista.
9. **Mladina,** list mladih Slovenije - brojevi od 1978 do 1986.
   Izuzetno donose puno textova o koncertima Punk i HC grupa. Liste nezavisnih albuma sa Radio Študenta kao i intervjue sa svima koji su gostovali u Ljubljani sa prikazom koncerta. Recimo: Discharge, Disorder, Angelic Upstairs. Uz intervjue obično objave i komplet diskografiju grupe. Ni fotos ne izostaje.

10. **Polet** - list mladih Hrvatske. Brojevi od 1979 do 1983. i brojevi tokom godine 1986 kao i 1990. Propagirali su Punk, donosili intervjue i na velikim naslovnim stranama slike pankera za Zagrebačkih ulica. Mnoštvo recenzija i intervjua. Jedan od poslednjih bisera su intervjui sa Jello Biafrom u broju 424 iz 1990 kao i 426 iz marta 1990 sa fotkom grupe Snuff.
11. **Student** - list BG studenata. Povremen prikaz fanzina i kaseta sa YU scene kao i prikaz po nekog koncerta punkera. Jedan od svetlih trenutaka je i In Memoriam za Husker Du iz aprila 1988 na strani 19. Prikaz rada kroz godine kao i komplet diskografija uz jedan preveden text, plus fotka benda.
12. **Start,** časopis iz Zagreba. Povremen prikaz stanja YU scene. Godine 1981 članak o Riječkoj Punk sceni sa velikim fotosima Parafa i Kaos-a. 1984 Punk u istočnoj Evropi, januara 1988. opširan članak o desetogodišnjici Punka sa celom stranom fotografija. Opširan intervju sa Pankrtima 1983.
13. **Reporter**, ilustrov. časopis, Beograd. Godine 1981 donosi na šest strana gomilu Textova Pank i novotalasnih grupa. Aprila 1984 donosi na strani 23 do 27. na pet strana intervju sa Pankrtima.
14. **Telex,** časopis iz Ljubljane. Leta 1984 donosi text seminarskog rada A. Potokar o Pank pokretu sa obiljem citata samih pankera sa ulice. Dosta je i fotosa pankera.
15. **MOL** (Muzički omladinski list) Zagreb 1985. br. 3/4 Na stranici br. 54-55 donosi text "Kriterijum vrednovanja YU Punka" u broju 5. iz 1985 je text o odnosu politike i muzike gde su navedene neke izjave pankera na tu temu.
16. **Ritam** - mesečni vodič kroz muziku, film, video, strip. Beograd. Intervjui i prikazi rada u brojevima u 1989 i 1990 između ostalog: Ramones, Clash, XTC, Bad Brains, Henry Rollins, Firehose Meat Puppets, feljton o novom talasu, prikaz alter izdanja na YU sceni, recenzije, koncerti.
17. **Stihovi Protesta** - zbirka prevoda inostranih Punk pesama. Novi Bečej 1988. Autor: Rudolf Vajs. Prevodi od Dead Kennedys, SLF, Pistols, Conflict, Toxic Reasons, Clash, English Dogs, War Risk, Saints, Crass, UK Subs, Indigest... itd.
18. **Pesme bunta i otpora** (spec. izdanje zina Oprem dobro) avgust 1989. br. 35 Izdavač: Vasa Radovanović, B. Potok. Prevodi R. Vajsa (L 'ODI SOC., Toxic Reasons, Dirty Scums). Pesme domaćih autora: Polska Malca, Motus, KBO!, Trula Koalicija, Kečer, T. Filipovski, Nataša Odalović, Vasa Radovanović, Leonarda Sagita...
19. **Electrodeo** - vodič kroz novu američku muziku, produkcija NON Beograd 1986. Na 32 strane donosi informacije o novim USA bendovima. Uz fotke nekih bendova tu je i njihova diskografija. Info o grupama poput Black Flag, Crucifiks, DC3, Dead Milkmen, Husker Du, The Minutemen, Meat Puppets, Violent Femmes... itd...

DEZONRIJENTISANI

Da čudno je to
Ljudi na svakom koraku
Svuda čujete njihove reči
Osećate njihov dah, njihove poglede
a ipak sami ste
Usamljenost što vas svu prožima
bezizražajnost vaših očiju
kao i besciljnost vašeg življenja
počinju vas progoniti
Uništavaju deo po deo onog
što vas čini svojima
Svuda se oseća ritam disanja
samo vi ne dišete
Nigde mesta gde stvarno postojite
Nigde ne možete biti svoji
Svoje korake više ne čujete
Svoje puteve više ne vidite
Ostavljate još uvek svoje poruke
ispisane po sivim zidovima,
u nadi da će onaj
kome su namenjene shvatiti
Rudolf Vajs

NJIHOV GRAD

Mesto nedogađanja - to je njihov grad
U njemu kruže ustajali tračevi
Tu ljudi zaboravljaju na zabavu
Vreme prenemaganja
Vreme koje kruži njihovim gradom
Naša su geta njihova stalna meta
jer mi smo dva paralelna sveta
i to im smeta jer,
to je njihov grad
Rudolf Vajs

ONI SU NEMOĆNI

Ispiranje mozga
Vrisak hiljadu ćelija odbrane
U očnim dupljama je bledunjavi odsjaj
neonskog sadizma
Ubice nemaju ruke
U tesnacu između slepog besa
i ravnodušnosti
Likuje razum nadmoćnog
Svedodžba o pobedi
Oni bi da te ospore,
ali su nemoćni - nemaju načina
Ruke im se znoje u džepovima revolta
Ti si dokaz njihovog fijaska
Nikad nisu uspeli, niti će uspeti
Ne poznaju lukavstvo
Rudolf Vajs

Novi Sad pod punk okupacijom

Teško je složiti utiske duge više od decenije što od mene očekuje naslov na početku teksta,učiniti to bez greške i na jedan objektivan način značilo bi videti sve to očima jednog hroničara, a ne direktnog učesnika. Još uvek ne mogu da se oslobodim podsećanja na dve ljudske sudbine, toliko različite a opet toliko bliske. Dok se jedan borio za život, drugi se borio protiv života, dok se jedan borio za svaki novi dan, drugi se borio da dokaže kako ne postoji novi dan, jednog je uzeo život, drugi je oduzeo život.

Pišem sve ovo zato.što smo i mi na neki način slični ovim sudbinama-zato što već godinama radimo jednu te istu stvar, a to je da dokažemo da PUNK postoji. Kome?

Sebi, a kome bi drugom. Recite mi još jednu vrstu muzike čiji su se fanovi toliko samoorganizovali i od svojih fanzina napravili nove biblije, od svojih grupa male bogove, a od svoje muzike novu ideologiju. I pored svega toga jedini punker u Yu je Kečer II, svi ostali smo samo kreature koje ne znaju šta će sa svojim jebenim životima, pa se iživljavaju ili na instrumentima, ili po papiru (kao ja na primer).

Najbolji punk bendovi kod nas su bili i ostali Pekinška Patka, Dva minuta mržnje i Vrisak Generacije, pogadjate da su svi iz Novog Sada. Naravno, bilo je i tu i ostalih bendova, dosta dobrih,, ali mogu da znače nešto samo u okviru novosadske hronike. Znam, biće ljudi iz drugih gradova, koji će pomenuti grupe koje nisu značile ništa ni u svojoj ulici, a kamoli van svog grada. Zato ja i neću da spominjem druge grupe iz NS.

Prvi fanzin u NS (bar ja tako znam) je bio "Prkosno udarnički", da bi se nedugo zatim pojavio "Punk proces" iz koga je kasnije nastao "Bolji život", te da bi se zahvaljujući njemu pojavili i ostali kao "Clockwork NS", "Madness"...

To bi vam bilo sve što bi morali da znate o NS, ostalo vas ne interesuje, ostalo su naše uspomene, i ostaju samo naše. I kao što bi majstor Karoljub rekao: "Biti u manjini, makar i sam, ne znači biti lud. Postoji istina i postoji neistina; onaj ko se drži istine, makar i nasuprot celom svetu nije lud".

U NS još stoji i poruka na jednom zidu - "Čonta je bog".

P.S. Poslednji pozdrav M.K. i T.

Aleksandar Popović -Popa, avgust 1990.

***

Ovo bi bio pregled tkz Novosadske scene za 1989 godinu. Može se reći da se stanje u neku ruku poboljšalo u NS-u. , ako se ovako nastavi onda se stvarno može očekivati da NS napokon dobije scenu, jer po meni ovo za sada su samo pokušaji da se nešto u ovom gradu promeni i stvori, jer i dalje vlada tkz. "Novosadski sindrom" flegmantičnosti i frigidnosti prema svemu.

Bendovi samo nešto tulio Oi, Oi, Oi kill and destroy, to vam je sada u NS-u najmodernije, više nego u doba opasnih Skinheadsa, kada se bogami dobro tuklo, na sreću takvih sranja više nema, možda samo u nekom mračnom kraju na periferiji grada gde iz kafana trešti Halid Muslimović etc.

Šta kažete dobar početak, ovamo nešto se poboljšalo a nešto niže sranje. E, pa tako vam je u suštini, ne znaš da li da se raduješ ili da plačeš.

Sada ćemo ozbiljnije. *VRISAK GENERACIJE* je ove godine bio najaktivniji bend u gradu, ali ne i van njega. Ujedno sada je VRISAK od IX. meseca promenio postavu i ona sada glasi: GAGA-vox + gitara, LJUBA -bas i EDI - bubnjevi. Ovi momci su i ranije svirali po mnogim bendovima npr. REVOLT, MAČ KRALJA EROSA, etc. - Ljuba, a Edi (OBOJENI PROGRAM, ARHIVSKA ZABAVA),tako sa njima nema šale ; žestoko vežbaju i pripremaju novi demo, koji će se verovatno

pojaviti početkom godine '90. VRISAK je ove godine u NS-u imao 7-8 koncerata, lepo, zar ne?
KAPETAN LESHI je u krizi, ove godine su imali jedan nastup a koliko kaže Gale uskoro će biti još jedan LAST FOREVER GIG.
FLUOREL TAČKAŠ se ponovo okupio, takodje su imali jedan koncert, ali nešto značajnije u vezi ovog benda, nema.
REVOLT, se raspao, pa se opet okupio, i sada imaju problema sa prostorijom za vežbanje, planiraju da urade novi demo i da mnogo više rade. Tu su i *Mr. JOINT* koji su ove godine počeli sa radom, održali su tri koncerta, da li uopšte nešto planiraju ne znam, jer slabo održavaju kontakte sa ljudima koji se trude da nešto promene u ovom gradu u Jugoslaviji, u stvari to je slabost kod svih NS bendova , koji misle da će im doći ljudi iz VIRGIN Rec i ponuditi ploču. Mr JOINT inače svira punk / HC i pored njega ima još par mladih HC/Crossover i šta ti ja znam već kog pravca bendova, ali nisu ništa značajnije uradili, sem stalnih promena naziva benda.

Za pohvalu su momci iz *ATHEIST RAP-a* koji su i pored najminimalnijih uslova za rad (bez prostorija, svih sprava) već pet puta nastupili i uradili dve kasete u živo , a imali svega četiri probe. Ovaj bend je projekat momaka iz FLUOREL TAČKAŠA I KAPETAN LESHIJA (Goja) + dva vokala , što se tiče njihove muzike ona varira od hardrocka, preko punka, do žestokog HC-a sa RAP vokalima.
RITAM NEREDA je novi oi/skin bend prosečnog kvaliteta, ništa se posebno ne izdvaja od ostalih oi/skin bendova u svetu, sem što oni liče ko jaje jajetu, ali i muzika im je slična.
Izdvojio bih još dva benda a to su VITOV PLES koji sviraju post-punk/psycho, Bauhaus/Cure i sl. Imaju uredan studijski demo koji je na BG radio 202 izbio na četvrto mesto demo topa.
Tu su *i BETSHEBA* koji podseća na B'52 i BLONDIE, uskoro im izlazi i kaseta za Mr Montenegro Rec.
Koncerata je ove godine bilo dosta, ali veoma malo kvalitetnih. Mesta za sviranje ima, ali uglavnom 95% je ustupljeno NS bendovima. Gostovanja bendova sa strane tj. drugih gradova jedino je omogućila LINEA . Sredinom godine imali smo priliku da prvi put u svom gradu gledamo N. U. P., KUD Idijote, Viva Rosa i Igumani (ova poslednja dva bolje da nisu dolazila). Od Jula sam ja počeo da organizujem koncerte, tako da sam 31.VII doveo KBO!, pa 3.X BRAINSTORM /ATHEIST RAP i 31.X,JAY WALKER/BRAINSTORM, pored ovih bila su još tri zanimljiva koncerta KUD IDIJOTI/VRISAK GENERACIJE 10.X, MESSERSCHMITT 16.X I VRISAK GENERACIJE 7.XI koji je za ovu godinu verovatno zatvorio vrata za bolje grupe.

Fanzina sve više i više,BOLJI ŽIVOT br. 5 izaći će vrlo brzo, o njemu neću ništa posebno da govorim. Tu je još *MADNESS*, inače fanzin koji ja radim, uskoro će taj broj tri, ljudi koji su zainteresovani za saradnju neka se jave. Zatim tu je i skin fanzin *CLOCKWORK NS*, a izašao je i prvi broj fanzina 021 CALLING koji se dosta po sadržaju razlikuje od ostalih fanzina, bave se svim vrstama nezavisnog rocka, umetnošću i sl. A u osnivanju je još jedan zanimljiv fanzin kojeg počinje da RADI GITARISTA GRUPE Revolt, fanzin se zove *ŠULJOV ZABAVNIK* i možete mu pisati i slati priloge. Po zamisli urednika fanzin takodje kao i predhodni

treba' da odudara od standardnih fanzina , baviće se i glavnom Madjarskom scenom, razmišljanja i sl. Ima jedna zanimljivost sa NS zinemakerima, a to su godine ljudi koji rade fanzine, niti jedan nije maloletnik ili mladi punoletnik, sve su to ljudi sa 23-24 i više godina, znači pravi ljudi na pravim mestima, što fali našem državnom sistemu.

Voja
(iz zina Platfuzz, 1989)

VRISAK GENERACIJE

VRISAK GENERACIJE radi od '83. i do sada sam promenio veliki broj članova. Sadašnja postava je po meni najperspektivnija do sada a čine je : Gaga (gitara, vokal), Mirko (bas) i Stavra (bubnjevi). Stavra i Mirko su bivši članovi ANATEME. Muzika koju sviramo ne podleže nikakvim novim trendovima. Mislim da sam do kraja uklopio onaj stil melodičnog OI-hardcora (kako je Djubre definisao naš stil). Neko mi je nekad postavio pitanje: naciniolizam, nacizam, itd? To je najveća glupost koja je mogla da obuzme ljudski svet. Svako se opredeljuje po svojim potrebama, osećanjima, potrebama za zabavu i slično, ali da neko ima potrebu da ugrozi život drugog čoveka, da ga provocira, maltretira, to je velika zabluda koju ja nikada neću pozitivno oceniti.Osvrnite se oko sebe i pogledajte dobro. Šta ste primetili? Osmotrite i dobro razmislite. Odgovorite sami sebi! Neki kažu da smo povučen bend što ja ne mogu da potvrdim. Mi smo bend koji voli komunikaciju i stvaranje prijateljstva u celoj zemlji. Za to smo se uvek borili i dalje ćemo se boriti. Slušamo dobru muziku.Stavra-speed, tharsh metal i heavy; Mirko-heviy i jazz rock; ja (Gaga)-punk, Oi,HC i pomalo speed. Konačno smo snimili i taj dugo očekivani demo (3 stvari) a uskoro će biti još jedan sa oko 5 potpuno novih.

(Iz zina Epitaph)

U NOVOM SADU

Izmedju 2 broja "Boljeg života" ime našeg grada ste uglavnom mogli naći na stranicama dnevne štampe rezervisanim za unutarnju politiku ili sport (ko je šampion?) no evo sada malo i sranja o novosadskoj muzičkoj, HC/PUNK/Alter/trt-mrt sceni u proteklih 6-7 meseci.

Naravno, s kim početi ako ne sa Vriskom Generacije. Momci stvarno g aze u poslednje vreme, snimili su 2 studijska dema, održali par sjajnih Live nastupa, pojavili se u nekoliko radio emisija i gomili fanzina. Postava je i dalje ista dakle: Gaga (gitara, vokal), Mirko (bas) i Stavra (bubnjevi)i na uvežbanosti bi im svako morao pozavideti. To su i dokazali na poslednjem (solo) koncertu, 30.03.89. u diskoteci "Kazina" na SPENS-u pred oko 200 ljudi. Sem pojavljivanja na nekoliko kompilacija, vrlo skoro planiraju da izdaju i kasetu sa raznim Live snimcima.

Drugi bend iz N.S. koji se može pohvaliti prvim demo snimcima je Kapetan Leshi (pa, nisu baš za pohvalu al' šta je tu je....).

Snimci su se takodje pojavili na par kompilacija, lupetali smo za razne YU zinse, svirali na fešti 11.11.88. sa Vriskom, KBO! i Fluorel Tačkaš. Planiramo da u toku godine izdamo i 7" EP ali i o tom potom. Privremeno neaktivni zbog odlaska bubnjara u Nemačku (opet on). FLUOREL TAČKAŠ (a ne Fuorescent Tačkaš, kako mnogi interpretiraju ovo, istina, čudno ime) se posle solidne svirke ništa ne čuju u poslednje vreme ali poznavajući Raduleta kao izuzetno upornog i talentovanog momka, verujem da će se ovi "Monthy Python punk-rocka" opet oglasiti. MAČ KRALJA EROSA su fino zablistali tu negde potkraj godine sa svojim II demom ali su se vrlo brzo raspali. Ipak, možda dodje do ponovnog formiranja benda jer postoje šanse da uz pomoć Buje (INDEPENCE RIP) MKE dodju do sopstvene singlice. Nadajmo se najboljem. REVOLT, bend koji takodje svira pesmu "Vuk" (istina, u malo drugačijoj verziji nego MKE, ali ipak zna se ko je autor) sviruckaju tu i tamo, nisu loši. Njihovi prijatelji, grupa Mr.JOINT su imali sopstveni koncert u disku "Osmeh", no njihove"iz pete ruke" verzije Ramones pesama nisu razlog da ih nešto spominjemo ovde.
U "Osmehu" je svirao i, sve poznatiji i van NS, PONOćNI KAUBOJ koji ima i novi studio demo.
Dosta su usporili. Sviraju po gradu bar jednom nedeljno (malo preterujem) pa za sada ne znam šta novo od njih očekivati. Primljeni su i na "Omladinu".

ANNATHEMA sve dalje od speed metala, novije pesme više se mogu smestiti u pretinac "sweet", na koncertima poput najgorih tezgaroša sviraju Judas Priest i AC/DC i ako ovako nastave teško da će i dalje imati podršku ovog što čitate. Potpisali su ugovor za LP sa "Panonija-koncertom", a izlazak se očekuje na jesen. OBOJENI PROGRAM konačno dobija pažnju koju je odavno zaslužio. Primljeni su i na YURM i na Suboticu, snimili su izvrsni novi demo, uskoro snimaju još jedan koji bi se trebao pojaviti i na LP ploči povodom festivala u "Subotici". U postavu su doveli i gitaristu i ženski vokal (Mašu Žilnik, ex-Boye) i veoma često sviraju po gradu. Treba li spominjati njihovu uvežbanost i uvek divnu atmosferu u publici? BOYE su Boye i o njima možete čitati i u "ozbiljnijoj" štampi tako da ih ovaj put preskačemo.

U Novom Sadu je odnedavno otvoreno i stalno mesto za rock koncerte, diskoteka "Linea" (Ponedeljkom i utorkom) i za sada su nam pružili par solidnih koncerata. Izgleda da organizatori nisu opterećeni komercijalnim uspehom nastupajućih bendova, pa se može nadati još nekim dobrim koncertima. Upravo pokušavamo da vidimo nešto u vezi koncerta NUP i Oslobodioca. Sa daljim organizacijama "Mini HC fešti" u našoj ljubljenoj Ekonomskoj školi teško da će išta i biti jer ove godine organizatorka, Sandra, završava sa školovanjem u istoj i bog zna ko će preuzeti dalju brigu oko, ionako retkih, koncerata tamo.

Dok mi sa odlaganjem izlaska četvrtog broja prelazimo već sve granice zdravog razuma, drugi ljudi ne sede mirno, već rade i oni svoje fanzine. Za samo nekoliko meseci pojavila su se tri fanzina: UJVIDEKI SHITKASZ (negdašnji FUCKIN' CHAOS, ko se seća, uglavnom HC/Punk/Art orijentacije), NOISE REDUCTION OFF sa svojim prvim brojevima, i Skinhead/Punk fanzin CLOCKWORK NOVI SAD koji je za samo nekih mesec i po izbacio 2 broja. Momci iz CLOCKWORK

NS fanzina izbacili su i svoju prvu kasetu, reč je o kompilaciji NS bendova u periodu od 1984 do '88 i na kojoj se nalaze: Revolt, Ritam Nereda, 2 MM, Vrisak i Leshi. Takodje, od izdavača kasete treba pomenuti i novoosnovani "Mister Montenegro Records" koji u vrlo skoroj budućnosti planiraju skoro izdavanje kasete (+možda i propratni fanzin) domaćih rock'n'roll nezavisnih bendova, kao i kasetna izdanja nekih raritetnih i piratskih ploča stranih bendova (Stooges, Big Black, Prince...). Sve to je vrlo profesionalno organizovano tako da pretpostavljam da ćete uskoro i na drugim mestima čuti za njih. I? I? I ništa... to bi otprilike bilo sve , zaključka nikakvog nema jer se i dalje sve kreće. Ko hoće da nam piše za NS "scene report" nek uzme pa prepiše ovo, ima valjda informacija kol'ko ti srce 'oće. Bok!

(i prepisali - BŽ kraj 88/poč. 89)

PULA '80-'90

Nakon raspada jednog od najvećih YU PUNK bendova svih vremena "PROBLEMA" u Puli je djelovati počelo par PUNK bendova, od kojih vrijedi spomenuti: PUŠTENI S LANCA (P.S.L.) FRKA, PLAKATI,OUR GOLA JAJA i sada slavni (KUD) IDIJOTI. Prva tri benda su se nakon par nastupa po Puli raspala. OUR GOLA JAJA I (KUD) IDIJOTI i od '82 novi bend '77 (koji je bio običan regres scene) nastavili su PUNK tradiciju održavajući dobre nastupe po Puli i izvan nje. U Puli je u to vrijeme egzistiralo oko 100-tinjak PUNKERA. Te '82 u Puli je bio vrhunac PUNK scene. Sredinom '83 pojavljuje se i prvi HARDCORE BEND-"MENTALNI NERED". Većina PUNKERA u Puli počela je napuštati pokret i prelaziti u ženidbu-udaju, svirati na terasama hotela i slušati drugu muziku (FOLK, JAZZ, DISCO PSIHODELIJA). U to vrijeme se raspadaju GOLA JAJA i '77 (za prve štete a za druge boga mi i ne), a (KUD)'IDIJOTI doživljavaju personalne promene. Prvi FANZINI se javljaju '83 godine pokrenuti od članova MENTALNOG NEREDA a zvali su se "TRIČ TRAČ" i "IZAZOV" .Iako su u nekim novim fanzinima ističe pozitivna uloga M.NEREDA samo kao prvog HARDCORE benda u Puli, mora se istaknuti i to da je bio u razini YU HC prosjeka jer u to vrijeme nije nitko imao studijski DEMO. Negativna mišljenja mogu se pročitati u "PLATFUZZU" (fanzin novijeg datuma) od strane nekadašnjeg povremenog člana pulskog HC kolektiva, '84 godine pojavljuje se još jedan HC bend u Puli i on je značio isto što i '77 za PUNK scenu. Zvao se "PROGRES". '85 javljaju se još dva HC benda: "DEZERTER" i "PASMATERS", od kojih posebno treba istaknuti PASMATERS-e koji su bili veoma perspektivan HCbend. MENTALNI NERED se raspadaju zbog odlaska članova u armiju, tako je i sa Dezerterima, dok se PROGRES raspada jer članovi benda počinju slušati modernu muziku-DISKO. Jedini HC bend koji je djelovao još do '87 su PASMATERS koji su se raspali početkom '87 jer je pjevač PATO-najmanji PUNK pozer u Puli počeo pjevati DISKO i FOLK po terasama. U medjuvremenu se pojavio FANZIN

"MEMENTO MORI"koji je uz " TRIČ TRAČ " prestao izlaziti te '87 godine.Tada nastaje iz ostataka M-NEREDA i PASMATERSA najkvalitetniji pulski HC bend - "SICK WINE FLY" (S.W.F.)koji su održali više koncerata u Puli i izvan nje. Oduševili su mnogobrojnu publiku. Bend je danas u kratkotrajnoj krizi zbog pomanjkanja bubnjara pošto prvobitni bubnjar nije u potpunosti zadovoljio potrebe benda . Ovaj bend će opet djelovati kada nadju kvalitetnog bubnjara. IDIJOTE nismo spominjali više jer se o njima ionako sve zna. U novije vrijeme ('89-'90) javljaju se mladi HC bendovi, čija imena ne navodimo jer ih navodimo skoro svaki dan.
Pulska HC PUNK scena svela se (poslednja statistika) na 20-30 "PRIPADNIKA". Jedini preostali iz prvobitne HC PUNK generacije su članovi S.W.F.
U '90 godini ponovo se osnivaju GOLA JAJA ali sa puno lošijiom postavom i još lošijom muzikom, iako je to još u zadnjim granicama PUNK ROCK-a.
Iako malobrojnija, pulska scena ima velike izglede da se izvuče iz krize u kojoj se trenutno nalazi, što dokazuje primjer (KUD) IDIJOT-a i S.W.F.-a.
E ovo Vam je sigurno najrealniji prikaz pulske HC PUNK scene jer su potpisnici neposredni očevici te scene.

Tekst sastavili: Nikola Vojnović
Vladimir Dugandžić.

KBO! i TRULA KOALICIJA

Nastali smo (KBO!) u decembru 1981. godine i tadašnja je postava bila: Pacov-glas, Rajko-bubnjevi, Vuja - gitara i Aca - ritam girara. Jedno vreme smo imali i bas, ali smo ga kasnije izgubili, kao i pevača. Od tada je Vuja uz gitaru i pevao. Prvi nastup smo imali 23.1.1982 u Domu omladine. Posle odsluženja vojske napustio nas je Rajko, pa je uleteo Boban.'86. je dakle nastala sadašnja postava-Vuja, Aca, Boban. Izdali smo 7. demo traka: "Drugovi mi moramo" (1984.) "KBO!" (1984.), "Tama" (1986.), split tape sa Incestom (1987.), "!OBK" (1988.) "LIVE IN BUDAPEST" (1988.), "Moja sloboda" (1989.) Početkom 1990. nam izlazi LP "FOREVER PUNK" za grčku nezavisnu kuću "Wipe out" (inače, materijal je snimljen još '88) a u jesen iste godine LP "POZOVI 93" za "Start today records" iz Novog Sada (tj, za Voju).

Svirali smo svuda po Yugi, sem u Crnoj Gori, Kosovu i Makedoniji, a u inostranstvu: u Madjarskoj 2 puta - '88 u Budimpešti (2 solo koncerta) i '89. kad smo imali malu turneju-Budimpešta, Bekeščaba, Segedin, onda smo u maju '89. bili u Grčkoj (Solun), a u oktobru iste godine u Austriji (Beč sa Gorilla biscuits (New York) i Emils (Studgart)). Takodje, ja (Vuja) kao gitarista, Boban-bubnjar I Drčelić

Predrag-Truli (on je iz Gornjeg Milanovca) - glas činimo postavu benda Trula Koalicija, koja je dosad izdala dve demo trake (vidi ilustr. - op.D.P.).

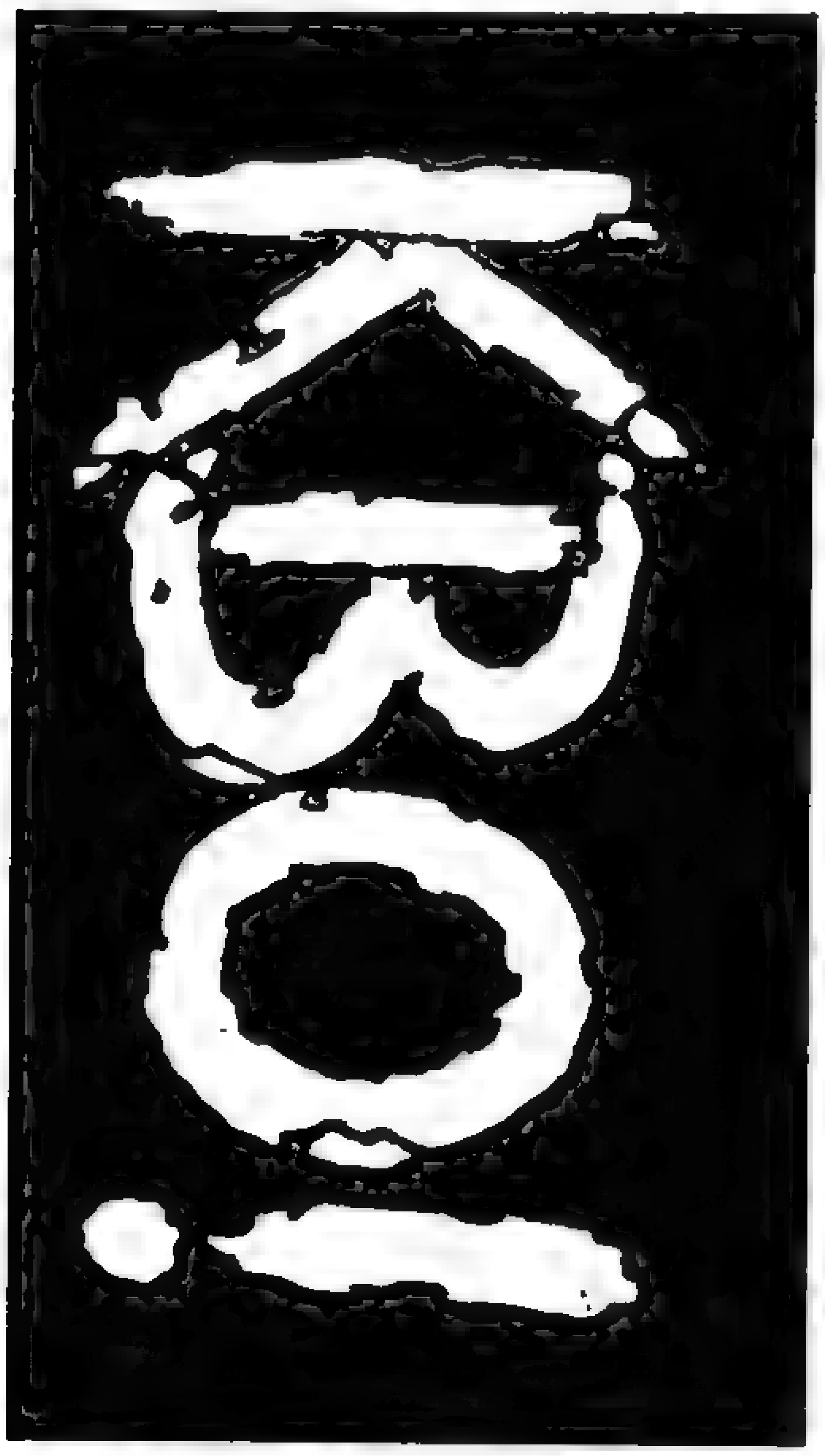
Vujić Saša-Vuja

KBO!, febr. 1988.

KBO!, dec. 1987

NOVI SAD, drugi deo

VAN KONTROLE

Generacija bez budućnosti, jun 90

Vrisak generacije, Subotički festival 1987.

PUNK SCENA U SKOPLJU

1978. Leb i sol su izdali svoju prvu ploču i napravili proboj YU razmera, što je imalo za posledicu oštru podelu izmedju njih i ostalih skopskih bendova. S jedne strane kao da nisu pripadali toj sceni, a s druge su i te kako bili prisutni svojim snažnim uticajem na r'n'r zbivanja u gradu. Od tog vremena naovamo, pojavilo se, zahvaljujući individualnim probojima svesti svojih ključnih članova, par sjajnih bendova o kojima će biti reči u ovom poglavlju, koji su polako smanjivali jaz izmedju Leb i sol i njih.

Inače, r'n'r kultur-tregeri su još od '76. organizovali soc-realistički rok festival -"Rok-fest", koji je valjda imao zadatak da drži makedonski r'n'r pod kontrolom. Ipak, time što je od samog početka bio izuzetno masovan i što je pružao mnogim mladim bendovima šansu prvog javnog nastupa, pogotovu onima iz unutrašnjosti, on je donekle opravdao svoje postojanje. Uostalom, dobar deo važnih bendova ove scene je promovisan na "Rok-fest"-u.

Iste, '78-me formiran je i prvi punk bend u Skoplju u atmosferi koja se od, recimo beogradske, razlikovala po tome što je bila još gora (sećam se Predićevog napada na "Džuboks").Vlado Hristov-Krle, student sociologije, sveže vraćen iz Londona, fasciniran pankom, priželjkuje da postane harizmatični idol nove generacije i osniva bend. Bend se zvao "Fol jazik", a prvu postavu su pored njega činili i: Pero-Kamikaza-bas, Bata-Panker-gitara, Sašo - Gzla-bubnjevi. Nakon uvežbavanja, preko nekih veza su uspeli da udju u studio RTS-a (nedostižni vrhunac karijere mnogih skopskih bendova) i realizovali prve snimke iz kojih su izdvojili stvar "Dete na dvadesetiot vek", da ih promoviše u medijima. Osim dokumentarne, ovaj snimak drugih kvaliteta nema, jer je zvučao kao osrednji laki hard-rok, a to je zasluga, pored nedovoljne izbrušenosti samog benda i producenta čiji je zadatak, u to vreme, bio da izbacuje reči koje su suviše "jake" i da se trudi da sve to "lepo" (ugladjeno) zvuči. Očekivani uspeh je, naravno, izostao, što je dovelo i do razdora Krleta i ostalih, a Krle, koji je uokolo, imidža radi, pričao da je počeo da svira pank kad mu je cigla pala na glavu, doživeo je da mu se na glavu obruši hebla, nošena snažnom bubnjarskom rukom. To je bio kraj prve postave prvog skopskog pank benda. Iza sebe su ostavili pored snimaka i nastup u beogradskom SKC-u, skopskom sajamištu, doručak pored kontejnera iz uverenja i legendarnu priču o upadu kod Marka Jankovića u studio, gde je Krle u furioznom pank maniru, gaseći cigaretu o tapison, iz kasetofona izvadio kasetu Pekinške Patke i bacio je Čonti (koji je bio prisutan) pod noge, a sve to propatio dranjem na "Ponte-rosso" italijanskom.

Po sledu dogadjaja, sledeće '79. Krle startuje s novom postavom Fol Jazika, sa mladjim ljudima, kojima je pank bio generacijski bliži.

U toj postavi su svirali: Vlado Petrovski-Karter-gitara, Špend Ibrahim-Šmit-bubnjevi, Sem Ibrahim-bas, ubrzo zamenjen Brankom-Pumom. Novi materijal, koji je tada urađen, nisu mogli da prošvercuju u studio RTS-a, pa su ga snimili na opremi Vlatka Stefanovskog, a snimao ih je tonac "Leb i sol"-a Braco. Vlatko ih je preporučio Svenu Semenčiću, rok kritičar iz Zagreba, a on Škrnjugu-Škrgi (manager Filma). Škrnjugu se sve to dopalo, hteo je i da objavi materijal, ali pod uslovom da članovi sastava snose troškove snimanja, ali se sa

time Krle nije složio.
Jednom prilikom je niže potpisani prisustvovao probi ovog sastava pred njihov nastup u klubu jedne skopske gimnazije. Kad su odsvirali ceo repertoar Krle je primetio da im nedostaje još oko 10 min. programa i rekao: "OK, deset minuta ćemo svirati avangardu!" Sutradan sam prisustvovao jednom od najhrabrijih i najšokantnijih nastupa u ono vreme, pred nekoliko desetina napaljenih pankera, a naočigled zapanjenih slučajnih posetilaca kluba. To je otprilike zvučalo kao - "Sid Baret svira pank..." Ali posle neuspelih pregovaranja oko izdavanja ploče, Krletu je svega bilo dosta, bio je mart 1980., te godine je stavio tačku na svoju r'n'r karijeru i više se nikada nije pojavio na sceni. Bio je to kraj "Fol Jazika". Nešto najsažetije što se može reći o njihovom značaju je da su u ono vreme bili stub odbrane alternativnog r'n'r u gradu.
U ulozi doslednog nastavljača Krletovog dela pojavio se već spomenuti Karter koji je sa Šmitom i novopridošlim Goranom Trajkovskim napravio bend "Saraceni". Njihovo delovanje se proteže tokom '81, '82. do Karterovog odlaska u JNA '83-će. Najznačajniji nastup bio im je koncert na krovu "Doma građevinara", koji ih je prikazao kao kulturno profiliran pank bend sa potrebnom jačinom kulturnog naboja i osvrtom na sumornu skopsku svakodnevnicu, najjače izraženu u pesmi "Faking Skopje".
U proleće '82. rok novinar u ostavci Risto Vrtev je svoje pesme udružio sa ljudima iz anonimnog sastava "Mizar" (Čapovski Gorazd - gitara, Džambazovski Panta - bubnjevi, Ilija Stojanovski - bas), koji je ubrzo, na jesen imao promociju kao predgrupa Električnom Orgazmu u skopskom domu omladine "25. maj". Početni period Mizara bio je obeležen rokerskom žestinom, zatim je Mizar polako usporavao svirku da bi došao do mistično-religiozne psihodelije prožete DOORS-ovskim artizmom. Nakon nastupa na YURM-u i u beogradskom "Domu omladine", Mizar se '83 raspao. Karter se nešto kasnije vraća iz vojske i pokušava da obnovi Saracene ali mu se plan izjalovio jer su u međuvremenu Goran i Šmit doneli odluku o osnivanju svog sastava kome se pridružuju Klime, Goranov stari prijatelj is Struge, kao gitarista, i Sem, Šmitov brat (ritam sekcija druge postave "Fol jazika"). S radom počinju '84. pod imenom "Padot na Vizantija". Ova grupa je u svom kratkom postojanju izvršila snažan uticaj na skopsku scenu. Klime zatim odlazi u Ameriku, trbuhom za kruhom, a na njegovo mesto dolazi Dabić Zoran-Daba. Padot na Vizantija je po stilu bio blizak Mizaru, s tim što je "Padot..." bio pankoidniji i vezan za pravoslavnu ikonografiju, pod blagim uticajem Bauhausa. Gorazd, koji je '85. obnnovio Mizar, sublimirao je iskustva ova dva benda i pokazaoda je ova struja skopske scene bila najproduktivnija.
Ni Karter nije gubio vreme. Drugovanje sa Borisom Georgijevskim-Butom urodilo je plodom, a plod saradnje je postava kojoj se pridružio Dejan Škartov-Deko tako što se jednog dana hrabro pojavio na probi ove dvojice s pitanjem da ga prime u bend. Tako su kompletirani izvrsni "Badmingtons", koji najviše zahvaljujući neozbiljnosti i neodgovornosti svojih članova (Kartera, pre svega) nisu uradili ni pola onoga što su mogli.Nekonvencionalna postava (sintisajzer, gitara i bubanj), nadahnuta orguljaška svirka koja je počivala na udaračkom ritmu i praštećoj Karterovoj gitari činila je ovaj bend jednom od najupečatljivijih pojava na ne tako bogatoj ovdašnjoj sceni. Badmingtons su vremenom (de)evoluirali u "Aleksandar

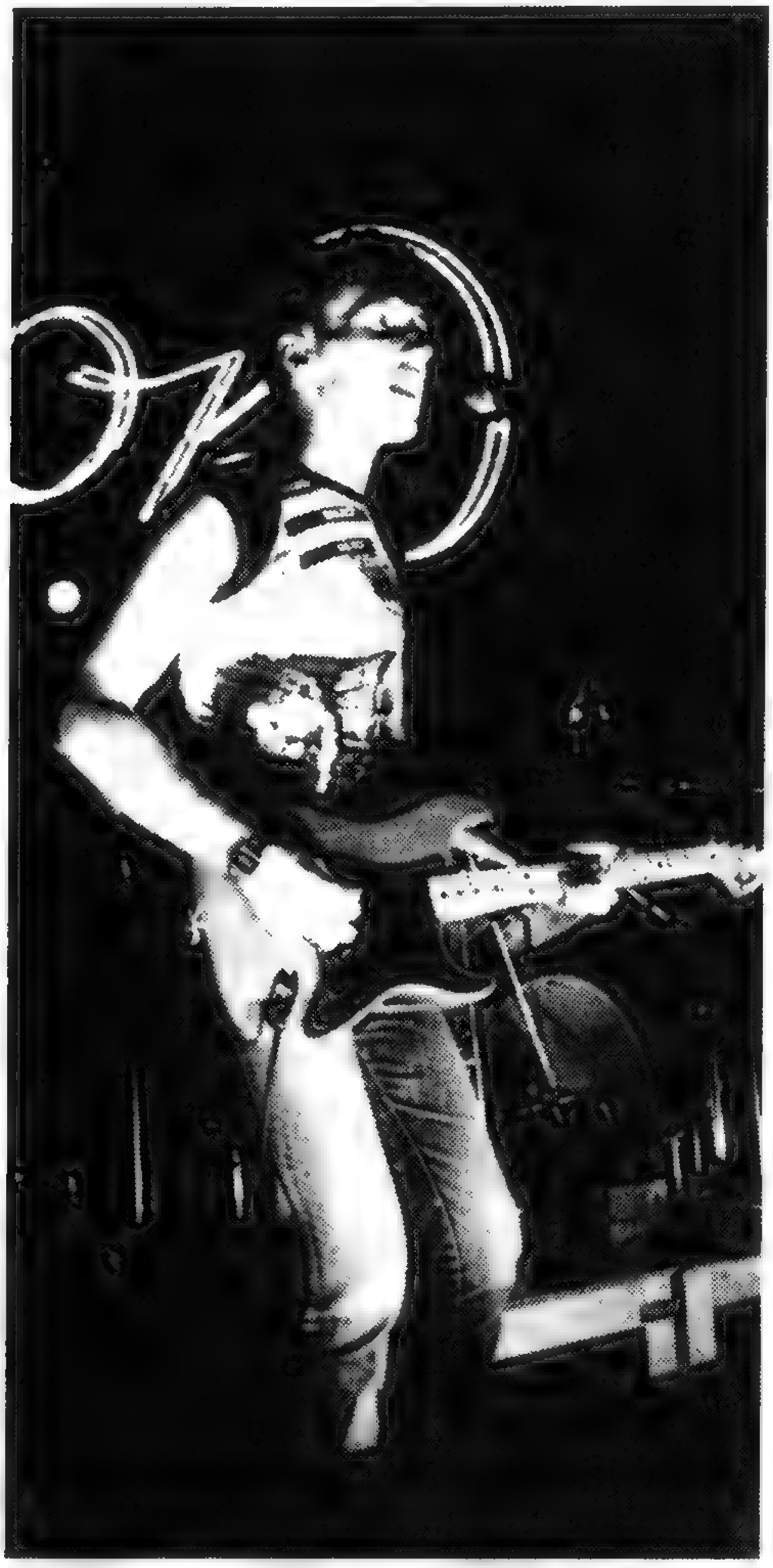
Makedonski" - sastav pop-rock usmerenja, mada Karter i danas čeka svoju pravu šansu... U današnje vreme jedini bend kod koga se oseća pank tradicija (što ga ne čini previše "vrućim" u gradu) je "Poslednja ekspedicija" (Last expedition).

Tu bi negde mogla da se završi pomalo tužna priča o panku, njegovim posledicama, skopskoj sceni, a otužnosti svega najviše je doprinela ovdašnja policijska država koja je uspela da gušenjem alternativne kulture (iz higijenskih razloga) stvori u mladim Makedoncima lagani osećaj geta, stopirajući sve što se, uz bar nekakvu podršku medija, pred očima javnosti moglo razviti u nešto mnogo bogatije što bi ostavilo traga i na celokupnoj jugoslovenskoj sceni.

VRTEV RISTO

Prvi "Mizar"

Badmingtons

Saraceni

RIJEKA PUNK ROCK

Razgovor: GRČ, rock grupa

»Zar ima mjesta bolesti i muka
Gdje trpi, pati, strada čovjek živ
Zar ima mjesta gdje udara ruka
I živiš s onim koji ti je kriv
KRV JE MOJE SVJETLO I MOJA TAMA«
I. G. KOVAČIĆ

U Omladinskom klubu »Ivo Lola Ribar«, [illegible] jedan koncert je održala riječka gru[illegible] »GRČ«. Sastav koji se javio 1982. godi[illegible] niz koncerata po **Sloveniji i Hrvat**sko[illegible] nekoliko demo snimaka najpoznatiji [illegible] su zabilježeni na kazeti ljubljanskog [illegible]. Prostor kazete **GRČ** je podijelio s **MRTVIM KANALOM** u nakladi od tristo primjeraka [illegible] nekog vremena prekidaju rad zbog odlaska [illegible] JNA [illegible] inozemstvo. Pauza od dvije i pol godine [illegible] nuta je ovim koncertom. To je ujedno bila [illegible] promocija nove samostalne kazete za **SKUC**, koja izlazi za dvadesetak dana. Malo je tko [illegible] da **GRČ** može privući toliko publike koliko [illegible] te večeri na koncertu. U impresivnom [illegible] satnom koncertu, nažalost popraćenom tehnič[illegible] nevoljama (u sredini koncerta otkazuje jedan [illegible] razglasnog stupa), **GRČ** se definitivno ustalio [illegible] jedna od najboljih riječkih grupa svih vremena. [illegible] ta silna zajednica od četiri čovjeka [illegible] dugogodišnjim druženjem potpuno stopljena u jed[illegible] njihovo djelovanje predstavlja najjaču oštricu [illegible] riječkog rocka za proboje (ne)mogućnosti izražava[illegible] najdubljih ljudskih osjećaja, inspiriranih životom [illegible] gradu, tvornici, školi, domu i državi. Koncert je [illegible] posijao uzbuđenje i začudnost kakva dugo nije viđena, a **Rijeka** napokon ima pravim bend s one strane rock n'rolla. Bolje nije ni zaslužila. Odakle je došao **GRČ**, reći će on sam:

– GRČ dolazi iz prostora u kojem djeluje u svojem pravom smislu riječi, osmišljeni svojim osobitim izrazom kao produktom prostora. Izražavamo svoje prirodne osjećaje u kojima dajemo potpunu identifikaciju svog bića. Djelujemo na mnogo načina dostupnih ili nedostupnih široj okolini. Shvećanje tematike izričaja njegove koncepcije u potpunosti potvrđuje svoj nastup i identitet. Ne osjeća se klasificiran, ni ogoraničen u bilo kojem pogledu stvaralaštva. Izlazi iz dubine vlastitog bića. Govorimo iz prošlosti, nadovezujemo se na sadašnjost i ostavljamo neodređenu budućnost. Svaka slika prikazuje mogućnost sjedinjavanja ili diferencijacija sa mogućim stvarima i okolinom. Nastup ispoljava unutarnje nervoze i smetnje koje su uvjetovane na samoj liniji između stvarnosti i vlastite ličnosti. Statičnost sa križanjem frenetične svirke stvara prizor odvajanja od uobičajene komunikacije sa ostalim konzumentima. Izričaj ličnog ega je uvjetovan osjećajem slabosti razumjevanja

O dvije udarne teme **GRČ** kaže

»Svaka sloboda se krvavo stječe i svako brani svoju slobodu sobom samim. Ja i sloboda ista smo generacija, ja i sloboda isti smo (Stih). »Krv u potok slijeva, kamenje ga prelama, prokleto tvrda zemlja slapom žita tvori« (stih).

Zašto tama, zašto mrak, kazat će GRČ:

»Noć je crnja od crnog, u gori baklje gore, kao usred snijega mrtve ptice, stupamo kroz ponoć cijele zemlje. Mi smo meso koje pomrčina jede«. (Stih)

Kako će **GRČ** dalje. . .?

»Tama pada, opet je tu, iz nje se razvija svjetlost koja opet tamni i tako u nedogled. Prirodni proces koji je uvijek prisutan i raznovrstan. Borimo se sa svjetlošću da bi je konačno pobijedili u mraku . . .«

GORAN UŠLJEBRKA

G
R
Č

Paraf, SKC Beograd 1985.

PUNK U SUBOTICI

Sredinom 1979. godine Subotica je bila svedok prvog pank koncerta kada se na lokalnoj gitarijadi pojavila grupa raščupanih momaka okupljenih pod imenom NADE IZ INKUBATORA. Bajonet na gitari i dve žestoko odsvirane pesme (uz legendarni refren "bež'te kurve, racija/stiže panduracija") propraćene bacanjem ziherica u publiku i insceniranim donošenjem buketa cveća pevaču, bili su inicijalna kapisla koja je Suboticu pokušala uključiti u tadašnju jugoslovensku pank scenu.

KRALJ ALKOHOLA; "BIO SAM JEDAN OD NJIH"

Bikovo, osamnaest kilometara udaljeno mesto od Subotice, poznato po ekscesima i devijantnom ponašanju stanovništva, bilo je odlična podloga sredinom 1978. za nastanak prve pank grupe u ovom delu Vojvodine. Nade iz inkubatora su počeli kao pravi klupski bend svirajući u bikovačkom Domu omladine (uglavnom tudji materijal) preko vikenda, da bi se pri svojim dolascima u Suboticu/školu upoznali sa momcima koji su se takodje zanimali za, tada nejasan pojam reči, pank. Izlascima u inostranstvo i putem gastarbajterskih sinova, nabavljaju se prve ploče i "sluša punk"...
Omladinski festival 1979. (Pekinška patka, Prljavo kazalište), 1980. (Šarlo akrobata, Električni orgazam, Film, Idoli, Haustor) i 1981. (Buldogi, Termiti, Lačni Franz) odigrali su značajnu ulogu pri formiranju subotičke pank scene. Ikonografija londonskih ulica i klubova sa kraja sedamdesetih pokušava se preneti i na subotičke ulice. Prisutne su tuče na koncertima i prekidi istih, utapanja u alkoholu, snifanje lepka, sukobi sa milicijom i ostali ekscesi. Sve je to, u neku ruku, bio odušak neiživljene omladine prepune kompleksa, frustracija i gneva koja je svoj identitet tražila kroz pank. Cela ta atmosfera, uz koncerte Nada iz inkubatora (koji su za Suboticu imali podjednaki značaj kao Paraf za Rijeku ili Pankrti za Ljubljanu) i otvaranje disko kluba Centar III (gde su se redovno mogle slušati ploče bendova npr. UK Subs, Members, Sex Pistols, Skids, Discharge ili Dead Kennedys), uslovila je pojavu još nekoliko pank grupa. Prvi značajniji zajednički koncert bio je 17.IV 1981. u MZ Bajnat. U tom periodu deluju grupe Crkveno dvorište, Proces, Pečeni karasi i The Wixe. Stalne personalne izmene, nedovoljna ozbiljnost, nedostatak opreme i prostorija za vežbanje sveli su scenu ponovo na samo jedno ime. 28.I 1982. Nade iz inkubatora održavaju povodom odlaska u vojsku oproštajni koncert. Tuča članova grupe sa publikom bifa je tačka za taj prvi period.

Jutarnja smena u hordama se kreće
Plavi kaputi ulaze u hale
Čistači ulice gledaju u nebo
Svoju sreću pripisuju Bogu
a za nas...
Oglasne table opet su prazne
Nema posla, pića ni hrane
Pijana deca vršljaju po gradu
ogradjen prostor za šetnju po krugu
Ograničen govor, oduzeta prava
Organi reda nabacuju fraze
Za šablonske ljude zakonita slava
Dan k'o i drugi, život teče dalje
A za nas...
("Proleteri" - Nade iz inkubatora)

SMIRITE SE ČOVEČE, UDARIĆU VAS KOPITOM

Sledi duga godina razularenog divljanja po gradu, izmišljanja raznih pakosti kojima bi se razbila malogradjanska atmosfera provincijskog grada obavijenog u crveno. Jedino mesto u gradu gde bi se moglo "slobodno disati" bila je diskoteka Centar III, no - i tu počinju učestali upadi milicije i racije. U Subotici postaje tesno. Počinju upoznavanje sa ljudima iz drugih gradova,odlasci, pozivi u goste... Razmenjuju se adrese, počinju stizati nove ploče, kasete, prvi fanzini... Sve počinje dobijati pozitivniji smisao.

Ali...

Uspešno stvorena psihoza sudjenjem tzv. "Četvrtom rajhu" u Ljubljani, uspešno se prenosi početkom 1983. i u Suboticu. Počinju učestalija maltretiranja pankera, skidanje bedževa, izbacivanja iz škole, kontrole pisama, privodjenja na informativne razgovore, pretresi stana... Afera sa "naci pankom" je kulminacija, mnogi bivaju pritvoreni, izbačeni iz škole, bivaju prestrašeni i povlače se. "Čistka" uspeva zaplašiti mnoge ali podjednako uspeva i zainteresovati novu generaciju za "nešto zabranjeno"

Pod pritiskom i u nezdravoj atmosferi, muzički pank scena nakon godinu i po dana ponovo oživljava. 1.IX 1983. u bašti Doma JNA nastupaju Proces i Marselyeza (potonje grupe su tokom 1982. uspele sakupiti postave i početi sa koliko toliko redovnim probama). Pred tridesetak pankera i nekih četiri stotine ozbiljnih ljudi, oficira i vojnika (priliku za nastup su grupe dobile u okviru redovnog programa koji se održavao u Domu JNA) Proces sviraju četiri pesme izmedju kojih se nalazio pregršt psovki i vredjanja sa publikom. Koncert se, normalno, prekida. Nakon nešto više od mesec dana održava se u MZ Bajnat zajednički koncert grupa Bell, Javno skladište, Marselyeza, Nade iz inkubatora i Exitus Letalis. Javno skladište se nakon ovog koncerta deli na grupe Slepi snovi i Debili u prolazu, koje zajedno sa Nadama iz inkubatora i Marselyezom sviraju na velikoj manifestaciji Gat In the Night.

Tih nekoliko koncerata predstavljaju početak najaktivnijeg perioda (1984-88.) subotičke scene...

U meni teče vaša krv, u meni živi vaša svest
Vi ste mozak - ja sam telo, jebena mašina
Nemojte misliti da se slažem
Sa vašim planom za moje sutra
Da budem samo kopija vas
("Nemojte misliti da se slažem" -Proces)

METAK ZA MOJE BIVŠE DRAGE

Pojavljuje se prvi fanzin " "Zašto baš mi" (prvi broj u celosti posvećen subotičkoj sceni), koncerti su učestali, nabavljaju se prve hard core ploče i kasete, osniva se prvi hard core bend.- Giuseppe Carabino (koji pored Nada iz inkubatora, Procesa, Debila u prolazu i Marselyeze čine jezgro subotičke pank scene). Odlazi se na

gitarijadu u Zmajevo (3.II 1984.) gde Debili u prolazu gadjaju žiri ping-pong lopticama i pokušavaju svirati ne uključivši se u pojačala. Koncert u diskoteci Centar III predstavlja ujedno i kraj rada pomenute diskoteke. Sledi nastup Procesa na fešti "Srečanje najboljših" u Ljubljani i gitarijada u Apatinu gde od Subotičana važnih za ovaj tekst nastupaju Proces (nastup prekinut, pevač pretučen), Nade iz inkubatora (nastup održan do kraja, pevač pretučen) i Debili u prolazu (nastup prekinut, niko pretučen).

Počinje se svirati brža i agresivnija muzika pod uticajem HC, probe se održavaju kod pevača Procesa u kući tako da taj prostor koriste i ostali (mladji) bendovi. Nastaje letnja pauza.

Omasovljava se broj poklonika /sledbenika/ pristalica punk HC-a nakon "čistke" izazvane "naci-pank" aferom. Grad je ponovo pun lanaca, irokeza, iscepanih, prljavih... "Rulja" se okuplja u centru grada na mestu popularno nazvanim "Majmun plac". Sve je to već vidjeno na tamo nekom Kings Roadu: enormne količine pića i lepka, zadirkivanje i frapiranje nedužnih prolaznika, tuče, zabave... 11.VIII 1984. koncert na legendarnom Bikovu; nastupaju Nade iz inkubatora, Proces i Debili u prolazu (nastup prekinut, inače grupa koja je imala neslavnu reputaciju da nije održala ni jedan koncert do kraja pošto se ljudima i organizatorima nije dopala koncepcija Toy Dolls-ovske punk zajebancije i osnovnih okid rok postulata koji su tek kasnije bili favorizovani probojom sarajevskog new-primitivsa). Nakon toga začinje se triptih party koncerata koji će se održati u narednih godinu dana u privatnoj kući (vlasnik: pevač Procesa). Prvi se zbio 18.VIII 1984. gde nastupaju Proces , Nade iz inkubatora, Debili u prolazu i po prvi put Pokisle vrane, inače bend oformljen na samom party-u. Party će se pamtiti po veoma skučenom prostoru, lošem ozvučenju i kao prvi pokušaj da se organizuje kućna svirka. Uskoro, održava se koncert u Domu kulture (5.IX) gde nastupaju Nade iz inkubatora (standardni), Proces (sve bolji i bolji) i Debili u prolazu (raštimani, zabavni i po običaju prekinuti). Dva dana kasnije sledi gitarijada subotičkih bendova gde pored standardne trojke sviraju još Anti-normal (ex Pokisle vrane) i LTD. S ovog koncerta ostaju veoma dobri za to vreme audio zapisi (za Nade iz inkubatora čak reprezentativni) i upoznavanje publike sa manijakalnim nastupom Procesovog pevača, što je kasnije rezultiralo pozivom na lokalnu radio stanicu, davanjem intervjua i puštanjem snimaka.

Sledi kratko zatišje što se tiče koncerata, izlazi drugi broj "Zašto baš mi" fanzina, rulja se tetura po gradu, počinje hladnije vreme i nalaze se nova mesta za izlaske i sakupljanja (pored nekoliko krčmi, tu su sada i novootvorena picerija i diskoteka Kolo). Bendovi u medjuvremenu obilaze grad u potrazi za mestom za svirku. Po mesnim zajednicama se nudi raznim referentima da sav prihod od koncerta ide za "Titov fond". Ideološki pritešnjeni lojalni gradjani Sistema tu i tamo dozvoljavaju koncerte (koji obično bivaju besplatni). 9.XI se održava drugi party koncert gde sviraju po prvi put Halucination (takodje i poslednji put, previše energije i veoma malo znanja) i Mrtva straža (sa istom konstatacijom uz razliku da su publiku uspeli

ubediti da to oni ozbiljnije rade). Pored ova dva benda debituju i Crveni valovi i Beast LTD. Crveni valovi pokušavaju da izvedu neku svoju verziju garažnog r'n'r'-a. Dok BEAST LTD uz klasičnu r'n'r postavu i klavijature uspevaju da zazvuče sasvim različito od prethodnih bendova. Spoj psihodeličnih zvuka, perverznih tekstova i veoma karakterističnog vokala(spoj: Lydon-Paja Patak) Osvežio je to veče.

Nakon njih nastupaju Giuseppe Carabino (u izmenjenoj postavi sa Proces gitaristom na basu) i praše svoj repertoar od trinaest kratkih, žestokih pesama. Zvezde te večeri su Proces sa dosta novog materijala... ukupno šesnaest pesama i nakon toga zabava se nastavlja.

7.XII održan je koncert pod nazivom "Sounds of the city" u MZ Bajnat. Hladna sala, veoma loše ozvučenje i katastrofalna posećenost nisu uspeli da ometu bendove i publiku. Skupa se svi greju Wodkom i dobro zabavljaju. Koncert otvaraju Giuseppe Carabino u tročlanoj postavi (vokal, gitara i bubnjevi) da bi nastavili Proces (čijeg bubnjara tada u bolnici zamenjuju bubnjari G. Carabina i Mrtve straže)...Pevač do pola gol valja se po bini, skače , pokušava izazvati incident sa lokalnim silosima, udara gitaristu koji mu to kompezuje udarcima nogom... nakon njih pokušavaju da sviraju Crveni valovi. Beast LTD sa totalno pijanim pevačem (sve je to wodka'n'roll) sviraju himnu "Let's Drink"i pokazuju da su jedini bend koji vodi računa o scenskom izgledu (crni sakoi i bele košulje koji su u ovom slučaju upotpunili groteksni izgled benda).Koncert završavaju tj. bivaju prekinuti Debili u prolazu i sve se završava izlaskom iz sale uz pratnju mrkih pogleda prisutnih milicionara. 23.XII 1984. održava se tradicionalna manifestacija Gat In The Night u sklopu koje se održava i koncert svih subotičkih bendova. Tu nastupaju Beast LTD (Wodka'n'roll), Giuseppe Carabino (veoma žestoko i brutalno uz hendikep da je fuzz umro na samom početku), Proces (skraćen nastup na dve pesme), Debili u prolazu (dobro raspoloženi ali po običaju prekinuti) i na kraju Nade iz inkubatora koji tom prilikom, prilično etilisani, prave dobar šou; nakon učestalog zabadanja skakavca u pod bine, razbijanja neonki (koje kružno osvetljavaju binu) i odbijanja da se napusti bina, pevač biva sa stejdža priveden pravo u milicijsku stanicu na "informatni razgovor". Sve je to već negde vidjeno, zar ne?

Kraj je decembra meseca, svi su užurbani, vrše se pripreme za najludju noć i ona i prolazi krvavim pirom i velikim pijanstvom. Nova sretna 1985. se dočekivala kod momka koji je uobičavao praviti party koncerte. Nakon novogodišnjeg pijanstva i mamurluka izlazi treći broj "Zašto baš mi" fanzina. 8.II 1985. gitarijada u Zmajevu. Proces se prijavljuju pod tri imena i bivaju primljeni pod sva tri što im ne pomaže da im ne biva prekinut koncert. Sviraju i Nade iz inkubatora, daleko prisebniji i mirniji u odnosu na prethodni nastup. Sve se završava ručnom obradom pevača Procesa u mračnom ćošku, šamarima zbog kradje u lokalnoj samoposluzi i povratkom kući. Proces (a ujedno i Giuseppe Carabino i svi ostali koji su upadali na probe) dobijaju prostoriju za probe u Domu kulture. U to vreme počinju sa probama mlade snage okupljene pod imenom Kadar, čiji će gitarista narednih godina nastaviti karijeru zagorčavanja života publici, organizatorima i svima

ostalima koji su bili dovoljno naivni da saradjuju sa njim. Kadar, prvi subotižki thrash bend, sa devizom "ko će brže, zafuziranije i odvratnije" je to praktikovao svakog vikenda, pravio snimke (svaki put sa novim pesmama - preteča Seven Minutes Of Nausea), održao jedan koncert i raspao se.

20.04.1985. nakon dvomesečne pauze održava se koncert u "Žutoj kući"na kome nastupaju Cenzura, spoj grupa Mrtva straža i Halucination, drže solidan koncert, uvežbana kompaktna svirka, veoma žestok punk-jedina zamerka statičnost.Nakon njih nastupaju Proces. Tokom zadnjih dva meseca zauzeti svakodnevnim probama i snimanjem garažnog demo snimka koji će kasnije, putem stanovitog čoveka iz Zagreba, biti poslan u Norvešku u X Port Plater records što će usloviti izdavanjem split EP-a sa Stengte Drer, Proces održavaju dobar nastup, sa malo više mikrofonije (Rattus i cela Finska scena je dominirala kazetofonima subotičkih pankera),ovog puta sa još jednom gitarom koju je svirao basista, dok na njegovom mestu je bio novi (bivši gitarista G.Carabina, to je u stvari bila smišljena permutacija, tako da ne bude povredjen i uvredjen, jer je nakon toga stari basista Procesa prešao na gitaru u G.Carabino). Odprašili su trinaest pesama, usput je bilo pokušaja da se skrati nastup, od kojih su neke bile premjerno izvedene. Nade iz Ink. izlaze na binu i tada je pao prvi oficijelni SLAM DANCING.Nakon toga milicija rastura koncert. Deset dana kasnije, tačnije 30.4.1985 održava se još jedan koncert. Ovaj put mesto dogadjaja je Palić (obližnje mestašce ili predgradje udaljeno 8 km od SU) - "Letnja Pozornica". Prvi nastupaju Cenzura, veoma čvrsta svirka s obzirom da im je to drugi nastup, Jimmykina Baba su sledeći, inače bend koji nema veze s punkom ili nekom muzičkom podgrupom tog usmerenja-nastavlja se neslavna praxa održavanja zajedničkih koncerata sa grupama koje imaju opremu ali ne i publiku.Inače verujem da su i ostali YU punk bendovi doživljavali slične traume zajedničkog nastupa zbog hroničnog nedostatka opreme i nemogućnosti da se održi samostalni koncert (da li zbog gore pomenutog, organizatora , milicije...).Zaboravimo ih . Sledeći su Beast LTD . Opet sa novim čovekom za bubnjevima (u originalnoj postavi nije ni bilo bubnjara, uvek su nekog uzimali za ispomoć) održavaju solidan nastup nakon koga ulaze u istoriju. Zadnji nastup ambicioznih, pretencioznih (barem jedan deo grupe) Beast LTD, nakon toga su realizovali studijske snimke, pred pevačev odlazak u JNA, i ostavili slušljiv i opipljiv dokaz o svom postojanju i delovanju (zalog unucima). Proces počinju svoj nastup pevačevim uriniranjem po bini i kasnije valjanjem po istoj. Praše svoj materijal uz divljanje pevača, prepunjenog raznim alkoholnim medikamentima, što će kao rezultat dovesti do prekida kompletnog koncerta što je veoma razljutilo momke iz Nada I.I. koji su trebali nastupati nakon Procesa.....
Proleće je polako stiglo i raskravilo, severnim vetrovima zaledjenu Suboticu. Od prošlogodišnjih čarki starih i mladjih punkera ostala je zajednička opijenost prolećem i litrama pelina gorkog. Ljudi su se izvukli iz smrdljivih kafana i opet je aktuela "Majmun plac", takodje ponovo u modu ulazi po malo zaboravljeno mesto "breg" koji se nalazi u blizini centra grada (pokušajte shvatiti ljude iz ravnice-najmanje uzvišenje, pa makar bili i na stolici, smatrate planinom tako ovo "breg" je veoma relativno, to je ustvari ruševina zgrade prekrivena zemljom i peskom) i veoma je pogodno za sve moguće oblike druženja (ostavljam mašti čitaoca) zbog svoje diskretnosti.U opštoj prolećnoj euforiji izlazi i četvrti broj fanzina ZBM

(intervjui sa Odpadkima civilizacije, report o holandskoj sceni, Tožibabama...) Tako da sada zaljubljeni pankeri sa svojim izabranicama prelistavaju stranice fanzina i isčuđavaju se crtežima i fotografijama. Da ne bi sve bilo idilično i lepo, na nesreću domara, održava se još jedan koncert u "Žutoj kući" 25. 5. 1985. Titova omladina se odlično zabavljala izvodeći razne čudesne plesove i skokove na glavu uz muziku Procesa i Nada iz Inkubatora (trebali su svirati i Cenzura - zašto nisu - ne znam). Pet dana kasnije, 1. 06. 1985, održava se zadnji party koncert kod pevača Procesa, nakon koncerta je srušena kuća (da bi za godinu-dve niknula nova). Pored Subotičana trebali su da gostuju Državna Granica (B. Topola) i KZV (Beograd). Koncert su otvorili Transparent, bend koji je možda postojao mesec dana, koji su uspeli naći bubnjara na samom koncertu. Iskreno rečeno, ličilo je na sve a i na ništa. Muzika prilično sporog tempa uz usputno stajanje bubnjara (da bi pripalio cigaretu) i tako nekih pola sata. Nakon toga nastupaju Kadar. Gitaristu su uspeli uneti u kuću i dati mu gitaru, inače spavao je na ulici sa gotovo četiri promila alkohola u krvi, tada je nastala buka, mikrofonija, urlanje i sve se pretvorilo u jedan neartikulisani ton koji je trajao oko pola sata nakon čega su prekinuli svirku. Posle malo duže pauze nastupaju Giuseppe Carabino, sada sa novim gitaristom (bivšim basistom Procesa), i pružaju solidnu svirku. Devet kratkih, jednostavnih brzih pesama u HCT maniru. Slede gosti iz Beograda K.Z.V. počinju veoma bojažljivo, možda je to posledica što su pevača ruinirali pred sam koncert dvojica lokalnih punk silosa, kako se pesme ređaju KZV postaju sve otvoreniji i na kraju pružaju maximum. Brza žestoka HCT muzika i isprepletena solo deonicama između pesama. Proces nastupaju bez basiste ali im to ne smeta da pruže žestoku i energičnu svirku. U prostoriji gde se sviralo je haos. Soba veličine 6x6 sa opremom, bendom i tridesetak ljudi koji slemaju, neopisivo. Par puta rulja uleće u bubnjeve i ruši ih, tako da se svirka na momente prekida. Sviraju repertoar od četrnaest stvari. Dok je u kući urnebes u dvorištu i ispred kuće nije bolje, gomila pijanih, drogiranih prave nered, povraćaju... sve se završava bacanjem siporex cigli u tuđe dvorište i dolaskom milicije. Koncert se prekida, publika beži glavom bez obzira a bez nastupa ostaju Cenzura, Mrtvi Snovi... Nakon ovog događaja ljudi su se polako razišli po moru ili kakvim drugim čudesnim krajevim zemlje Južnih Slovena bežeći od žarke, stepsko kontinentalne klime koja u letnjim danima zna da izbezumi. 30. 7. 1985 je oko 120 ljudi opet na okupu - povod: koncert u Domu kulture (Gradska kuća). Uredno plakatiran koncert, dobra reklama, dobro ozvučenje, mixeta, sedeća mesta... Slučajni gledalac bi pomislio da je upao na neki jazz ili akustičarski koncert kad gle prevare: na binu izlaze Cenzura, nafrljeni i spremni za svirku. Fina ne prejako izdistorzirana gitara, jednostavan ali jak (vozeći) bas, "kec" ritam kao dobra podloga svemu, sve u svemu njihov (po meni) najbolji nastup (opet jedna jedina zamerka - statičnost). Nakon njih izlaze Crveni Valovi, koji su duo (git + git-vox) uz ispomoć na bubnjevima. Počinju veoma žestoko. Pevač (ujedno i ritam git.) izvodi Džegerovski šou, pritom mu pada gitara, tako da nastavlja samo da peva, sve to izgleda veoma izveštačeno i smešno tako da iz publike počinju da lete sitne kovanice (još su bile u opticaju) što dokazuje nespremnost publike da ih sluša duže vreme. Ubrzo su prestali i nikada se više nisu pojavili. Ironija sudbine, katkad publika može biti veoma okrutna, u korenu su sasekli vojvođanske Cramps-e i time osakatili YU r'n'r za jedan bend koji bi doživeo verifikaciju u sadašnje doba rivajvla 60-tih.

Sledeći nastupaju Proces, izvode dve-tri nove stvari i održavaju prosečan koncert. Zašto? Oprema dobra, zvuk, sve je na mestu ali izgleda da im prostor nije odgovarao i publika koja sedi u stolicama. Giuseppe Carabino završava koncert te večeri. Sviraju repertoar od četrnaest pesama veoma žestoko, brzo uz veoma dobar vokal, koji je zbog dobrog razglasa mogao doći u prvi plan a da ujedno "ne zaguši" gitaru i bubnjeve. S ovim koncertom počinje uspon G.C. kao prvih subotičkih hard core zvezdica. Nakon ovoga sledi koncertna pauza do 21. 9. 1985 kada je održan "Happening" pod imenom "All you need is music" u Horgošu. Inače taj happening se održavao i ranijih godina gde su defilovale razne skupine hard-rock, plink-plonk (hipi) usmerenja. Te '85 godine se skupila ekipa od četrdesetak ljutih hard core punkera predvođenih grupama G. Carabino, Cenzura, Proces, Transparent i Nade iz Inkubatora i došla u Horgoš. Inače koncert se održavao od ranih popodnevnih časova pa do kasno u noć. Besplatno piće za muzičare i masa dugokosih, cvetnim dezenima prelivenih, momaka i devojaka doprinelo je da se napravi dobra zabava. Da sada ne bih nabrajao ko je sve svirao spomenuću da je od hc/punk "elite", po redosledu programa, prvi nastupio G. Carabino.Ovaj put su pojačani basistom koji je kasnije ostao u bendu za stalno. Izuzetno za ovu priliku gitaru je svirao gitarista Procesa, inače prije gitarista u G. Carabino, iz tog razloga što je gitarista G. Carabina veoma "zbunjiv" čovek (što se tiče sviranja) pa je postojala bojazan da ne počne grešiti a to nisu smeli dozvoliti jer su se radili live snimci preko mixete za koju se moralo platiti. Odprašili su sedam stvari uz veoma dobar zvuk i delay efekat na vokalu što je u mnogome uveličalo stvar. Reakcija publike baš nije bila sjajna jer naviknuti na slow ritmove nisu mogli registrovati ultra brzu "muziku" koja se širila iz razglasa. Nakon G. Carabina četiri-pet grupa je odmaralo bubne opne publici da bi Cenzura nastavila sa ruiniranjem istih. No, baš to se ne bi moglo reći. Cenzura, opterećeni snimanjem koncerta (dosta para uloženo) izgubili su koncentraciju i to je sve umanjilo utisak. Grozničava svirka, gitarista (ujedno i pevač) sedi na stolici i svira, basista kao od bronze izliven i bubnjar koji vidno ima tremu bio je prizor koji se tada mogao videti. S vremenom koje je prošlo, utvrdilo se da je to bio poslednji koncert koji je, pored demo snimaka, ostavio sliku njih samih, trojice rastrzanih, isfrustriranih momaka opsednutih bolesnim perfekcionizmom. Između Cenzure i nastupa Procesa postojao je još jedan "zvučni tampon" od nekoliko grupa. Kada se tzv. "tampon" istrošio pao je mrak, reflektori su se upalili i nastala je prava koncertna atmosfera. Proces su izašli na binu i tada je nastalo javno veselje. Nastup su otvorili instrumentalom "Jutro nad Jugoslavijom" što je bio dobar znak da u publici počne urnebes. Nevideno slemanje u publici, ljutim hard core punkerima su se pridružili svi oni momci i devojke (preliveni cvetnim dezenima) koji su videli da SLAM ne iziskuje previše plesnog znanja i osećanja za ritam... prašina se digla velika (pošto se sviralo na otvorenom - ispod pesak) što je diglo dimnu zavesu (neki su to obilato koristili) i u opštem metežu za malo nije srušen razglas. To je bio dobar povod da se nastup prekine i da se ubaci najavljena modna revija. Prekid koncerta, modna revija (kojom baš nisu defilovale lepe devojke) sve je to revoltiralo publiku, tako da je počelo sa zviždanjem a završilo sa urlanjem (tražeći Proces da nastave svirku) i bacanjem svega i svačega na binu... Organizator je zapretio milicijom i tako se sve nekako utišalo. Nakon ovog većina ljutih hard core punkera je napustila mesto koncerta i krenulo natrag

u Suboticu s čime su bez podrške publike preostala dva punk/hc benda Transparent i Nade iz Ink. Transparent to u mnogome nisu ni zaslužili jer su održali jedan bled, uplašen, s obiljem grešaka opterećen nastup nakon koga ih je progutao mrak da bi se nakon određenog vremena iz njega pojavio gitarista u ulozi lidera teen pop benda. Sledećih dvadeset i osam dana "trudbenici" subotičke hard core scene su bili pronašli novu zanimaciju u vidu izdavanja kompilacijske kasete na kojoj su se nalazila četiri subotička benda (Cenzura, Giuseppe Carabino, Proces, Nade iz Ink.) i organizovanja hard core fešte koja će subotičku punk scenu dovesti na stranice dnevne štampe. Glasovitu hard core feštu pod imenom "Strah '85" je bilo pokušano održati 19.10.1985 u kino dvorani Omladinskog doma. Trebali su nastupiti: Thrashfobia, KZV, Polica LIca, Patareni, Total Noise, Art Porno, Transparent, Jozef K., Giuseppe Carabino, Zli Podstanari, Proces, A.S.A., Vrisak Hirošime, Nade iz Inkubatora, Đango, Death of Power, Incest, Geneve Decret od kojih je prvih sedam, gore navedenih, uspelo odsvirati a za ostale je to ostalo misaona imenica ili glagol kako već hoćete. Fešta je bila organizovana uz dosta muke (ko je pokušao da organizuje bilo kakav koncert, pa makar i pionirsku priredbu u školi, zna koliki je to posao i koliko iziskuje truda i živaca) nabavku opreme i kontaktiranja sa ljudima da bi kao zahvalnost organizatorima za nekih pola sata divljanja bila rasturena.

Mnoge sujetne glave pune ponosa i lokal patriotizma su se našle toga dana na koncertu i opravdale reči Samjuela Džonsona da je "patriotizam poslednje utočište bednika" što se moglo i videti po neviđenoj tučnjavi i razularenom demoliranju sale samo za rad dokazivanja neke fiktivne superiornosti grupe iz određenog mesta i njihovoj slobodi da na bilo kom mestu uradi bilo šta...

Naime, za one koji nisu upoznati sa ovim istorijskim epom, reći ću da je čaša bila prepunjena u trenutku kada je grupa Đango bila zamoljena da siđe sa bine pošto su bili prekoračili dogovoreno vreme za sviranje (tada su još bile aktualne odredbe SUP-a, Opštine ili mesta na kome se održava koncert, da se do određenog vremena mogu održavati koncerti i da bi sve bilo u skladu sa zakonom o održavanju javnog reda i mira i uznemiravanja građana) što baš nije odgovaralo bendu a i određenom delu publike (pretežno ćelavom). I tada je nastala tuča u sali da bi se nastavila na ulici uz razbijanje svega što se moglo razbiti. Milicija je dosta brzo reagovala i uskoro su se pojavila milicijska kola i marica. Većina se uspela razbežati dok je jedan deo pohapšen. Veselje, čitaj tuča, se nastavilo ispred kafića "Picerija" koju su, ruku na srce, započeli pevač Procesa i ex gitarista Kadara, tada Vrisak Hirošime, sa vlasnikom kafića. Sve je to iskorišteno da se tučnjava i urnebes nastavi dalje kao i hapšenje. Marice su blokirale ulicu u kojoj se nalazio kafić "Picerija" i masovno hapsile usput deleći po koji "preventivno-popravni" udarac palicom... cela situacija se nastavila po celom gradu i tada su subotičke ulice ližile ovim današnjim kosovskim...Do kraja godine značajno spomena se desilo to da je u Suboticu iz hladne Norveške stigla split EP Procesa sa S. Drer i da je to prodrmalo neke ljude u Subotici koji su godinama ignorisali postojanje i rad subotičkih punk bendova i galantno im podmetali nogu na svakom koraku. Imponirala je činjenica da je od subotičkih umišljenih rock zvezda ploču izdala jedna " neuštimana" punk grupa što je i rezultiralo da se barem sa manjim podozrenjem govori o punk bendovima i lakše shvati istina da postoje ljudi koji žele svirati drugačije. Osim izdavanja EP-a

do kraja godine održan je još jedan koncert 13. 12. 1985. u Izviđačkom domu na Paliću gde su nastupili G.Carabino, veoma žestok, bučan nastup kojim su potvrdili da su tada bili u samom vrhu Yu hard core-a. Pored njih su nastupili Proces, koji su to veče putovali u LJubljanu na zajednički koncert sa Quod Massacre u "FV" disku koji se održao sutradan 14. 12. 1985. Sa ta dva nastupa Proces su završili jednu etapu svog u rada kojoj su doživeli svoj zenit i nakon koje je sve polako krenulo silaznom linijom. Izmena pevača, gubljene prostora za vežbu, rasprodaja opreme da bi se vratili dugovi (neko je morao da plati štetu Domu Omladine (HC Fešta)), propala turneja po Skandinaviji (gitarista nije mogao dobiti pasoš koji mu je bio oduzet) sve je to ostavilo traga na daljni rad Procesa...

Koncertnu sezonu u novoj berićetnoj 1986 otvara Proces gostovanjem, i to gle čuda gde, u Novom Sadu na "Mašincu" 8. 02. '86. Nastupaju zajedno sa Vriskom G. i Đangom. To je prvi nastup sa novim pevačem, koji je do tada bio bubnjar u Cenzuri, o njegovim glasovnim mogućnostima nekom drugom prilikom a dozvolite jednu subjektivnu konstataciju: nije bio dostojna zamena starome pevaču. Koncert je prošao bez očekivane tuče zaraćenih strana (izgleda da je vreme učinilo svoje a i par zajedničkih žurki je sprijateljio trezvenije glave) i sve u svemu bio je to jedan dobar koncert koji se završio za jedne ispadanjem iz voza, pri povratku, a za druge pečenom svinjetinom na Petrovaradinu. Događaj marta meseca te godine je bio izlazak novog broja fanzina ZBM (peti po redu) i pronalaskom prostorije za probe u narodnom Pozorištu. Dolaskom proleća, sa prvim poljupcima i cvetovima, pojavljuju se novi mladi poletni cvetovi veoma žarkih boja, koji pored klasične punk ikonografije i obilatog konzumiranja raznih medikamenata - da jadni ne bi uvenuli, donose jedan novi odnos - poimanje punka. Odeća i frizure, kao bitna karakteristika punk ideologije, nije više u prvome planu, više se polaže pažnje na ideju, svest, stav o određenim stvarima (vreme je pokazalo koliko je to bila stanica za pubertetsko-adolescentne identifikacije ili podloga za građenje nekih kasnijih životnih svetonazora). Takođe u muzici dolazi do radikalnijih promena, pored klasičnih punk/hc grupa-postulata, sluša se neka drugačija muzika čini se svetogrđe početkom slušanja thrash metala, speed metala, uslovno rečeno alternative i svega ostalog...

Nastavak koncertiranja započinje 12. 4. '86 u MZ "Gat" na koncertu nastupaju Z. Barbulović, samostalni kantautor, koji svojim ozbiljnim nastupom ostavlja dojam da se radi o sprdačini M. Pajtona. Sledeći su The Drama. Veoma, veoma pretenciozno, a u biti meni samome a verujem ni njima tada a i sada, nejasna i neodređena želja o tome šta bi to trebalo biti. Uglavnom bilo je "mračno". Nešto između su bili sledeći, predvođeni git. Transparenta, teen pop od svakog pomalo pokradeno, uglavnom, prilično ljigavo. Nakon toga nastupaju G. Carabino. Veoma dobro raspoloženi. Moćan brutalan hct. Publika je bila poludela, do tada neviđeni slam dance, cela sala je bila u hipu i G.C. trijumfuju. Konačno priznati od SU publike u onoj meri u kojoj zaslužuju. Slede Nade iz Inkubatora veoma profesionalan nastup, uvežbana čvrsta svirka, publika se divno zabavlja. Zadnji te večeri nastupaju Proces. Ovo nije bilo njihovo veče. Problemi sa opremom i kao vrhunac prekidaju im koncert, ne organizatori, već nekolicina pijanih "starih punk

kuka" željnih zabave. Tako se sve završilo zbog nečije ludosti. Nedelju dana kasnije u MZ "Dudova šuma" (19. 4. '86) održava se koncert čiji prihod ide za lečenje devojke obolele od leukemije. Nastupaju: Cenzura (odlučili su se skupiti i odsvirati koncert pošto im je gita. nakon toga otišao u vojsku), Colonizatori (nešto neodređeno), Bać Franje Ide u Feketić (subotički odgovor na new primitivs - prilično interesantno), G. Carabino (veoma dobri), Proces (sretniji i mnogo uspešniji nastup od prošlog, čak su uspeli dočarati "zvezdane" trenutke).

Sledećih, gotovo mesec dana, prošlo je u iščekivanju gitarijade koja je, na žalost, jedino mesto za mnoge subotičke grupe da u toku godine reprezentuju svoj rad (da li je to njihova krivica ili centra za kulturnu delatnost koji je inače zadužen za organizovanje koncerata posebno je pitanje). Tako se dugo iščekivana gitarijada dogodila pod imenom "Sva ta muzika" (tradicionalan naziv za tu manifestaciju) 17. 5. 1986. Na gitarijadi je trebalo da nastupi preko dvadeset grupa od kojih je uspelo da nastupi osamnaest. Ostale četiri grupe, među kojima su bile Nade iz Inkubatora, nisu uspele odsvirati nastup zbog prevelike profesionalnosti grupe Parni Valjak koji su inače bili gosti gitarijade. No, da se vratim temi. Po prvi put su se pojavili Shit Box koji su prvi, u ovim severno-vojvođanskim krajevima, muzički pomirili "klasičan" metal, pank energiju i hard core brzinu. Možda tada i nesvesni svoje uloge koju su odigrali, doprineli su mnogo u zbližavanju dva "protivnička" tabora tako da su od tog vremena i jedni i drugi počeli međusobno da razmenjuju kasete, ploče i opšte svetonazore. Time je stavljena tačka na period rivalstva, tuča i međusobnog vređanja koji je prilično dugo trajao i bio uslovljen palanačkim shvatanjem stvari koje su stizale sa zapada. Pored gore navedenih debitovali su i Lepota Pakla koji su sa svojim poimanjem hard core thrash muzike uspeli kod publike da stvore jedno ambivalentno stanje koje se kretalo od smeha (do suza) pa do osećanja velikog pritiska, ugroženosti, paranoje. S pravom su se neki u publici pitali da li je stvarno svetu došao kraj. Kuolema! Sledeći debitant je bio Krah Moždanog Sistema (KMS). Sa veoma čudnom postavom (gitara, bubnjevi, vokal + dva prateća), koja baš nije ostavljala prostora za optimizam, uspeli su razuveriti i one najveće skeptike da se radilo o grupi na koju treba računati. Pružili su jednostavan, veoma, veoma žestok hard core sa navijačkim refrenima i oporim, socijalno angažovanim textovima koji su bili veoma slobodni za to vreme i dokazali staru maximu, u ovome slučaju sa pozitivnim predznakom, da nije važno kako i šta sviraš već šta govoriš i poručuješ. Nakon njih nastupaju Vrisak Hirošime kojima je ovo bio isto tako prvi nastup (ako se ne uzme u obzir da su trebali nastupiti na HC fešti - zašto nisu, već je objašnjeno). Od stare postave je ostao samo gitarista dok su novi članovi bili bivši članovi Procesa (stari pevač, koji je pevao na ploči, je tada svirao bass a na bubnjevima je bio dečko koji je lupao bubnjeve u Cenzuri a kasnije nasledio starog "pevača" u Procesu). Jedini član V.H. bez muzičkog iskustva je bio pevač (što je obilato pokazao na koncertu). Da li si, čitaoče, nekad razmišljao o toime kako može u korenu biti sasečena jedna blistava karijera samo zbog jednog običnog fuzz efekta? Upravo se to dogodilo. Fuzz se pokvario, nastala je nesnosna buka, svi su se izgubili i progutao ih je mrak. Neko je sve to posle okarakterisao kao "new depresion".

Nakon novajlija su nastupile stare kuke Proces. Ovog puta sa novim pevačem, koji je ranije pevao u Beast LTD, i sa bitno izmenjenim načinom svirke. Stvari nove, su bile prilično spore, pevanje na engleskom, raštimana izfuzirana gitara, totalno pijan bend - sve je to podsećalo na onaj garažni punk 60-tih. Nakon pijanih Proces nastupili su Marselyeza koji su se ponovo oformili. No, ovo im je bio jedini koncert pod tim imenom jer nakon toga dolazi do promene postave i imena u Zli Podstanari. S ovim koncertom su dali do znanja da će se sledećih godina baviti drugačijom muzikom od one koju su ranije svirali. G. Carabino su bili zadnji iz ove skupine. Prilično samoexponirani i puni sebe izašli su na binu ali su pružili dosta prljav nastup sa dosta grešaka (gitarista im je bio zbunjiv čovek) tako da su im bili propali live snimci koje su uz još neke hteli upotrebiti za split kasetu sa Infe.

Možda sam previše prostora potrošio na ovu gitarijadu ali smatram je kao bitan događaj koji se odigrao. Pojava novih bendova, sa novim načinom razmišljanja zatim raskrštanje sa streight punkom (kojem je pretilo da pojede samoga sebe i postane samoparodija) traženje novih muzičkih formi, sve je to isplivalo na ovoj manifestaciji i produžilo postojanje subotičke scene... nakon ovog koncerta došlo je i do saradnje stanovitog režisera i subotičkih pankera što je rezultiralo predstavom Filoktet, otvaranjem Teatrocka i međusobnom zbližavanju mlađih i starijih pankera i omasovljavanju uopšte.

Sledećih mesec-dva glavno okupljalište subotičkih pankera je bilo Narodno pozorište. Kao što sam spomenuo radio se Sofokleov Filoktet u kome su sami pankeri glumili, kao skupni lik, tragični lik Filoktetov. Za vreme dok se spremala predstava održan je još jedan koncert u MZ Centar I 2. 6. 1986. na kome su svirali KMS (tada im se pridružio gitarista V Hirošime (ex Kadar)) zatim Lepota Pakla, Giuseppe C., SHIT box, Bać Franje Iđe u Feketić koncert je morao početi popodne da bi se završio do deset sati navečer (pravilo MZ) što je umanjilo događaj kao i veoma loša oprema na kojoj se sviralo. Nakon toga je došlo gostovanje tria Njujorčanki pod imenom UT (19. 6. '86.) i promocija FV video radova... U to vreme nekako pada i izdavanje šestog (poslednjeg) broja ZBM u kome se moglo naći svega i svačega (intervjui sa KZV, prikazi koncerata, report o finskoj sceni i rubrika koja je pokrenuta baš od tog broja i u kojoj je ocrnjeno ime i delo autora ove storije)... Dugo iščekivana premijera Filokteta se desila i propraćena je uz buran aplauz, šteta je što je samo imala dve reprize (od toga jednu u Domu omladine u BG), no, nečiji živci su popustili a i počinjao je Šekspir fest...

Nakon dugog i toplog leta koncernu apstinenciju prekida velika fešta u centru grada na kojoj nastupa većina subotičkih bendova među kojima nastupaju i G. Carabino i Nade iz Inkubatora. Da li bi se moglo govoriti baš o nastupu G.C. ne znam, jer je od postave bio samo bubnjar koji je usput pevao, a na gitari i basu su bilo i momci iz grupe Nešto Između. Razlog odsustva ostalih članova bio je dug prema domovini a gitarista koji je taj dug odužio nije bio više zainteresovan za svirku. Sve u svemu bio je to dobar nastup i niko se nije puno obazirao ko je na bini već kako će pri čudesnom plesu slemu pogoditi drugoga u glavu i sačuvati

svoju... Nade iz Ink. su tu bile u ulozi zvezda večeri (pored gostiju Basdans iz BL) i mogu primetiti da je veoma tužno kad primetiš da bend koji je bio sin prvenac subotičkog panka postao jedan etabliran bend koga je pregazilo vreme (znači za ploču nema smisla), a koji ne pristaje na promene... da, bio je to dobar nastup, svi su se dobro zabavljali, ali ipak... Nakon toga sledi ludovanje mladih punkera po gradu čekajući neki novi koncert da bi istresli suvišak energije... Na to se nije moralo dugo čekati jer je kao grom iz vedrog neba pukao glas da dolaze UK SUBS... da, UK Subs su se pojavili 17. 10 1986. u Teatrocku pred oko 700-800 ljudi, predgrupa su im bili Nade iz Inkubatora (divnog li paradoxa) koji su se za ovu priliku svojski potrudili. Tako je slam i divljanje započelo još dok su oni svirali i zamalo je došlo do prekidanja koncerta. UK Subs su bili započeli nastup sa kordonom milicije ispred bine (da ne bi bilo penjanja na binu od strane publike), no to nije pomoglo da se divljanje ne nastavi. Novosadski skinheads-i su ovaj put pokušali da dokažu svoju superiornost no sve se to završilo veoma grubim slemanjem i bez nekih ozbiljnijih incidenata. Nakon ovih događaja do kraja godine se nije ništa značajnije dešavalo sem konstantnih ludovanja mladih ljutih hard corovaca koji su radili sve moguće gadosti po uzoru na njihove starije drugove. Krajem novembra izlazi prvi i poslednji broj fanzina "Sloboda Govora" u kome se moglo naći: intervju sa Rattus-om, report Nemačke scene, report koncerata, tračevi... Što se tiče bendova oni su kao vredni mravi vežbali u prostorijama N. Pozorišta dok ih zbog nesnosne buke i rasturanja pozorišne opreme nisu izbacili. U to vreme se osniva i bend Akt nasilja koji su za svoje mlade godine veoma dobro vladali instrumentima i svirali veoma dobar melodičan hardcore. Jedina koncertna radost, do kraja godine, je bio koncert u B. Topoli gde su svirali Incest i KMS. Na tom nastupu su trebali svirati još i Proces ali iz neznanih razloga nisu. Uglavnom, bila je to veoma dobra zabava uz obilje alkohola tako da se to odrazilo i na svirku. Prvi su svirali KMS u tročlanoj postavi (git, vox, bubnjevi) tako da su se dvojica gitarista menjali za bubnjevima u određenim stvarima. Bilo je to urnebesno trešovanje uz neprekidno urlanje pevača... za divno čudo publici se to svidelo pa su slemali do besvesti. Nakon njih su nastupili Incest, jedini trezvenjaci te večeri, i održali fin čvrst uigran nastup.

Uoči Nove godine 1987 održana je tradicionalna manifestacija "Gat in the night" 28. 12. 1986. na kojoj pored ostalog nastupaju i subotički bendovi + neki gost. Te godine su bili La Cinema. Da ne bih razvlačio priču pored ostalih bendova su nastupili pijani Proces (kojima je to postala praxa) i odškripali svoj materijal i naterali mnoge pankere da se zapitaju da li je to Proces. Te večeri su debitirali Akt Nasilja i pokazali da sve to nije pubertetska zajebancija već uvežban bend koji zna zašto svira hardcore. Za ovaj koncert su se skupili i G. Carabino da bi održali oproštajni koncert. Bez previše patetike dostojanstveno su se oprostili od publike koja je za vreme nastupa napravila opšti haos u sali. Među poslednjim grupama te večeri su nastupili KMS i ovaj put sa ispomoći na bubnjevima (bivši bubnjar Cenzure, pevač Procesa...) odriljali četiri pesme brzinom svetlosti (da se sad ne bi opstideli pred Napalm Death) i ostavili publiku u nedoumici, šta je to bilo?

21. 3. 1987. održava se koncert "Allegro Barbaro" u Bačkoj topoli, inače to je početak čvršćeg povezivanja subotičkih i topolskih punk corovaca. Na ovoj mini fešti nastupaju KMS-nastupaju u tročlanoj postavi, jedan od gitarista svira bubnjeve, i traže stalnog bubnjara. Pošto su imali neslavnu čast da otvore koncert potrudili su se da to dobro urade. Sviraju petnaest kratkih brzih pesama i uspevaju da raskrave publiku. Slam je bio veličanstven. Nakon njih nastupa Lepota Pakla. Veliki napredak od prošlog koncerta, ali kako su dobijali na tehnici gubili su na brzini, pa ih je publika prilično hladno primila. Nakon njih nastupaju Geto koji će verovatno biti upamćeni po čarapama koje su nosili na glavi. Sledeći su bili Incest i na moje sveopšte zaprepašćenje umesto melodičnog punk hard corea čuo sam grmljavinu, mikrofoniju i šizofrenično urlanje pevača... Olinjali Proces se uspeo doteturati na binu i odsvirat deset pesama od kojih je njihov regularni pevač uspeo otpevati četiri nakon čega je sišao s bine da bi mikrofon preuzeli momci iz KMS-a i cela publika ujedno. Bila je to fina zabava ali ništa više od toga. Na ovoj fešti su se pojavile i buduće zvezde KBO! i dovele celu salu do delirujuma, opšta raspamećenost, cela sala skače. Nakon njih su nastupili NUP kojima baš to i nije bio sretan izbor pošto je publika klonuta nakon KBO malo obraćala pažnju na NUP. Šteta jer je to bio vrlo dobar koncert. Koncert završavaju Akt Nasilja uz podršku subotičkog dela publike. Šta reći o njima? Dobri, uvežbani, znaju svirati ali ipak treba znati napraviti i dobru pesmu...

Nakon ovoga koncerta pada dogovor između bendova da se pokuša organizovati slična mini fešta u Bečeju i tantalovim mukama se uspeva zakazati koncert za 18. 4. 1987. Bendovi koji su se skupili toga dana u Bečeju priuštili su sebi zadovoljstvo da sviraju na ulici no, ne baš svi. Planirano je da nastupe Zsiros kenyer, Geto, Incest, Proces i KBO! Od njih su nastupila prva tri benda dok je za vreme Procesovog nastupa prekinut koncert jer je publika počela slemati (organizatorima nije bilo ni na kraj pameti da bi to mogao biti ples) što je protumačeno kao masovna tuča i koncerta više bilo nije. Tog istog dana je u Teatrocku nastupala Borghesia što je upamćeno po veoma stupidnom reagovanju, jednog dela publike na pederastiju koja se odigravala na bini. Neka povređena muška sujeta nije mogla odoleti a da ne baci kantu na binu... Nekako u ovo vreme pronalazi se prostorija za probe i počinju sa radom KMS...27.4.1987. održava se gitarijada "Sva ta muzika", treća po redu, i izdaje se istoimeni fanzin koji je bio posvećen kompletno subotičkoj rock sceni od njenih početaka 1962 pa do 1987. Na gitarijadi svira šesnaest bendova od kojih jedino treba spomenuti Frentix(ex SHIT box) i Proces koji su ovim nastupom ostavili zbunjenu i začuđenu publiku. Instrumental dug dvadeset i pet minuta sa temom od pet tonova koju su okretali non-stop. Bilo je to tada nešto novo za većinu publike, spoj gitarske buke, mikrofonije (Sonic Youth) minimalizma, monotonija (CAN), i teško je ulazilo u uši...Sledeća velika manifestacija je bio Omladinski Festival. Te godine je kroz Suboticu prodefilovalo gro bendova koji sada doživljavaju verifikaciju od šire Yu publike. Sviralo se tri večeri i među masom bendova nastupili su i KUD idijoti (Pobednici) Mizar, Indust Bag, S.O.R., Vrisak

Generacije...uz propratne programe: Otvorena je izložba Yu fanzina na kojoj je bilo preko deset izlagača, zatim je bila promocija FV produkata, rock tirbina na kojima su učestvovali "eminentni" rock kritičari itd. Nakon ovog trodnevnog ludila (24. 25. 26. 05. 1987) stvari su se stišale i svi su se počeli pripremati za letnje ferije, odmore...Te pripreme su prekinula dva koncerta koji su se održali sa nedeljom dana razmaka, na kojima su nastupala tri benda iz punk podmlatka KMS, LEPOTA Pakla i Akt nasilja. Oba koncerta su održana, za divno čudo, na veoma dobroj opremi koju je dao CKD i reprezentovala dotadašnji rad sva tri benda. Nakon ovoga je usledila duža pauza, za vreme koje je Teatrock ugostio Holanđane Ex, tako da je tek oktobra desetog '87 održana fešta-koncert ispred Mz "Prozivka" na kojoj su nastupili Rock Terapija, primitivni raštimani teen pop, Fikret Fest-nastavak Bać franje ide u Feketić, KMS, zadnji put u toj postavi i pod tim imenom. Akt Nasilja, sa novim basistom (prešao iz Lepote Pakla koji su se preko leta raspali) Proces (sa svojim beskrajnim instrumentalom, ovaj put pojačanom usnom harmonikom) kojima je ujedno ovo bio poslednji nastup. Karijeru su završili totalno pijani rušeći celu opremu na bini bacanjem gitare u publiku i batinama koje je zaradio gitarista od bubnjara...Tačku na sve su stavili Incest o kojima nakon toga više nisam ništa čuo...

1988 godina je donela mnogo pitanja i preispitivanja. U korenu se poljuljala subotička scena koja je te godine kao zasebna celina i nestala...

Počinje se pričati i baratati sa nekim drugim pojmovima. Svi pokušaji neformalnog rada su bili obuhvaćeni skupnim nazivom underground. Januara '88 počinje izlaziti fanzin "Ples slomljenog dupeta na vetru" koji je pokrenuo bivši gitarista Procesa i oko koga se okupio krug ljudi koji i dan danas nešto radi u Subotici. Fanzin nije biol klasičnog hc karaktera (bendovi, reportsi...)već je uključio literarno stvaralaštvo (poezija proza), strip, razne reportaže, prikaze,recenzije, strip. Fanzin je izlazio celu 1988 godinu, bio je distrubuiran po celoj Jugoslaviji i prodavan po raznim galerijama kulturnih centara, i zadnji broj mu je zabeležio cifru 11. Što se tiče muzike došli su novi bendovi sa novim idejama. Međ u njima su Zli Podstanari (koji su početkom godine snimili studijski demo) koji su sa kombinovanjem Bauhaus-Joy D.-B. Party muziciranja i hard core-a uneli nešto novo na subotičku scenu. Nasuprot njih su bili Starfuckers (u kojima je svira ex git. Kadar, V.Hirošime, KMS) koji su sa nekim svojim viđenjem pop muzike kombinovali ritam mašinu, distorzirane gitare, melodične i vrišteće (muške, ženske) vokale, snimili studiski demo i zajedno sa Z.Podstanarima bili primljeni u B konkurenciju Omladinskog Festivala. Pored ova dva benda počeli su sa sviranjem Crveni bicikl, nastavak KMS, koji su održali samo još jedan koncert 17. 2. 1988 sa Death by Hanging (koji su pokušali nastaviti na tradiciji brzog žestokog hard corea) kojima je ovo bio prvi koncert a na žalost i poslednji (nije im se dalo, nedostatak prostorije, opreme). Od gore spomenuta prva tri benda su nastupili na gitarijadi "Sva ta muzika". Bilo je dogovoreno da jedan bend sa gitarijade nastupi na Omladinskom festivalu, dogovor iza kulisa je pao na Starfuckers (ali oni zbog svoje infatilnosti i pizdarije

koju su napravili na gitarijadi (doveli su pola kafane na binu)) nisu nastupili, takođe, tako da su nastupali Zli P. Na Omladinskom festivalu '88 od zanimljivih bendova su se pojavili Sing sing singers, SCH, Del arno band, Ludi Gavran, ostalo je bilo tuga....

Te godine se zatvara i Teatrock pošto mu je pretilo rušenje, zidovi i konstrukcije nisu mogli više izdržati toliko ljudi i tolike vibracije tako da je i to mesto, na kome se nešto dešavalo, ugašeno.

Kao što sam i ranije napomenuo '87 je bilo došlo do zbližavanja ljudi iz B.Topole i Subotice tako da je nakon mračnih godinu dana umpuls za pokretanje nečeg novog došao upravo iz B.Topole. Inače Bačka Topola je gradić udaljen od Subotice nekih 30-tak km koji je poznat po tome da su se šezdesetih i početkom sedamdesetih u velikom broju radjala mentalno hendikepirana deca...

Ta deca su sada odrasli momci i baš zadnjih dve-tri godine su doživeli svoju potpunu emancipaciju i sa svojom neskrivenom energijom su uticali na preostale entuzijaste subotičke. Tako se početkom '89 godine osniva band pod imenom Rapist, bend je inače bio sastavljen od dva momka iz B.T. i dva iz SU, koji su počeli sa probama negde u januaru mesecu. Rapist su inače autentični predstavnici jedne struje u okviru punka koja se naziva Oi "čardaš" i čije su bitne karakteristike korišćenje madjarskih muzičko-folklornih motiva u ogoljenoj, distorziranoj punk verziji uz obavezan hopcup ritam (kec) i pevanje na madjarskom. Svoj prvi koncert Rapist su održali 24.3.1989. u Domu Omladine Bačka T. zajedno sa bendom Iguman, kojem je to bio prvi nastup pod tim imenom (ranije su se bili zvali Izlog Ideja) i tom postavom. Inače kada sam kod benda (gitarista, pevač,kompozitor) koji sa svojih debilnim izjavama i postupcima, u srazmeru sa njegovim godinama, i veoma karakterističnom vokalu doprineo popularizaciji benda. Muzički Iguman su spoj psihodelije s kraja sedamdesetih i početka osamdesetih, pank energije,i gitarskog r'n'r koji se danas svira... Inače to veče su nastupili N.U.P. o kojima bih nekom drugom prilikom.

Sledeći nastup u '89 godini je bilo gostovanje Rapist-a ali sada pod imenom Allegro u Budimpešti 21.4.1989 u Crnoj rupi zajedno sa madjarskim Kretens i Aurorom. Zanimljivo za pamćenje sa toga koncerta je bilo to da je pevač skačući po bini polomio binu i kroz nju propao tako da su se duže vreme nakon toga Madjarski bendovi odmeravali ko će to da ponovi.

27.4.1989 održana je tradicionalna girarijada "Sva ta muzika" na kojoj su nastupili izmedju ostalih Allegro, Crveni Bicikl (njihov poslednji nastup pred pauzu od godinu dana), Frentix (ex Shit box, zadnji put su nastupili u toj postavi), Nade iz Inkubatora (kojima je ovo bio predposlednji koncert-veoma loš, svirali su poput treće razrednog hard rock benda), Zli P.koji su to veče isijali punom snagom, veoma uigran, žestok nastup i sa pravom se može reći da su bili najbolji te večeri... Dva dana kasnije 29.4.1989. održava se gitarijada u B.Topoli u sportskom centru "Venus". Nastupaju NUP (veoma loš nastup ali ne njihovom krivicom, zvuk je bio

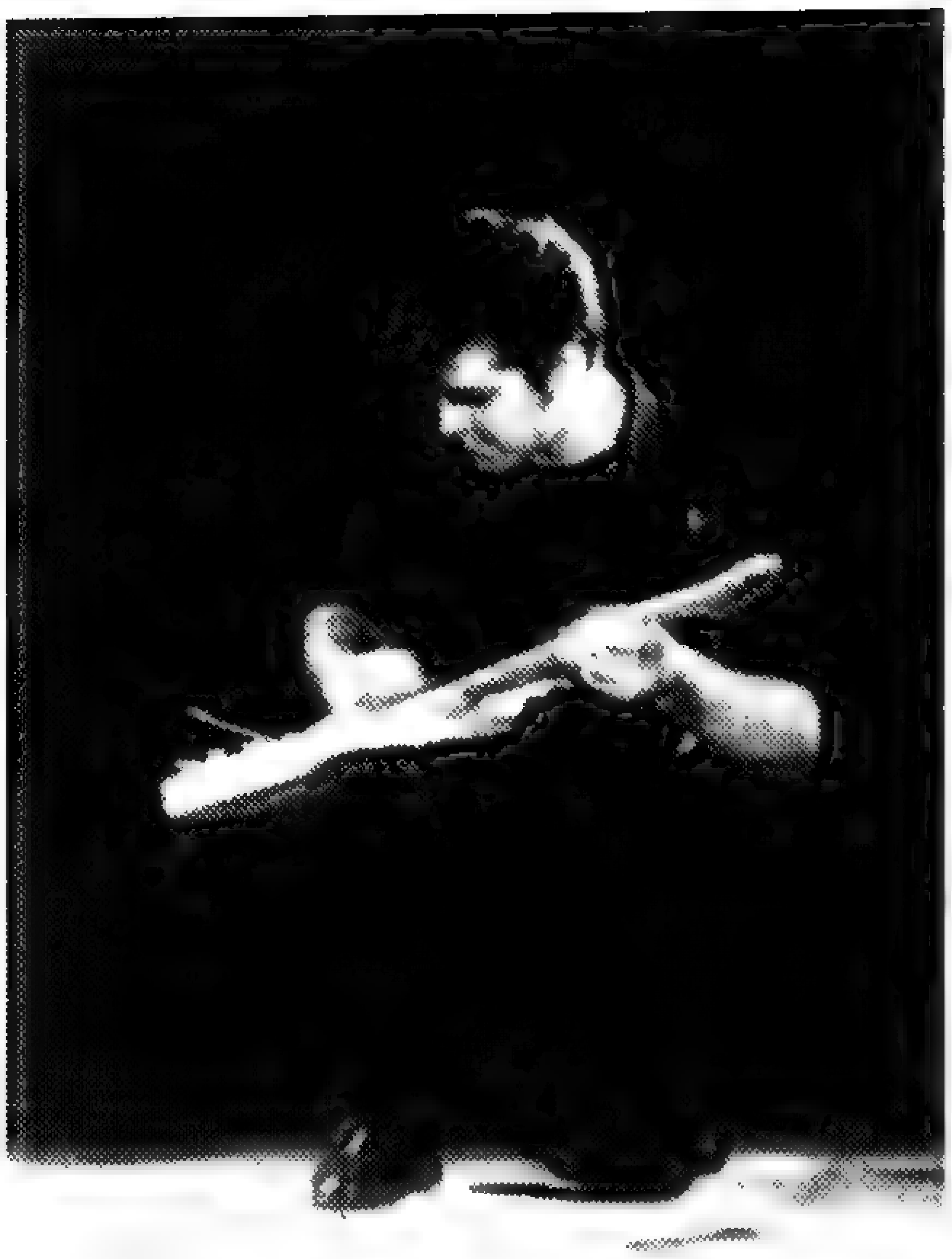
očajan +su bili prvi band), Persona non grata (bend iz Sente koji isto pati od sindroma Ol čardaša) SDRA (grupa koja je pokušavala proturiti neki mračni dark fazon muziciranja a završila nastup u hardcore-u), Sikoly (Šikolj-madj.-urlik) (veoma dobar, dobar band iz B.Topole kojima je ovo, čini mi se, biio prvi nastup ali baš ta spoznaja o prvom nastupu doprinela je da koncert bude korektno odsviran-muzički momci se vezuju za skadinavsku "školu" hard core-a).

Via Rosse (bend koji se osnovao nakon raspada Procesa ali je bio kratkoga daha tako da je usledila jednogodišnja pauza da bi nastavili u martu 1989. Bend su sačinjavali bivši basista Linije Otpora (NS), bivši bubnjar Cenzure i Damica, koja je bila sastavni deo tria Starfuckers, koja je pevala) su održali i svoj prvi nastup s kojima su nastavili ono u čemu su Proces stali na njihova dva poslednja nastupa: spoj gitarske buke, buke kao konstruktivnog elementa pesme, monotonija i minimalizma. Via Rosse su te večeri bili pobednici gitarijade što je bila fina satifikacija za prvi nastup... Nakon njih su nastupili Iguman, ovog puta im se pridružio i dečko sa sintisajzerom koji ga baš nije funkcionalno koristio i u mnogome je uprskao nastup. Poslednji te večeri su nastupili Nade iz Inkubatora kojima je ovo bio poslednji nastup i koji su svoju karijeru završili revoltom i povredjenom sujetom zbog izgubljene pobede na gitarijadi . Ipak, otišli su u legendu.

Sledeća zabava te godine je bilo gostovanje Igumana i Via Rosse u Novom Sadu u diskoteci "Linea" 22.5.1989 koje se završilo prekidom koncerta i teranjem Via Rosse sa bine... Pet dana kasnije 27.5.1989 u Bačkoj Topoli je održan koncert u Centru grada ispred Robne kuće. Nastupali su Allegro, Sikoly, Macan i gosti večeri Tunel. Koncert je gledalo dosta publike tako da je širi krug ljudi bio upoznat sa radom Allegra i Sikoly-a.

9.6.1989 Održan je zadnji važniji koncert te godine. Nastupili su Sikoly, Via Rosse i Iguman. Koncert će biti upamćen po reprezentativnim snimcima live koje je snimao čovek koji je "saradjivao" sa Buldožerom (što je veoma bitno).

MEČKA (ALEKSANDAR PETROVIĆ) uz nesebičnu
MIRČEZOVU (Stoilkov Mirko) pomoć, Subotica,
septembra 1990.godine.

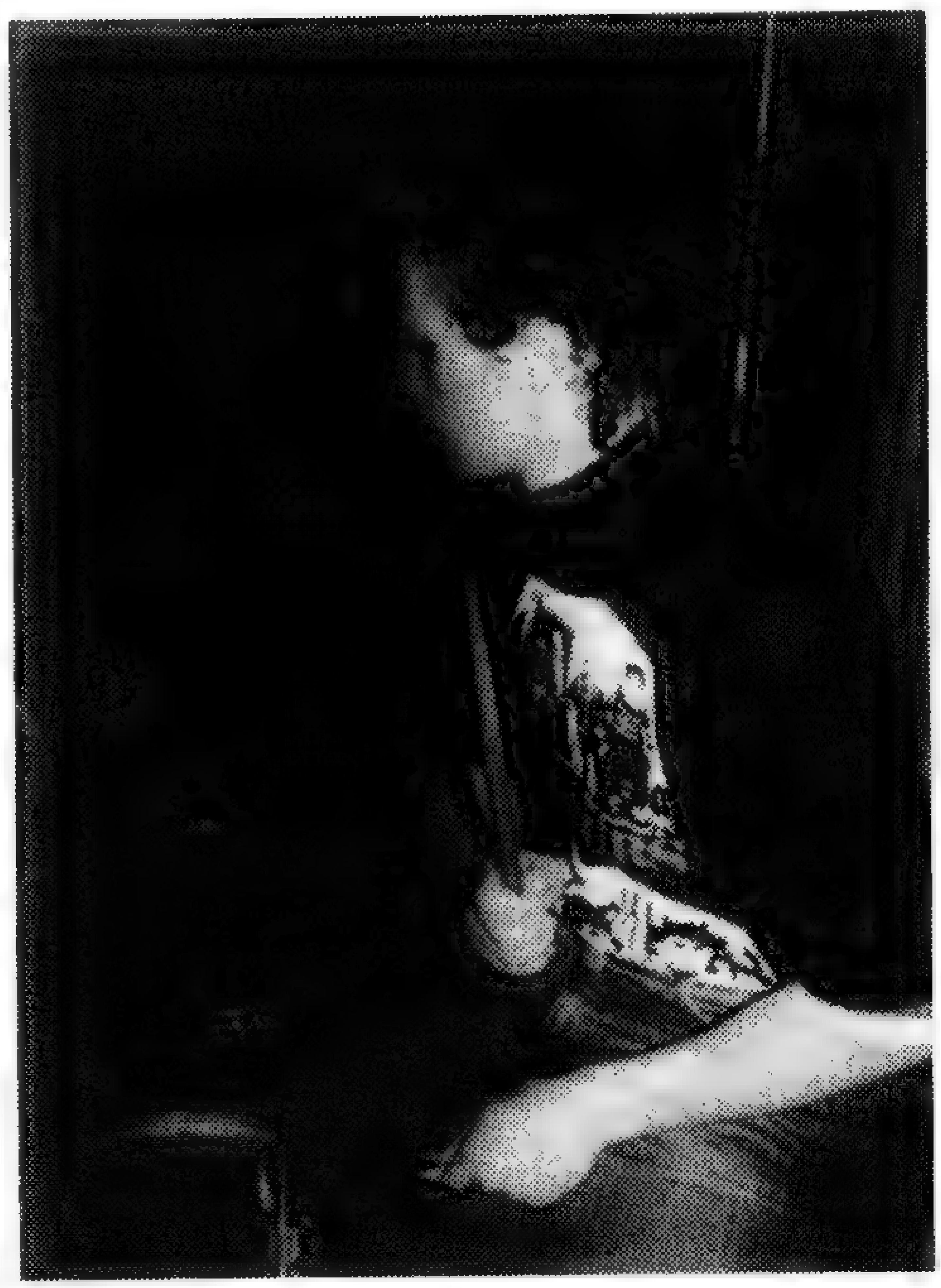

Via Rosse

Zli podstanari

Proces

Allegro

Cenzura

Marselyeza

Proces

Vrisak Hirošime

Giuseppe Carabino

SA SVIH STRANA

MISLI

Jesu li mladi obrijanih glava, s vojničkim čizmama na nogama, ukrašeni lančima i odjeveni u kožnate kaputiće, ekscentrično dotjerani i našminkani, oni koji sebe, ili ih drugi, nazivaju punkerima agresivni, protiv društvenog sistema, lijeni i nepoželjni? Ili su ponekad zapravo samo preozbiljno i krivo shvaćeni? U vrijeme kad su se u Zagrebu zaredali punk-koncerti (nedavno »Exploited« a onda i kanadski »D O A.«), pokušali smo propitati što je zapravo točno.

Članak o Zg punks u "Svijetu", sa razgovorom sa grupom PPP (pajserom po pički)

tekstovi ZG grupe ZRM (zona rane masturbacije)

punk druženje, Rosso iz Osijeka
i Bojan iz Vinkovaca

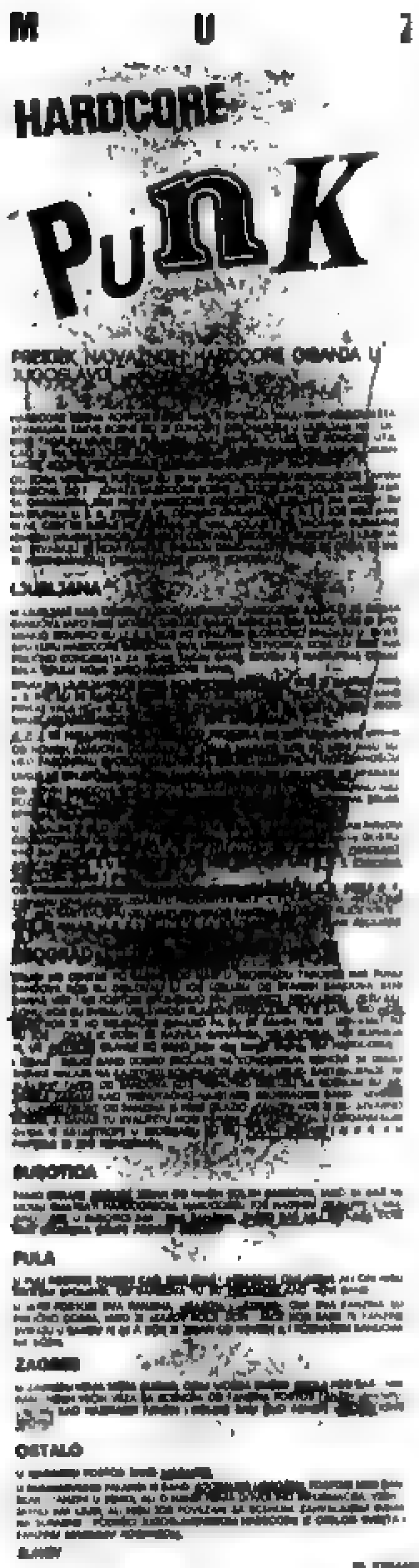

Satan Panonski

koncert UK SUBS u Subotici

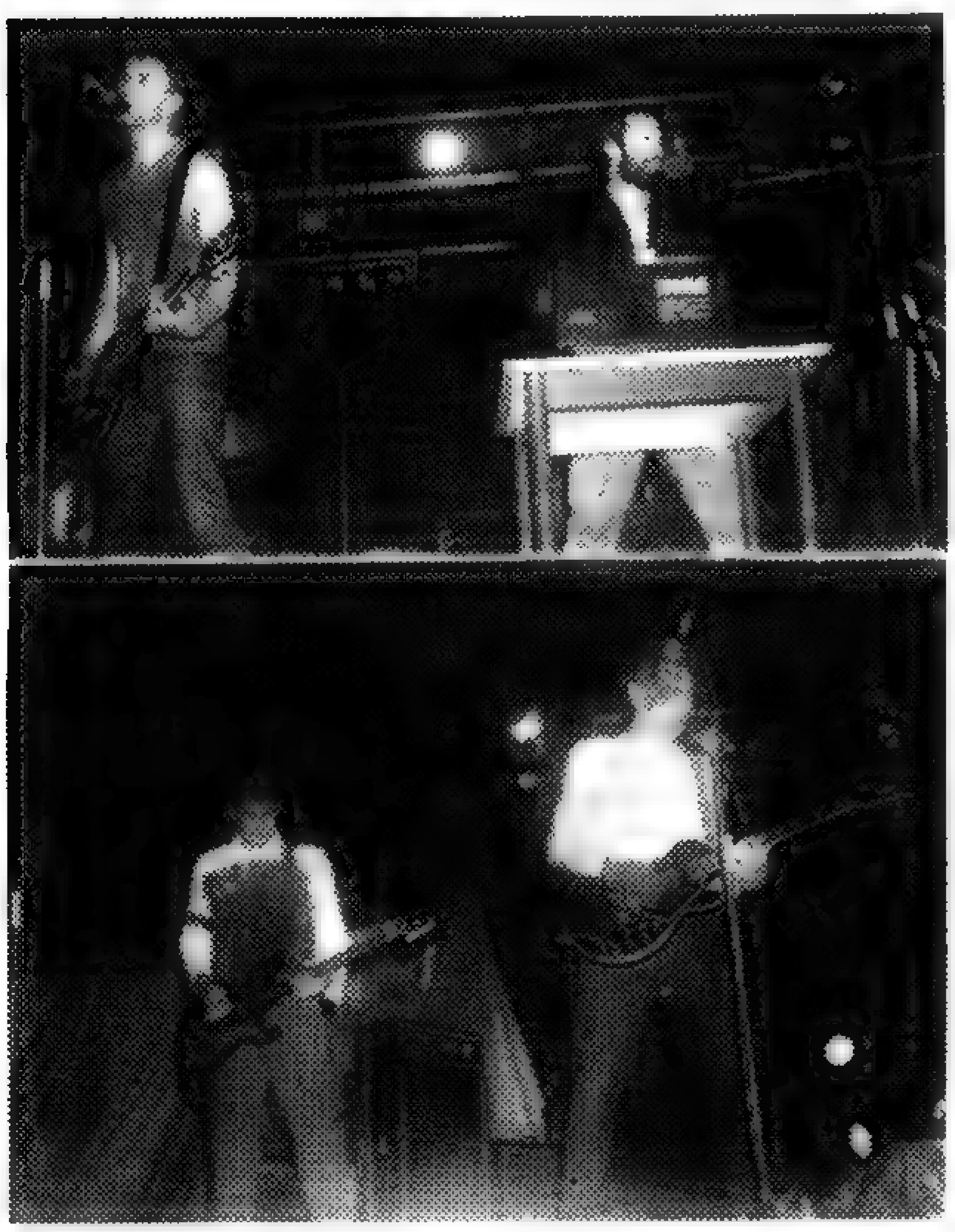

članak o HC, "Polet"

Tea, pevačica Kaosa

CZD, maj 87

DISKOGRAFIJA

PLOČE

1) BOMBARDIRANJE NEW YORKA (SLUŠAJ NAJGLASNIJE REC.) (KOMP. LP SA SKOL, MACHINE GUN, SATAN PANONSKI, KAOTIČNE DUŠE...) (1989)

2) BRAINSTORM (NO TIME TO BE WASTED) NIGHTMARE CONTINUES (EP) (1990)

3) CENTER ZA DEHUMANIZACIJO (FRONT ROCK) IZDAJA (12 MINI) (1989)

4) CENTER ZA DEHUMANIZACIJO (FRONT ROCK) SOVRAŽIVA VSE, SLOVESOV PA NE (ep) (1990)

5) CRIST (NO PROFIT TAPES & RECORDS) POWERDIVE (ep) (1988)

6) HARD CORE LJUBLJANA (ŠKUC) (KOMP.LP SA U.B.R., TOŽIBABE, EPIDEMIJA, III KATEGORIJA, ODPADKI CIVILIZACIJE) (LP) (1985)

7) KBO! (WIPE OUT RECORDS) FOREVER PUNK (LP) (1989)

8) KBO! (START TODAY REC.) POZOVI 93 (LP) (1990)

9) KUD IDIJOTI (DID KOPER) BOLJE IZDATI PLOČU NEGO PRIJATELJA (EP) (1987)

10) KUD IDIJOTI (DID KOPER) BUDIMO SOLIDARNI SA BOGATIMA (EP) (1987)

11) KUD IDIJOTI (DID KOPER) HOĆEMO CENZURU (EP) (1988)

12) KUD IDIJOTI (INCOGNITO REC.) BOLIVIA R'N'R (LP) (1989)

13) KUD IDIJOTI (HELIDON) MI SMO OVDE SAMO ZBOG PARA (LP) (1990)

14)NAPRED U PROŠLOST (MUZIČKA OMLADINA PANČEVA) (LP) (1989)

15) NAPRED U PROŠLOST (MUZIČKA OMLADINA PANČEVA) ŠTA JE VIDEO DUH IZ ZELENE BOCE (LP) (1990)

16) OBOJENI PROGRAM (SEARCH & ENJOY) NAJVAŽNIJE JE BITI ZDRAV (LP) (1990)

17) PATARENI / BUKA (FALŠANJA KOL'KO OŠ RECORDS) (EP) (1989)

18) PATARENI / ATTA (TOTAL NOISE TAPES & REC.) DEADLAND MASACRE (EP) (1989)

19) PATARENI / U.B.R. (NSE RECORDS)(SPLIT EP) (1990)

20) PATARENI / STRES D.A. (NSE RECORDS) (SPLIT EP) (1990)

21) PATARENI/ ANAL CUNT (NSE RECORDS) (SPLIT EP) (1990)

22) PATARENI (NSE RECORDS) (LIVE EP) (1990)

23) PROCES / STENGTE DORER (X - PORT PLATER) (SPLIT EP) (1985)

24) RETURN OF YUGOSLAVIA (STREET TUFF REC.) (KOMP. LP. SA MOTUS, ŽENEVSKI DEKRET, ZG NOISE FORCES, EUFORIJA, VI7K...) (1990)

25) SATAN PANONSKI (SLUŠAJ NAJGLASNIJE) NUKLEARNE OLIMPIJSKE IGRE (LP) (1990)

26) S C H (EDIT BY SCH) DURING WARTIME (LP) (1989)

27) SKÖL (SLUŠAJ NAJGLASNIJE) ČISTA PERVERZIJA (LP) (1990)

28) STRELNIKOFF (ŠKUC) ON 45 (MINI LP) (1990)

29) STRELNIKOFF (BEYOOP) (EP) (1990)
30) TOŽIBABE (ŠKUC) DEŽUJE (EP) (1986)
31) U.B.R. (ATTACK PUNK REC.) CORPUS DELICTI (EP) (1984)
JUGOSLOVENSKI BENDOVI NA STRANIM KOMPILACIJSKIM PLOČAMA
1) 2227 NA LP-iju "APATHY? NEVER! PAWNS VOL.2" (1987 - USA)
2) PATARENI NA EP-u "STEP BY STEP" (1989 - YU)
3) PATARENI na LP-iju "1984 THE THIRD" (FRANCE)
4) QUOD MASSACRE NA EP-u "BREAKING THE SILENCE" (1986 -WG)
5) S.O.R. NA KOMP. LP-iju PUNX RECORDS (FRANCE)
6) III KATEGORIJA NA EP-u "THERE'S NO REASON TO BÉ HAPPY" (1985 - WG)
7)U.B.R. NA LP-iju "WELCOME TO 1984" (1984 - USA)

KASETE

1) "APATRIDI" (STUDIO DEMO '89 , TAPE) (1990)
2) " A SAD MALO JA" (DEDALUS) (HOGARI, STUDIJSKA) (1990)
3)"BAD BOY ROCK" (SKC - BG) (BURBON B, BABY KATE...) (1987)
4)"BALLAD OF DEAD SEALS" (MR.MONTENEGRO) (OSLOBODIOCI,STUDIJSKA)
5) "BG HRONIKA" (UPC) (EX-CESS, HOGARI, ŠAHT, KLASNI PROBLEM, BRAINSTORM...) (1990)
6) " BG REVENGE" (BIG HOUSE) (LIVE TAPE - D.L.H, TUTTO COLORI, CODEX O.D....) (1988)
7) "BEERDRINKERS' 86-88" (VRISAK GENERACIJE, STUDIO+LIVE) (1989)
8)"BEOGRAD HARDCORE 86/87 VOL.1 I VOL.2" (BOYKOTT) (CRIST, HELLER, K.Z.V, D.L.H.) (1988)
9) "BEOGRAD OK!"(NO PROFIT TAPES) (YU SUN,KZV, CRIST, MRGUDI, ŽENMIN ŽIBAO...)
10) "BEOGRAD XO-19" (KZV, POUKA, THRASHAGAIN, NBG, WHITE RABBIT BAND...)(1987)
11)"BETTER ALIVE THAN DEAD" (MR.MONTENEGRO) (OSLOBODIOCI, STUDIJSKA)
12) "BLAGO GLUVIMA" (GOOD GHOST TAPES) (UDRI'N'RAZBI) (1990)
13) "BOMBARDIRANJE NEW YORKA" (SLUŠAJ NAJGLASNIJE) (POGREB, SATAN PANONSKI, F.M.D...) (1989)
14) "BOMBARDIRANJE NEW YORKA" (SLUŠAJ NAJGLASNIJE) (LP VERZIJA) (1989)
15) "BUKA I URLIK" (NO PROFIT TAPES) (NECROPHILIA, SOLUNSKI FRONT,HERPES DISTRESS) (1984)
16) "VI STE ...KRDO SLONOVA"(BEYOOP) (2X D.M., SOR, WSW, DISSIDENTS...) (1986)
17) "VIŠE NAČINA DA VAŠ ŽIVOT UČINITE LEPŠIM" (PHANTOM) (KBO! , K.K.K.. DIANA,. ROK...) (1990)

18) "V OBDOBJU ZLOČINA" (ŠKUC) (INDUST. BAG)

19) "VOLITVE 86" (MML) (S.O.R., MASAKER, S.P.U.Š., C.Z.D.) (1987)

20) "GENERALI" (ZIHER) (DEMO + LIVE) (1988)

21) "DEAD MEN TELL NO LIES" * (DISSIDENTS, 2 GARAGE DEMO) (1987)

22) "DEMO" (POKY TAPES) (HAVE A NICE DAY, DEMO) (1989)

23) "DIVLJI CVETOVI" (PHANTOM) (SPUŠ, WSW, KBO!, NO PASSARAN, GENEVE DECRET...) (1987)

24)" DOJAHALI SU NA BELIM KONJIMA" * (TRULA KOALICIJA) (1987)

25) "DOLINA RESNIC" (ŠKUC) (INDUST BAG)

26) "DOŠAO JE KRAJ" (NO PROFIT TAPES) (PROCES, MENTALNI NERED,MASAKER, BLITZKRIEG...)

27) "DRUGI TALAS" (POBUNA) (VOODOO, KONTRAST, E.H.E., POBUNA...) (1988)

28) "ŽIVI V CRMK" (POLSKA MALCA, LIVE TAPE) (1989)

29) "ZAKAJ NE?" (ZIHER) (GENERALI/MOTUS-SPLIT TAPE) (1988)

30) "ZG NOISECORE" * (PATARENI, LIVE + STUDIO + GARAGE)

31) "IZGUBLJENA ALTERNATIVA" (NO PROFIT TAPES) (UBR, QUOD MASSACRE, 2 MIN.MRŽNJE)

32) "IN ALL BO SPOKOJNA DUšA JUTRI KO SE NAPILA IN NAŽRLA BO SVOBODE" * (VOLK IN 7. KOZLIČEK, DEMO SNIMCI) (1989)

33) "INSIDE OF THE VOID" * (VATOMICA, GARAGE SNIMCI) (1989)

34) "ICH HABE NICHT, OCTOBER 1984 NO. 1 i 2" (TRULA KOALICIJA, GARAGE)(1986)

35) "KAJ JE ALTERNATIVA?" (ŠKUC) (UBR,ODPADKI CIVILIZACIJE, STRES D.A). (1983)

36) "KAOTIČNE DUŠE" (SLUŠAJ NAJGLASNIJE) (STUDIJSKA)

37) "KO JE TAJ ČOVJEK?" (DELIRIUM) (GENEVAN DECRET, STUDIJSKA) (1987)

38) "KONTEJNER A.D." * (GARAGE KASETA) (1986) & KONTEJNER A.D. - GARAGE '86 - '89 (DEDALUS) (1990)

39) "KONJ JE MRTEV USTAV SE GA TEPST vol 1 i 2." (B.A.E.) (BLOODBATH, MIZANTROPIJA, POLSKA MALCA, MOTUS, OVERDOSE, KLASNI PROBLEM...) (1990)

40) "KRI" (ŠKUC) (OTROCI SOCIALIZMA, STUDIJSKA)

41)"LEGENDARNI U ŽIVO" (DID KOPAR) (KUD IDIJOTI, LIVE) (1986)

42) "LES PHANTOMS DE NUIT" (PHANTOM) (KBO!, KKK, BBN, TRULA KOALICIJA...) (1987)

43) "LIVE IN BIEL (SWISS TOUR)" (DID KOPAR) (KUD IDIJOTI LIVE)

44) "LIVE IN BUDAPEST" * (KBO!, LIVE) (1988)

45) "LIVE IN KST" (NO MORE HEROES) (KBO! KUD IDIJOTI, LIVE) (1988)

46) "LIVE IN PLAC' 82-88" * (POLSKA MALCA, GARAGE) (1988)

47) "LOBANJE" * (TRULA KOALICIJA, KASETA) (1987)

48) "LJULJAMO LJUBLJENI LJUBIČASTI LJULJ" (SLUŠAJ NAJGLASNIJE) (SATAN PANONSKI)

49) "MAJKO JUGOSLAVIJO NE DAM DA MI SEKU PUPČANU VRPCU" * (N.U.P.) (1987)

50) 'MAKE LOVE NOT WAR" (WSW, DISIDENTS, GENEVE DECRET...) (1987)

51) "MAMA TI JE..." (BEYOOP) (STRELNIKOFF) (1989)

52) "MOJA SLOBODA" * (KBO!, MALE PČELICE) (1989)

53) "MOTUS VITA EST" (INDEPENDENCE TAPES) (MOTUS, DEMO SNIMCI) (1988)

54) "MUZIČAR SAM NE" (GOOD GHOST TAPES) (UDRI'N'RAZBI)(1990)

55) "NARODU" * (TRULA KOALICIJA, KASETA) (1987)

56) "NAŠA ČETICA KORAKA" (PST) (Ž.DEKRET, VI7K, MOTUS, HAVE A NICE DAY,KBO!...) (1989)

57) "NEVER MIND THE SKATERS, HERE ARE THE PULFERDRIVERS" (GOOD GHOST TAPES) (PULFERDRIVERS)(1990)

58) "NEMA VOPIA NEDELJOM UVEČE" (N.P.T) (KBO!,SDT, IDIJOTI, YU SUN, SOR, MRGUDI...)

59) "NEĆU DA RADIM ZA DOLARE" (DID KOPER) (KUD IDIJOTI) (1989)

60) "NIET" (ŠKUC) (DEMO + LIVE) (1985)

61) "NIKO NE VOLI MISLIOCE" (GOOD GHOST TAPES) (MIZANTROPIJA)

62) "NISAM NI ZNAO DA POSTOJIM" (BEYOOP) (OSLOBODIOCI, STUDIJSKA)

63) "NOVE OBRADE STARIH STVARI" * (KBO!/INCEST, SPLIT TAPE) (1987)

64) "NOVI SAD 84-88, vol 1" (CLOCKWORK TAPES) (KAPETAN LESHI, REVOLT, VRISAK GENERACIJE, RITAM NEREDA, 2 MINUTA MRŽNJE...) (1989)

65) "NOVI SAD vol 2" (GBB TAPES)(GBB, MR.JOINT, KNO...) (1990)

66) "NUKLEARNE OLIMPIJSKE IGRE" (SLUŠAJ NAJGLASNIJE) (SATAN PANONSKI)

67) "!OBK" (KBO!, MALE PČELICE) (1988)

68) "ODGOVOR" (FUCK OFF TAPES + MUSIC) (EP GARAGE KASETA) (1984)

69) "OI AIN'T DEAD" (PREDSKAZANJE TAPES) RITAM NEREDA, STUDIO + LIVE (1983)

70) "ONLY THE DEAD SEE THE END OF WAR" (NTTBW) (BRAINSTORM, STUDIO + LIVE) (1989)

71) "OH, NO!IT'S UGLY!" (DEAD TAPES) (FAST DEADBOY) (1983)

72) "OVO JE PULA, A NE RIJEKA" (SPOONS, MESSERSCHMITT, WASHINGTONES...) (1989)

73) "PLES ŠVARCVALDSKIH TROLOVA" * (TRULA KOALICIJA, KASETA) (1987)

74) "POGREŠNO VREME ZA FARAONE" * (TRULA KOALICIJA, KASETA) (1987)

75) "POLSKA MALCA" * (DEMO KASETA) (1989)

76) "PREDRAGONS KEEP FUCK THE BIG COMMERCE BEAUTY" (PHANTOM)(FAST DEADBOY) (1987)

77) "PROMIJENITI KAZETU ZAVIJA" (BEYOOP) (GENERALI, KKK, CZD, NUP, PASMATERS, INCEST...) (1987)

78) "PROVINCA VRAČA UDAREC" (DID KOPER) (POLSKA MALCA, SALEM, EPIDEMIC) (1988)

79) 'PRVA LJUBAV" (DID KOPER) (OSLOBODIOCI, STUDIJSKA)(1987)

80)"PULA , LONDON , TEHERAN" (BEYOOP) (SPOONS, FMD, SINOVI, MESSERSCHIMITT...) (1988)

81) "RIOTOUS ASSEMBLY" * (DISSIDENTS, 1 GARAGE DEMO + LIVE) (1987)

82) "ROL'N'ROCK JE PROŠLOST,IPAK" (NPT) (KAOS, SPUŠ, CRIST, ODGOVOR, PROGRESS...)

83) "SAMO BUBAŠVABE PREŽIVLJAVAJU ČERNOBIL" (NPT) (NAJBOLJE SA NPT ETIKETE...)

84) "SVE JE PROPALO" (NO MORE HEROES) (PINHEADS,BATMAN, HOGARI,...) (1989)

85) "SVE ŠTO ŽELIŠ DOBIO SI..." * (TRULA KOALICIJA, KASETA) (1989)

86) "SEĆANJA" * (TRULA KOALICIJA, KASETA, DEMO+LIVE)

87) "SLOBODA NARODU" (ŠKUC) (GRČ., KASETA) (1987)

88) "SLOBODNO BRŽE" (GOOD GHOST TAPES) (THE VAU WAU) (1990)

89) " SOMAŠEDŠIJE" * (TRULA KOALICIJA, KASETA) (1985)

90) "SPLIT TAPE" (BEYOOP) (GENERALI/ABOLISH AUTHORITY) (1987)

91) "SPLIT TAPE" (ŠKUC) (MRTVI KANAL/GRČ) (1983)

92) "SPLIT TAPE" (GOOD GHOST TAPES) (UJETNIKI SVOBODE/IT'S NOT FOR SALE, GARAGE)

93) "SPLIT TAPE" (SKC - NIŠ)(KOMUNA BIGOTI)

94) "SPLIT TAPE" (DELIRIUM) (GENEVE DECRET/GULAG)

95) "SUNCE ĆE MI BITI IZA LEĐA " (BEYOOP) (MOTUS, VI7K, KBO!, STRELNIKOFF...) (1988)

96) "SCH" (ŠKUC) (STUDIJSKA KASETA) (1988)

97) "TAMA" * (KBO!, MALE PČELICE) (1986)

98) " THE END" (PST) (S.O.R., STUDIO+LIVE) (1988)

99) "TUFFER ATTACK" (PST) (S.O.R., STUDIO +LIVE) (1988)

100) "U JUGOSLAVIJI SVE JE DOBRO" (POGLEDI) (ETIOPIJA,KBO!, TRULA KOALICIJA, MOTUS...)

101) "U SNOVIMA DO GRLA" (NO MORE HEROES) (P.P., LOBOTOMIJA, MARSHAL'S KIDS...) (1990)

102) "FAINT ACCOMPLY" (NPT) (QUOD MASSACRE, STUDIO + LIVE) (1987)

103) "FAUX PAS" (TSOM) (ABERACIJA*MOZGA/SINDROM , SPLIT TAPE) (1990)

104) "FREE THRASH ART" (FTA) (GENERALI, NBS, DISSIDENTS, SOR, INCEST) (1987)

105) "HAVE A NICE DAY" (GOOD GHOST TAPES) (DEMO KASETA)

106) "HC LJUBLJANA" (ŠKUC) (UBR, EPIDEMIJA, III KATEGORIJA...) (1985)

107) "CENTER ZA DEHUMANIZACIJO" * (DEMO KASETA) (1987)

108) "CRIST HISTORY DOCUMENT 1986-88" (PREDSKAZANJE TAPES) (STUDIO + LIVE) (1988)

109) "CRNA KASETA" (SKC) (TUTTO COLORI, NBG, TOTALNA DESTRUKCIJA) (1987)

110) "ČISTA PERVERZIJA" (SLUŠAJ NAJGLASNIJE) (SKÖL, SUDIJSKA)

111*) "ČUDEŽA NE BO" (ŠKUC) (LIVE, G.U.Z,2227, S.O R., PATARENI, POLSKA MALCA...) (1986)

112) " WHAT'S NEW IN OUR GARAGE?" (NPT) (CRIST-STUDIO, LIVE) (1987)

113)"WHAT'S THAT NOISE COMING FROM MY ASS?" (GOOD GHOST TAPES) (FEAR OF DOG, DEMO) (1990)

114) *"YUGOSLAVIA COMP." (INDENEPEDENCE TAPES) (MOTUS,PATARENI, POLSKA MALCA,ORTODOX...) (1988)

* = SAMOZALOŽBA/SAMIZDAT KASETA

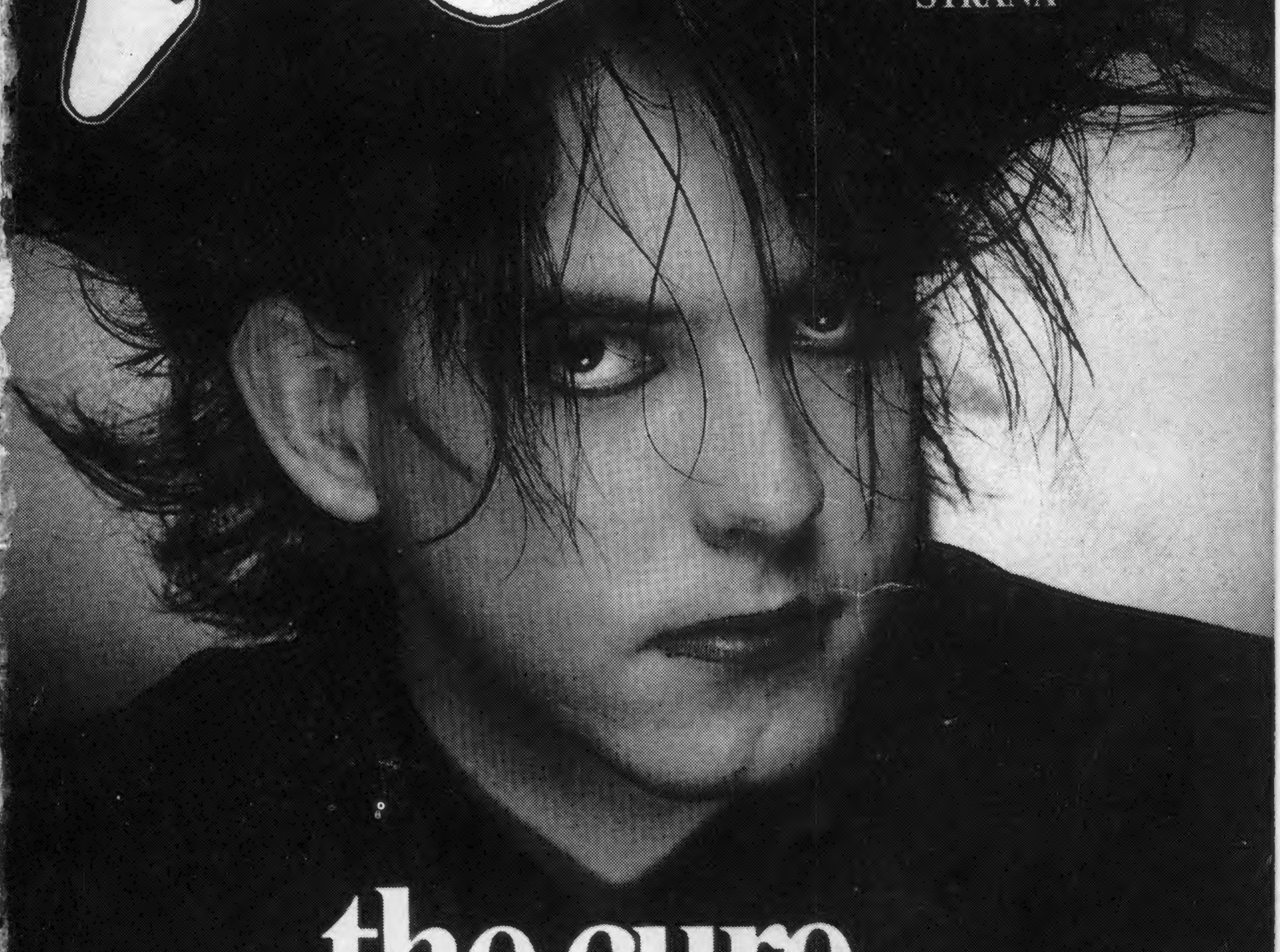
— OVO JE SPISAK ZAVISNIH/NEZAVISNIH PRODUKATA JUGOSLOVENSKE PUNK/HC SCENE U ZADNJIH 10-TAK GODINA. SVESNI SMO DA SPISAK NI IZDALEKA NIJE KONAČAN, PA STOGA SE ČITAOCI UMOLJAVAJU DA PRIPOMOGNU U DALJEM SASTAVLJANJU ISTOG.

AUTORI

Ritam

BROJ 6/7
JULI/AVGUST 1989.
CENA: 12.000

LETNJI DVOBROJ NA POVEĆANOM BROJU STRANA

the cure

LOUNGE LIZARDS · THE SMITHS · TOM HANKS · CLAUDE CHABROL · ENYA · MINUTEMAN/fIREHOSE · PUBLIC ENEMY · DE LA SOUL · WEDDING PRESENT · NENEH CHERRY · PSIHOMODO POP · THE GODFATHERS · PSYCHEDELIC FURS · VIDEO · STRIP · RECENZIJE

"Novi Ritam" - mesečni vodič kroz popularnu muziku, film, video, strip... i još više!
Sve o muzici na jednom mestu - časopis "Novi Ritam"!

PUNK U YU

1980-90

priredili

Pavlov & Šunjka

Dedalus